నమ్మలేని నిజాలు

సాహిత్య శిఖరం
విశ్వకవి సినారె
అనర్ఘ రత్నం.

మన పులులు
అడవికి అందాలు
పెట్టని కోటలు.

వర్షబీభత్సం
నీటి కష్టాల గోస
నీటి మాటలు.

వానబురద
పిల్లలకు సరదా
దోమలు ఫిదా

చిన్నారి పాప
చిరుతకు ఆహారం
విషాద యాత్ర.

- రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటినిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website:www.netinijam.com

E-mail : netinijam93@gmail.com

శ్రీనిజాలు

డెబ్బదియేడవ జెండా
ఎగరేసుకుంటు ప్రధాని !
నొక్కి వక్కాణించెనోయ్
వచ్చేసారి నేనేని !.

వచ్చె ఏడాది మళ్లీ
నే జెండా ఎగరేస్తా !
మణిపూరుల గుజరాతుల
కాశ్మీరుల కరగేస్తా !

- కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

హైదరాబాద్ గురువారం 17-8-2023 RNI No.52865/93·Postal No.HQ/SD/258/2021-2023 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 సంపుటి :30 సంచిక:12 పేజీలు:6 వెల: రూ.1/-

సీఎం కేసీఆర్ మెదక్ పర్యటన 23వ తేదీకి వాయిదా

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 16:ముఖ్యమంత్రి కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖర్‌రావు మెదక్ జిల్లా షెడ్యూల్‌లో మార్పులు చోటు చేసుకున్నది. షెడ్యూల్ ప్రకారం ఈ నెల 19న మెదక్ జిల్లాలో పర్యటించాల్సి ఉంది. అదే రోజున భారీ వర్షం కురిసే అవకాశం ఉందని వాతావరణ శాఖ పేర్కొంది. ఈ మేరకు ఎల్లో అలెర్ట్‌ను జారీ చేసింది. నేపథ్యంలో పర్యటనలో 23వ తేదీకి వాయిదా వేసినట్లు మెదక్ కలెక్టర్ రాజర్షి షా ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. పర్యటనలో సీఎం కేసీఆర్ కొత్తగా నిర్మించి సమీకృత కలెక్టరేట్ కార్యాలయం, జిల్లా పోలీస్ ప్రధాన కార్యాలయాలకు ప్రారంభోత్సవం చేయనున్నారు. దాంతో బీఆర్ఎస్ జిల్లా కార్యాలయాన్ని సైతం ప్రారంభించనున్నారు.

ఇండ్లు లేని నిరుపేదలకు గుడ్‌న్యూస్ చెప్పిన కేటీఆర్..

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 16: ఇండ్లు లేని నిరుపేదలకు రాష్ట్ర ఐటీ, మున్సిపల్‌శాఖల మంత్రి కేటీఆర్ శుభవార్త వినిపించారు. డబుల్ బెడ్రూం ఇండ్ల పంపిణీపై కేటీఆర్ బుధవారం ఉన్నత స్థాయి సమీక్ష నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా వారంలో తొలి విడతలో డబుల్ బెడ్ రూం ఇళ్ల పంపిణీ పూర్తి చేయాలని అధికారులను ఆదేశించారు. దరఖాస్తు చేసుకున్న లబ్ధిదారుల వెరిఫికేషన్ ప్రక్రియ దాదాపు పూర్తి కావొచ్చిందన్నారు. జీహెచ్‌ఎంసీలో లక్ష ఇండ్ల నిర్మాణం వేగంగా జరుగుతోందని చెప్పారు. ఇప్పటికే 4,500 ఇండ్ల పంపిణీ పూర్తయ్యిందన్నారు. 70 వేల ఇండ్లు పంపిణీకి సిద్ధంగా ఉన్నాయని పేర్కొన్నారు. 70వేల ఇండ్లను ఐదారు దశల్లో లబ్ధిదారులకు అందజేస్తామన్నారు. వచ్చే వారంలోనే తొలి దశ ఇండ్ల పంపిణీ ప్రక్రియను ప్రారంభించనున్నట్లు చెప్పారు. సమావేశంలో మంత్రులు మహమూద్ అలీ, తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్, సబితా ఇంద్రారెడ్డి, మల్లారెడ్డి, ఎమ్మెల్యే పద్మారావు, జీహెచ్‌ఎంసీ అధికారులు సమావేశంలో పాల్గొన్నారు.

సీఎం కేసీఆర్ ఆశయాలు నెరవేర్చాలి : మంత్రులు హరీష్‌రావు, ఎర్రబెల్లి

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 16:ఆరోగ్యశ్రీ ట్రస్ట్ చైర్మన్ గా నియమితులైన మాజీ ఎమ్మెల్యే డాక్టర్ ఎన్ సుధాకర్ రావు రాష్ట్ర ఆర్థిక, వైద్య ఆరోగ్య శాఖల మంత్రి హరీశ్ రావు, రాష్ట్ర పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి, గ్రామీణ మంచినీటి సరఫరా శాఖల మంత్రి ఎర్రబెల్లి దయాకర్‌రావు ను బుధవారం మర్యాదపూర్వకంగా కలిశారు. ఈ సందర్భంగా తనకు చైర్మన్‌గా నియమించినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు తెలిపారు.

మంత్రులు మాట్లాడుతూ సీఎం కేసీఆర్ ఆశయాలను నెరవేర్చేలా, ప్రజలకు మరింత సేవ చేసేలా కృషి చేయాలని సుధాకర్ రావుకి సూచించారు. ఆరోగ్య శ్రీ ట్రస్ట్ సేవలను ప్రజలకు సంపూర్ణంగా అందేలా చర్యలు తీసుకోవాలని వారు అభిలాషించారు. ఈ కార్యక్రమంలో రాష్ట్ర కార్పొరేషన్ చైర్మన్లు వంటేరు ప్రతాప్ రెడ్డి, ఆకుల లలిత తదితరులు ఉన్నారు.

విశ్వకర్మ స్కీమ్ కింద లక్ష రుణం.. ప్రకటించిన కేంద్ర సర్కార్

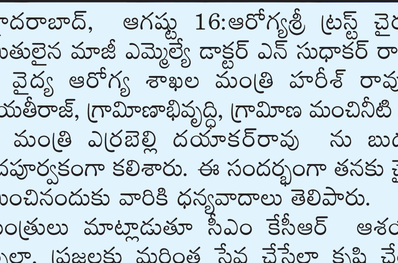

న్యూఢిల్లీ, ఆగస్టు 16: తెలంగాణ పథకాలను కేంద్రం మరోసారి కాపీ కొట్టింది. ఇప్పటికే మిషన్ భగీరథ, రైతుబంధు వంటి పథకాలను కాపీ కొట్టిన కేంద్రం.. ఈసారి కులవృత్తుల స్కీమ్‌ను హైజాక్ చేసింది. పీఎం విశ్వకర్మ స్కీమ్(ఖఓ ఎతిబష్ట్రలిజీనిజీతీఎజీ వాఇష్ట్రవఎవ) కింద ఆ వృత్తిలో ఉన్న వారికి లక్ష రూపాయల రుణం ఇవ్వనున్నది. అత్యధికంగా 5 శాతం వడ్డీతో ఆ రుణాన్ని ఇవ్వనున్నట్లు కేంద్ర మంత్రి అశ్వినీ వైష్ణవ్ తెలిపారు. కేంద్ర క్యాబినెట్ తీసుకున్న నిర్ణయాలను ఇవాళ వెల్లడించారు. చాలా సరళ పద్ధతిలో సంప్రదాయ నైపుణ్యం కలిగిన వారికి రుణాలు ఇవ్వనున్నట్లు మంత్రి చెప్పారు.

పీఎం ఈ-బస్ సేవా పథకానికి ఆమోదం దక్కినట్లు కేంద్ర మంత్రి అనురాగ్ ఠాకూర్ తెలిపారు. ఈ స్కీమ్ కోసం 57,613 కోట్లు ఖర్చు చేయనున్నారు. సుమారు పదివేల కొత్త ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలను దేశవ్యాప్తంగా అందించనున్నట్లు మంత్రి చెప్పారు. ఈ మొత్తంలో కేంద్రమే 20వేల కోట్లు ఇవ్వనున్నది. 3 లక్షల కన్నా ఎక్కువ జనాభా ఉన్న నగరాల్లో ఈ పథకాన్ని అమలు చేస్తారు. పీపీపీ పద్ధతిలో దాదాపు పది వేల ఈ-బస్సులు అందుబాటులోకి రానున్నాయన్నారు. పదేళ్ల పాటు ఆ బస్సులు నడవనున్నాయి.

బీఆర్ఎస్ అంటే ఇంటిపార్టీ.. కాంగ్రెస్, బీజేపీ మాటలు నమ్మి మోసపోవద్దు : ఎమ్మెల్సీ కవిత

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 16:బీఆర్ఎస్ అంటే మన ఇంటి పార్టీ అని ఎమ్మెల్సీ కవిత అన్నారు. మనది పేగుబంధం.. వాళ్లది ఓటు బంధం అని విమర్శించారు. నిజామాబాద్ జిల్లా బోధన్ ఎన్ఎస్ఎఫ్ మైదానంలో నిర్వహించిన బీఆర్ఎస్ బూత్ కమిటీ సభ్యుల సమావేశానికి ఎమ్మెల్యే షకీల్‌తో కలిసి ఎమ్మెల్సీ కవిత పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఎన్నికల శంఖారావం ప్రారంభించారు.

అనంతరం ఎమ్మెల్సీ కవిత మాట్లాడుతూ.. గులాబీ జెండా ఉత్సాహాన్ని బోధన్ ప్రజలు మరోసారి చూపించారని వ్యాఖ్యానించారు. మనం చేసిన అభివృద్ధిని ప్రజలకు వివరించాలని పార్టీ కార్యకర్తలకు ఆమె సూచించారు. తెలంగాణలో ప్రతి కులానికి ఆత్మగౌరవ భవనం నిర్మించుకున్నామని అన్నారు. బోధన్‌లో 10వేల మంది బీడీ కార్మికులకు పెన్షన్ అందిస్తున్నామని పేర్కొన్నారు. బోధన్‌లో 152 చెరువులను బాగు చేసుకున్నామని తెలిపారు.

నిజామాబాద్‌కు ఐటీ హబ్ తీసుకొచ్చామని గుర్తు చేశారు. ఇక్కడికి గూగుల్, ఇన్ఫోసిస్ కంపెనీలను కూడా తీసుకొస్తామని తెలిపారు. వచ్చే ఎన్నికల్లో గెలిస్తే తెలంగాణలాగే రూ.4వేల పెన్షన్ ఇస్తామని రాహుల్‌గాంధీ ఇచ్చిన హామీని సైతం ఎమ్మెల్సీ కవిత ఈ సందర్భంగా ప్రస్తావించారు. కాంగ్రెస్ పాలిత రాష్ట్రాల్లో రూ.4వేల పెన్షన్ ఇస్తున్నారా అని ప్రశ్నించారు. కాంగ్రెస్, బీజేపీ నేతల మాటలను నమ్మి మోసపోవద్దని ప్రజలకు సూచించారు.

కొండచరియలు విరిగిపడ్డ ఘటనలో 14 మృతదేహాలు వెలికితీత

న్యూఢిల్లీ, ఆగస్టు 16: ఈ నెల 14న సిమ్లాలో భారీగా కొండచరియలు విరిగి పడ్డ విషయం తెలిసిందే. సంఘటనా స్థలంలో ఎన్‌డీఆర్‌ఎఫ్, ఎస్‌డీఆర్‌ఎఫ్ బృందాలతో పాటు ఆర్మీ, స్థానిక పోలీసులు సహాయక చర్యలు చేపడుతున్నారు. శిథిలాల కింద ఇప్పటి వరకు 14 మంది మృతదేహాలను వెలికి తీశారు. ఈ విషయాన్ని సిమ్లా అర్బన్ ఎస్‌ఎండీ భాను గుప్తా తెలిపారు.

ఇంకా శిథిలాల కింద చిక్కుకొని ఉండవచ్చని, ఇంకా సెర్చ్ ఆపరేషన్ కొనసాగు తుందన్నారు. సమ్మర్ హిల్‌లో ఒకే కుటుంబానికి చెందిన ఏడుగురు గల్లంతుకాగా.. కుటుంబీకులు ఆందోళనకు గురవుతున్నారు. కొండచరియలు విరిగిపడడంతో శిథిలాల కింద ఎంత మంది చిక్కుకున్నారో తెలియరాలేదని స్థానిక కౌన్సిలర్ పేర్కొన్నారు.

కొండచరియలు విరిగిపడిన సమయంలో ఆలయంలో పూజకార్యాక్రమాలు కొనసాగుతున్నాయని స్థానిక అధికారులు పేర్కొన్నారు. శిథిలాల కింద పలువురు చిక్కుకున్నారని పేర్కొన్నారు.

మరో వైపు శివమరి ఆలయం వద్ద జరిగిన ఘటనలో సిమ్లాతో పాటు సమ్మర్‌హిల్ చుట్టు పక్కల ప్రాంతం నుంచి తప్పిపోతే పేరు, చిరునామా, మొబైల్ నంబర్, పూర్తి సమాచారం ఇవ్వాలని సిమ్లా పోలీసులు కోరారు. సోమవారం కావడంతో సమ్మరిహల్‌లోని శివాలయం వద్ద జనం భారీగా తరలివచ్చారు. భారీ వర్షాల కారణంగా అదే రోజు ఉదయం 7.15 గంటల సమయంలో కొండచరి యలు విరిగిపడ్డాయి. దాంతో మట్టి, బండరాళ్లు, చెట్లు ఆలయాన్ని కప్పివేశాయి. దాంతో ఆలయానికి వచ్చిన వారు తప్పించుకునే అవకాశం లేకుండాపోయింది.

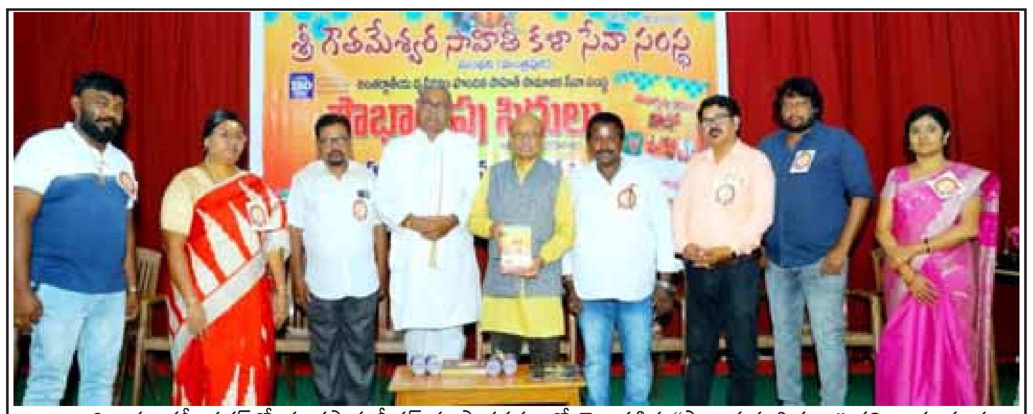

ఆదివారం కరీంనగర్‌లో దూడపాక శ్రీధర్ సంపాదకత్వంలో వెలువడిన "సౌభాగ్యపు సిరులు" కవితా సంకలనం ఆవిష్కరిస్తున్న ప్రముఖ సినీగేయ రచయిత, కవి వడ్డేపల్లి కృష్ణ. వేదికపై ఆచార్య కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి, వైరాగ్యం ప్రభాకర్, దూడపాక శ్రీధర్, నారోజు వెంకటరమణ, ఎం.ఎన్. బృంద, ఎస్వీఆర్ వెంకటేశ్, రవిబాబు పిట్టల తదితరులు.

మళ్లీ డేంజర్ మార్క్‌ను దాటిన యమునా నది ప్రవాహం.. ఆందోళనలో ఢిల్లీ వాసులు

న్యూఢిల్లీ, ఆగస్టు 16: ఢిల్లీ లో యమునా నది నీటి ప్రవాహం మరోసారి డేంజర్ మార్క్ ను దాటింది. గత రెండు రోజులుగా ఢిల్లీకి ఎగువన ఉన్న హిమాచల్ ప్రదేశ్, ఉత్తరాఖండ్‌లో కురుస్తున్న భారీ వర్షాలకు యమునా నదికి వరద పోటెత్తుతోంది. దీంతో 204.50 మీటర్ల ప్రమాద స్థాయిని మించి ప్రవహిస్తోంది.

కేంద్ర జల సంఘం అధికారులు వెల్లడించిన వివరాల ప్రకారం.. మంగళవారం మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు పాత రైల్వే బ్రిడ్జి వద్ద యమునా నది నీటిమట్టం 204.50 మీటర్ల ప్రమాద స్థాయిని దాటింది. ఆ తర్వాత రాత్రి 10 గంటలకు 205.39 మీటర్లకు పెరిగింది. నేడు నదిలో నీటి మట్టం మరింత పెరిగే అవకాశం ఉందని అధికారులు తెలిపారు. కొండ ప్రాంతంలో భారీ వర్షాలు కొనసాగితే ఢిల్లీలో యమునా నది నీటి మట్టం 206.00 మీటర్లకు చేరే అవకాశం ఉందన్నారు.

యమునా నది నీటిమట్టం మళ్లీ ప్రమాదకర స్థాయికి చేరడంతో ఢిల్లీ వాసులు తీవ్ర భయాందోళనకు గురవుతున్నారు. జులై నెలలో యమునా నది ప్రమాదకర స్థాయిని మించి ప్రవహించడంతో రాజధాని ప్రాంతం నీట మునిగిన విషయం తెలిసిందే. ఆ వరద నుంచి ఇప్పుడిప్పుడే కోలుకుంటున్న ఢిల్లీ ప్రజలు.. తాజాగా మరోసారి యమునా ప్రవాహం పెరగడంతో ఆందోళన చెందుతున్నారు.

కాంగ్రెస్ నాయకత్వంలోనే బీసీలకు రాజ్యాధికారం- వి.హెచ్ హనుమంతరావు

నిజామాబాద్, ఆగస్టు 16 కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకత్వంలోనే బీసీ లకు రాజ్యాధికారం దక్కు తుందని, బీసీలకు న్యాయం జరుగుతుందనిబీసీ డిక్లరేషన్ కమిటీ చైర్మన్, మాజీ పిసిసి అధ్యక్షులు మాజీ ఎంపీ, కాంగ్రెస్ సీనియర్ నాయకులు వి.హెచ్ హనుమంత రావు అన్నారు. ఐక్యతతోనే ఏదైనా సాధించుకోవచ్చని తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని బీసీలందరూ ఏకతాటిపై వచ్చి తమ హక్కులను సాధించుకో వాలంటే పోరాడాల్సిన సమయం ఆసన్నమైనదని పిలుపునిచ్చారు. తెలంగాణను ఇచ్చిన నిజమైన తెలంగాణవాదులు కాంగ్రెస్ పార్టీ యేనని అన్నారు.

జిల్లాలోని ప్రగతి నగర్ లో గల మున్నూరు కాపు కళ్యాణ మండపంలో బీసీ గర్జన సన్నా హక సమావేశానికి బీసీ డిక్లరేషన్ కమిటీ చైర్మన్, మాజీ పిసిసి అధ్యక్షులు మాజీ ఎంపీ, కాంగ్రెస్ సీనియర్ నాయకులు వి.హెచ్ హను మంతరావు ముఖ్యఅతిథిగా హాజరై మాట్లాడారు. భారతదేశ చరిత్రలో మోదీ తనకు తాను ఓబీసీ అని అనుకుంటున్నాడని అన్నారు. దేశంలో 56% బీసీలు ఉంటే బీసీలకు ఎలాంటి న్యాయం చేయలేదని వాపోయారు. రాహుల్ గాంధీ కాశ్మీర్ నుంచి కన్యాకుమారి వరకు పాద యాత్ర చేసి పేదలైన సమస్యలు తెలుసు కున్నారని అన్నారు. బడుగు బలహీన వర్గాల కోసం ఆలోచించే పార్టీ అంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ అని తెలిపారు. మాజీ ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ, రాజీవ్ గాంధీలు బిసీల సంక్షేమ కోసం కృషి చేశారని గుర్తు చేశారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజలను కేసీఆర్ దళిత బంధు పేరుమీద మోసం చేస్తున్నారని ఆరోపిం చారు.

ఎందరో మంది తెలంగా ణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు కోసం ప్రాణాలు త్యాగం చేస్తున్నారని సోనియా గాంధీ పెద్ద మనసు చేసుకొని తెలంగాణను ఇచ్చిం దని పేర్కొన్నారు. ఇచ్చిన మాట నిలబెట్టుకోవడం అంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ కే అని అన్నారు. బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వంలో అబద్ధాల మాటలు చెప్తున్నారని అన్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీని అధికారంలోకి తీసుకువస్తే బలహీన వర్గాలకు న్యాయం జరుగుతుందని ధీమా వ్యక్తం చేశారు. అనంతరం సామాజిక న్యాయం కోసం తెలంగాణ ఏర్పాటు కోసం పోరాడిన గద్దర్ ఆత్మ శాంతి కోసం రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటించారు. ఈ కార్యక్రమంలో పీసీసీ కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షులు మహేష్ కుమార్ గౌడ్, పీసీసీ ప్రచార కమిటీ చైర్మన్ మధుయాష్కీ గౌడ్ ,మాజీ ప్రభుత్వ విప్ ఈరవత్రి అనిల్,రూరల్ ఇంఛార్జి భూపతి రెడ్డి ,పీసీసీ ఉపాధ్యక్షులు తాహెర్ బిన్ హందాన్ ,పీసీసీ ప్రధాన కార్యదర్శి గడుగు గంగాధర్ ,పిసిసి ప్రధాన కార్యదర్శి నగేష్ రెడ్డి నగర కాంగ్రెస్ కమిటీ అధ్యక్షులు కేశ వేణు ,మాజీ ఎమ్మెల్సీ అరికెల నర్సా రెడ్డి ,రాష్ట్ర కిసాన్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు అన్వేష్ రెడ్డి బాన్సు వాడ ఇంఛార్జి కాసుల బాలరాజ్ అన్ని అనుబంధ విభాగాల అధ్యక్షులు పాల్గొన్నారు.

సునందామృతం

కూప ఖనన న్యాయము

కూపము అంటే బావి.ఖననం అంటే త్రవ్వుట లేదా పాతి పెట్టుట.

అంటే జరగాల్సిన నష్టం జరిగిన తర్వాత తీరిగ్గా నివారణ చర్యలు చేపట్టే వారిని ఉదహరిస్తూ పెద్దలు ఈ కూప ఖనన న్యాయమును చెబుతుంటారు.

అప్పటి వరకు అజాగ్రత్తగా, నిర్లక్ష్యంగా,ఏమీ పట్టించుకోకుండా ఉండి తీరా ఇబ్బంది కరమైన పరిస్థితి తన దాకా వచ్చినప్పుడు హడావుడి పడుతూ, అల్లాడి పోతుంటారు. ఉన్న అవకాశాలన్నీ చేజార్చుకుని తర్వాత విచారించే వారిని ఉద్దేశించి ఈ కూప ఖనన న్యాయము చెప్పబడింది.

"దాహమైనప్పుడే బావి త్రవ్వుకున్నట్లు","చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకున్నట్లు", "కొంపలంటుకున్న తర్వాత నూతిని త్రవ్వడం మొదలు పెట్టినట్లు" లాంటి సామెతలన్నీ ఈ కోవకు చెందినవే.ఓ గుడిలో పూజారి అందరికీ అప్పుడే తయారు చేసిన వేడి వేడి పాయసం వచ్చిన భక్తులకు పెడుతూ ఉన్నాడు.అందరూ ఆ గుడి ఆవరణలో ఉన్న బాదం చెట్టు ఆకులను కోసుకుని అందులో పెట్టించుకొని తింటున్నారు. అక్కడికి వచ్చిన ఒక వ్యక్తి ఆకు లేకుండా ప్రసాదం కోసం చేయి చాపాడు.అప్పటికీ పూజారి చెప్పాడు ' చేయి కాలుతుంది.ఆకు తెచ్చుకో ' అని. కానీ అందరికంటే భిన్నంగా ఉండాలనీ తాను చేతిలో పెట్టుకునే తింటానని పెట్టమంటాడు.×

సరేనని పూజారి వేడి ప్రసాదాన్ని చేతిలో పెడతాడు. ఆ వేడికి చేయి కాలి విలవిల్లాడుతూ గబగబా వెళ్ళి ఆకులు తెచ్చుకుని ఆ పాయసం అందులోకి పెట్టుకుంటాడు.

అది చూసిన పూజారి "చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకోవడం అంటే ఇదే నాయనా! ముందే నేను చెప్పినట్టు వింటే చెయ్యి కాలేది కాదు కదా " అంటాడు.

భోజనం చేసేటప్పుడు తప్పని సరిగా మంచి నీళ్ళు దగ్గర పెట్టుకోవాలి.ఒకో సారి తినే ముద్ద గొంతుకు అడ్డం పడి ప్రాణం పోయేంతగా ఇబ్బంది పెడుతుంది. అప్పుడు లేచి వెళ్ళి గ్లాసు నీళ్ళు వెతుక్కుని తెచ్చుకునే లోపే ఒక్కో సారి ప్రమాదం జరగొచ్చు.

దాహమైనప్పుడే బావి తవ్వడం అంటే ఇలాంటి దే.అలాంటి సంఘటనలు, సందర్భాల నుండే ఇలాంటి సామెతలు, న్యాయాలు పుడుతూ ఉంటాయి.

-పురిమళ్ల సునంద
9441815722

నూతన చట్టాలు సత్వర న్యాయం పౌర హక్కుల రక్షణకు సాధనాలు

-నేదునూరి కనకయ్య-9440245771

కేంద్ర హోం శాఖ మంత్రి అమిత్ షా శుక్రవారం లోకసభలో ప్రవేశ పెట్టిన నూతన బిల్లుల వల్ల 163 యేళ్ల క్రితం బ్రిటిష్ వారు వారి పాలన సౌలభ్యం కోసం రూపొందించిన భారత శిక్షా స్మృతి (ఇండియన్ పీనల్ కోడ్) కి కాలం చెల్లింది. సమకాలీన సామాజిక ఆర్థిక రాజకీయ సాంస్కృతిక మార్పులకు అనుగుణంగా చట్టాల్లో మార్పులు అనివార్యత ఏర్పడింది.

ఈ బిల్లులు చట్టరూపం దాలిస్తే ప్రతి ఒక్కరికీ గరిష్ఠంగా మూడేళ్లలో నే న్యాయం జరుగుతుందని పేర్కొన్నారు.

నేరస్థులు శిక్ష పడకుండా స్వేచ్ఛగా తిరుగుతూ మరిన్ని నేరాలకు పాల్పడుతు సామాజిక అశాంతికి సంఘ వ్యతిరేక కార్యక్రమాలకు పాల్పడుతూ శాంతి భద్రతలకు విఘాతం కలిగిస్తున్న ధోరణులు సమాజంలో ప్రభలడం శోచనీయం. కాలం చెల్లిన ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ ను తొలగించి కేంద్ర ప్రభుత్వం దాని స్థానములో కొత్త చట్టాన్ని తీసుకు రావడం పట్ల మేధావులు న్యాయ నిపుణులు సామాజిక ఆర్థికవేత్తలు స్వాగతిస్తున్నారు. బిల్లు ను పరిశీలన కోసం పార్లమెంటరీ ప్యానల్ కు పంపనున్నట్లు కేంద్ర హోం మంత్రి అమిత్ షా వెల్లడించారు. ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ తో పాటు బ్రిటిష్ వారు రూపొందించిన క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ తొలగించండి వాటి స్థానంలో కొత్త చట్టాలు రూపొందించే బిల్లు లోకసభలో ప్రవేశపెట్టడం హర్షనీయం. 1860 నాటి ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ స్థానంలో చేయబోయే కొత్త చట్టం కోసం "ది భారతీయ న్యాయ సంహిత బి"2023 బిల్లును తీసుకొచ్చింది అదేవిధంగా 1898 నాటి క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ స్థానములో కొత్త చట్టం కోసం "ది భారతీయ నాగరికత సురక్ష సంహిత "బి20 23 బిల్లును 1872 నాటి ఇండియన్ ఎవిడెన్స్ ఆక్ట్ స్థానంలో కొత్త చట్టం "ది భారతీయ సాక్ష్య బిల్లు "బి 2023 ను రూపొందించింది ఈ మూడు బిల్లులను మంత్రి అమిత్ షా శుక్రవారం లోకసభలో ప్రవేశపెట్టారు. వీటిని పరిశీలనకై పార్లమెంటు ప్యానెల్ కు పంపనున్నట్లు తెలిపారు. పాతకాలం నాటి చట్టాలు అప్పటి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాన్ని కాపాడేవిగా వారి పాలన బలోపేతానికి ఆనాటి చట్టాలు పనిచేశాయి. అంతేగాక ఆ చట్టాలు శిక్షించడమే తప్ప న్యాయం చేయడములో విఫలమైనాయి .కేసుల విచారణ లో అంతులేని జాప్యాన్ని అరికట్టి సత్వర న్యాయం కలిగించే ఉద్దేశ్యం తో కొత్త చట్టాలు రూపొందించినట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం పేర్కొంది. నాటి చట్టాలు శిక్షించడానికి తప్ప న్యాయం చేయడంలో విఫలమైనాయని వాటిని మార్చివేసి దండించడం కాకుండా న్యాయం చేయడమే ప్రధాన ఉద్దేశ్యమని కేంద్ర హోం మంత్రి పేర్కొవడం గమనార్హం అందుకే కాలం చెల్లిన చట్టాల స్థానంలో కొత్త చట్టాలు చేస్తామన్నారు. కొత్త చట్టాల ద్వారా భారత పౌరులకు న్యాయం జరుగుతుందని వారి హక్కుల రక్షించ బడతాయని హోం మంత్రి తెలిపారు .కేసుల విచారణలో చోటు చేసుకుంటున్న తీవ్ర జాప్యాన్ని అరికట్టడానికి ఈ బిల్లులలో కఠిన నిబంధనలు ప్రవేశపెట్టనున్నట్లు విచారణ ద్వారా నేరస్తులకు కఠిన శిక్షలు విధించడానికి ఆధునిక సాంకేతికత డిజిటల్ వీడియోగ్రఫీ ఎవిడెన్స్ ఉపయోగించనున్నట్లు హోం మంత్రి అమిషా పేర్కొనడం గమనార్హం

ఎవిడెన్స్ సేకరణలో డిజిటల్ సాంకేతికతను ఉపయోగించడం వల్ల కేసులఫైల్ టాంపరింగ్ జరిగే అవకాశం వుండదు. సాక్ష్యాలు నిర్ధారించడం సులభమవుతుంది. విచారణలో ట్రాన్స్పరెన్సీ ' అకౌంటబిలిటీ విశ్వసనీయత కు అవకాశం వుంటుంది. దేశంలో మహిళలు మైనర్ బాలికల మీద జరుగుతున్న రేపులు లైంగిక అత్యాచారాలు పాల్పడిన వారిపై కొత్త బిల్లులో కఠిన శిక్షలు ప్రతిపాదించారు ..నేరాలను అరికట్టి సత్వర న్యాయం అందించడంలో నూతన చట్టాలు సమర్థవంతంగా పనిచేయటానికి అవసరమగు పాలన సంస్కరణలు ప్రభుత్వం అమలు చేయాలి .

తాజా బిల్లులోని ముఖ్యాంశాలు

తప్పుడు వాగ్దానాలు మోసం శిక్ష

తప్పుడు వాగ్దానాలు చేయడం మోసానికి పాల్పడడం పెళ్లి చేసుకుంటానని నమ్మించడం ఉద్యోగాలు పదోన్నతులు ఇస్తామని హామీ ఇవ్వడం లేని హోదాను చెప్పి మోసగించి లైంగిక సంబంధాలు ఏర్పరుచు కోవడం మొన్నగు చర్యలను ప్రత్యేక నేరాలుగా పరిగణించి పదేళ్ల దాకా శిక్షలు విధించవచ్చు.

సామూహిక అత్యాచారాలు -శిక్ష

సామూహిక అత్యాచారాలకు తెగబడితే20 యేళ్ల జైలు శిక్ష లేదా యావజ్జీవ కారాగార శిక్ష విధించవచ్చు18 యేళ్ల లోపు మైనర్ ల మీద అత్యాచారం చేసిన వారికి మరణ శిక్ష విధించవచ్చు.

మూఖ దాడులు శిక్ష

మూఖ దాడులు పాల్పడినవారికి7 యేళు లేదా జీవితఖైదు అవసరమైతే మరణ శిక్ష ఖరారు చేసేందుకు అవకాశం ఉంటుంది.

ప్రమాద మరణాలు శిక్ష

ప్రమాదానికి కారణమై ఘటనా స్థలం నుంచి పారిపోతే10ఏళ్ళ వరకు జైలు శిక్ష విధించే నిబంధనలు అమలు కానున్నాయి.

చిన్న తరహా నేరాలు శిక్ష

మొబైల్ బంగారు గొలుసుల తస్కరణ దొంగిలించడం కేసుల్లో నిందితులకు శిక్ష వేయటానికి ఇప్పటి వరకు ఎలాంటి నిబంధన లేదు. ఆ తరహా నేరాలను అరికట్టే చర్యలు కొత్త బిల్లులో చేర్చారు. ఆయుధంతో చిన్నగా గాయపరిచిన వారికి ఇపటివరకు సెక్షన్324కింద ఏడేల్లు శిక్షణ విధించే వారు ఇంకా ముందుచిన్న పెద్ద గాయాలను వేరు చేసి చూపుతారు గాయపరచడం వల్ల బ్రెయిన్ డెడ్ అయ్యే పరిస్థితి.వస్తె10 యేళ్ల లేదా జీవిత ఖైదు విధించే నిబంధన విధించారు పిలల్లపై నేరాలకు పాల్పడిన వారికి 7 యేళ్ల నుండి 10 యేళ్ల వరకు శిక్షను పెంచారు జరిమానా భారీగా పెంచారు

ఆర్థిక నేరాలు సొత్తు స్వాధీనం

దోపిడీ దొంగతనాలకు ఇతర ఆర్థిక నేరాల్లో శిక్ష పడితే ఆ నేరం ద్వారా వారు సంపాదించిన సొత్తును స్వాధీనం చేసుకొని బాధితులకు అందచేసెందుకు వీలు కల్పించారు.

మహిళలు కేసులు ఇంటివద్ద నమోదు

లైంగిక హింస కేసుల్లో బాధితురాలి వాంగ్మూలాన్ని ఆమె ఇంటిలో మహిళా పోలీస్ అధికారి ఆధ్వర్యంలో మహిళా మెజిస్ట్రేట్ ద్వారా నమోదు చేస్తారు .ఆ సమయములో బాధితురాలి తల్లి తండ్రులు సంరక్షకులు ఉండవచ్చు.

డిజిటల్ సాంకేతికత ఉపయోగం

ఎస్ ఎం ఎస్ ఇతర ఎలక్ట్రానిక్ మార్గాల ద్వారా సమన్లు / వారెంట్ జారీ చేయడానికి వీలు అవుతుంది

ఓటర్లు ప్రలోభాలు శిక్ష

ఎన్నికల్లో ఓటర్లను లంచముతో ప్రలోబా పెట్టిన దొంగ ఓట్లు వేసిన ఏడాది జైలు శిక్ష జరిమానా విధించే నిబంధనలు బిల్లులో చేర్చారు. చట్ట రూపం దాలిస్తే ఎన్నికల్లో అక్రమాలకు తెరపతుంది.

రాజకీయ శిక్షలు రద్దు కుదరదు

రాజకీయ కారణాలతో రద్దు చేసే శిక్షలు ఇక ముందు వుండవు. మరణ శిక్ష ను యావజ్జీవ శిక్ష గా 7 యేళ్లు లేదా 3 యేళ్లు వరకు తగ్గించే అవకాశం వుంటుంది

రాజద్రోహం రద్దు

ఆంగ్లేయులు తమ పాలన రక్షణ కొరకు రాజ ద్రోహం సెక్షన్ ను తీసుకు వచ్చారు. ఎన్నో దశాబ్దాలుగా రాజద్రోహ చట్టం

వివాదస్పదమైంది. ఈ చట్టాన్ని రద్దు చేయాలని రాజకీయ పార్టీలు సమ్మెలు ధర్నాలు నిర్వహించాయి .మనది ప్రజాస్వామ్య దేశం .ప్రజాస్వామ్యంలో అందరికీ మాట్లాడే హక్కు వుంటుంది.

భారత సుప్రీమ్ కోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రమణ రాజద్రోహం సెక్షన్ ప్రకారం వ్యక్తుల మాట్లాడే స్వేచ్ఛను అరికట్టడం పట్ల అసహనం వ్యక్తం చేశారు. ఈ చట్టం ప్రకారం కేసుల మీద వివరణ ఇవ్వాలని గతంలో కేంద్రాన్ని ప్రశ్నించడం జరిగింది. ఈ క్రమంలోనే కేంద్ర హోమ్ మంత్రి అమిత్ షా చేసిన ప్రకటన కీలక ప్రాధాన్యత సంతరించుకుంది.

కేంద్ర హోం మంత్రిత్వ శాఖ లెక్కలు రాజ ద్రోహ నేరం కేసుల సంఖ్య

కేంద్ర హోం మంత్రిత్వ శాఖ లెక్కల ప్రకారం 2014-2020 వరకు దేశ ద్రోహ చట్టం కింద నమోదైన కేసుల సంఖ్య399 వీటిలో 8 కేసుల్లో మాత్రమే శిక్ష పడింది. 2014 తో పోలిస్తే 2020 నాటికి ఈ కేసులు55 శాతం మేరకు పెరిగాయి. సుప్రీమ్ కోర్ట్ జోక్యం కలిపించుకొని దేశ ద్రోహ కేసుల విచారణను సస్పెండ్ చేసింది.

ఇండియన్ జస్టిస్ కోడ్

ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ ఇక మీదట ఇండియన్ జస్టిస్ కొడ్‌గా మారనుందని హోం మంత్రి ప్రకటించారు.

భారతీయ న్యాయ సన్నిహిత బిల్లులో బాగంగా క్రిమినల్ జస్టిస్ సిస్టంలో కీలక సంస్కరణలు మార్పులు చోటుచేసుకోనున్నాయి.

1860 నుండి ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ ఇప్పటి వరకు బ్రిటిష్ చట్టాలకు అనుకూలంగా పనిచేస్తోంది మూడు బిల్లులు న్యాయ వ్యవస్థలో కీలక సంస్కరణలకు శ్రీకారం చుట్టనున్నది. రాజద్రోహం చట్టం రద్దు అభినందనీయం .నూతన చట్టాల్లో 90 శాతం నేరగాళ్లకు శిక్షలు పడే ప్రొవిజన్స్ ఉండం వల్ల న్యాయ వ్యవస్థ మీద విశ్వసనీయత నమ్మకం ఇనుమడించే అవకాశం వుంటుంది.

భారత దేశ సమగ్రత అఖండత ఏకత ఐక్యతకు భంగం కలిగించే చర్యలను వేర్పాటు వాదం విద్రోహం విధ్వంసాలకు రక రకాలుగా పేర్కొనే వారు ఇప్పుడు వీటిని ఉగ్రవాద చర్యలుగా పరిగణిస్తారు. కోర్ట్ ఉత్తర్వుల మేరకే పోలీసులు ఈ కేసుల్లో జోక్యం కల్పించుకోవాలి. ఉగ్రవాదుల ఆస్తులను జప్తు చేసుకోవడానికి ప్రత్యేక నిబంధన పొందుపరిచారు.

కాలం చెల్లిన చట్టాలకు చెల్లు చీటి పలికి పరాయి పాలన గుర్తులను చెరిపి వేస్తూ స్వదేశీ పాలన సత్వర న్యాయ సాధనకు భారత నేరన్యాయ వ్యవస్థను ప్రక్షాళించే దిశగా నూతన చట్టాలు కీలక ముందడుగుగాఅభివర్ణించవచ్చు. భారత నేర న్యాయ వ్యవస్థలో పారదర్శకత సమర్థత బాధితుల హక్కుల రక్షణకు ప్రాధాన్యత కు పెద్ద పీట వేశారు. సత్వర న్యాయం పౌరహక్కుల రక్షణలో నూతన చట్టాలు సాధనాలుగా నిలుస్తాయని ఆశిద్దాం.

నేటి కందం- నేటికి అందం

కం॥ పర పాలనము గి సి నదరి
పరివంథులపైని కేతళి పకుగు పురుగు నన్
తిరుగు ప్రయాగము కెట్టిన
వర దినమును దలచు చుంటి వర్హదినము గన్

(17-8-1947 బ్రిటీషుపై సైనికులు స్వదేశానికి బ్యాచిలు బ్యాచిలుగా తిరుగుప్రయాణం కట్టిన రోజు...)

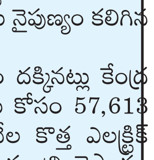

-రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

కన్నవారినెప్పుడు కాల దన్నకుండయ్య
పాప భారమేల వంశమునకు?
రత్నములను విడిచి రాళ్ళేరుకుందురా?
విశ్వ సూక్తి తరచి వినర చంద్ర
-చంద్ర ప్రతాప్ కంతేటి
సెల్:8008143507

వినేటప్పుడు వినయం
మాట్లాడేటప్పుడు మర్యాద
అడిగేటప్పుడు అప్యాయత
సమాధానం చెప్పేటప్పుడు సంస్కారం ఉంటే
అంతా సుఖాంతమే.
-రాధాకృష్ణ
సెల్:98481 28215

నేటినిజం
సాహితీ కెరటాలు
website:www.netinijam.com website: www.netinijam.com

ఘంటారావం

జూదం మీద
మోజు పడకు
దర్పరాజు
కథ మరువకు.

అమ్మదు పోయేవారిని
నమ్ముకున్నారా?
మొదటికి మోసమని
మరచిపోయారా?

అనుకూలతను అనుమానంతో
అద్దుకుంటే ఎలా?
ప్రతికూలతను అవివేకంతో
ప్రోత్సహించినట్లు కాదా..

సమస్యలకు తలవంచనివారు
సామనవీరులు
తరతరాలను వెలిగించే
తరగని సిరులు

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

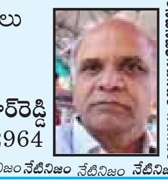

ప్రపంచానికి తోడుగా ఓ కవితా సంకల్పం

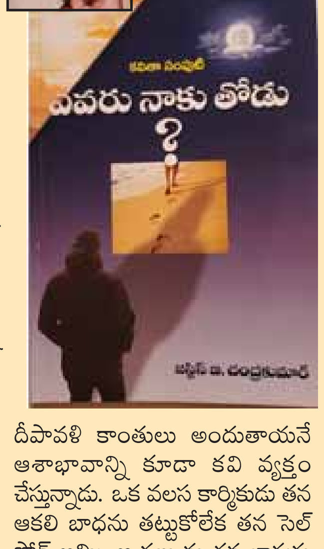

జస్టిస్ బి చంద్రకుమార్ చేతిలోని కలంలో ఎప్పటికీ ఇంకు ఆయిపోదు. ఆ గలంలో నిత్యం, పోరాటాల కోసం పాట వెలువడు తూనే ఉంటుంది. ఆ భావాల కొలిమిలో మండే నిప్పురవ్వల మీద కవితల జననం జరుగు తూనే ఉంటుంది. సమాజాన్ని క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ చేస్తూ సాహిత్యం కోర్టులో వెలువడే తీర్పుల్లో మనిషి మానసిక స్థితిని ఉత్తేజపరిచే నరికొత్త సూర్యకిరణాలు వెలువడుతూనే ఉంటాయి. ఆయన చేతుల్లోని రేఖలనిండా అన్ని అక్షరాలే. లక్ష్యం మాత్రం ఒకటే సులక్షణమైన జాగృతి చైతన్యం కోసమే. ఆయన వేసే ప్రతి అడుగు, దుర్భర పరిస్థితులు ఎంత భయంకరమైనా సరే, వాటిని తన భావాల బాణాలతో ఛేదిస్తూ భౌతిక విషయాల్లోకి మనిషిని తన వెంట నడిపించడమే కాదు, తాత్విక, ఆధ్యాత్మిక విషయాల లోతుల్లోని జ్ఞాన సంపదను ఆ మనిషికి సంపూర్ణంగా అందించే ప్రయత్నం లో జస్టిస్ బి. చంద్రకుమార్ అనేక గ్రంథాలను వెలువరించారు. ఆ క్రమంలో వెలువడిన మరో సాహిత్య ఆణిముత్యం 'ఎవరు నాకు తోడు' కవితా సంపుటి.

ఈ నేల మీద జన్మించిన మనిషికి కేవలం మనుషులే కాదు తోడు, నీ చుట్టూ ఉన్న ఎన్నో అంశాలు నీకు తోడుగా నిలబడే సిద్ధాంతాలకు కర్తలుగా సంతకాలు పెడుతున్నాయి. నువ్వు తాకితే చాలు, గాలి నిన్ను పలకరిం చడానికి సిద్ధంగా ఉంటుంది. నువ్వు కరచాలనం చేయగానే, నీ నీడలా నడవడానికి పత్రహరితం తన హర్షాన్ని ప్రకటిస్తుంది. నువ్వు ప్రేమగా తలెత్తి చూస్తే చాలు, ఆకాశం నేరుగా వచ్చి నీ అరచేతుల్లో ఇట్టే ఇమిడిపోతుంది. సముద్రాన్ని నీ నేత్రాలు ఆహ్వానిస్తే చాలు, నీ హృదయాన్ని సాగర విస్తీర్ణం చేసి, సద్గుణాల సంపదలకు నిన్ను స్థావరం చేస్తుంది. నడుస్తున్న నేలకు నువ్వు దండం పెడితే చాలు, బ్రతికిన కాలంలోనే కాదు, ఆ తరువాత సైతం నీకు తన ఒడిలో చోటు కల్పిస్తుంది. నిప్పు కాలుతుందని భయపడక దగ్గరికి చేరితే చాలు, ప్రశ్నించే ధైర్యాన్ని నీకు ఆస్తులుగా రాసి ఇస్తుంది. పక్షుల రెక్కలలోని ఈకల బలాన్ని గుర్తించగలిగితే చాలు, స్వేచ్ఛా సంకేతాల సాంకేతిక జ్ఞానం, నీ శక్తికి అదనపు బలమవుతుందని ప్రారంభ కవిత 'ఎవరు నాకు తోడు' మనకు బోధిస్తోంది. ఇజాలతో సంబంధంలేని ఏ నిజాల వస్త్రాల ను మనం ధరించాలో తెలియజేసే బాధ్యతను, ఈ కవితలోని ప్రతిపాదం తన పాత్రను గొప్పగా నిర్వహించింది.

అనాదికాలం నుంచి అతి పవిత్రంగా కొనసాగుతున్న విద్యను సైతం మార్కెట్లో వస్తువుగా మార్చి వ్యాపారం చేస్తున్న అనాగరిక వాస్తవాలను ఖండిస్తూ తన గొంతును వినిపించిన కవిత 'వినుర కుమార'. మోసాలకు అంతులేదు, శ్రమజీవికి బ్రతుకులేదు, సామా న్యుడికి శాంతిలేదు... అంటూ కొనసాగిన 'కరోనా కాటుకు బలవుదామా' కవితలో, సంపాదన గురించి, మోసాలను గురించి, అవినీతి అడ్డదారులను గురించి, అమాయకుల అవయవాలను కాజేసే దుర్మార్గాన్ని గురించి, భూ కాలుష్యం, నీటి కాలుష్యం, గాలి కాలుష్యం... ఇత్యాది కాలుష్యాల గురించి.. ఈ కవితలో హెచ్చరికలు చాలా ఉన్నాయి. బడికి వెళ్లే పిల్లలు, బాలకార్మికులుగా మారినప్పుడు, ఆ బాల దేహాల నుంచి కారే శ్వేదాన్ని చూసి, కవి ఎంతగానో చలిస్తున్నాడు. కరోనాకు బలి కాకండి అంటూ అరచిన అరుపులు ఇంకా ఈ కవితలో వినిపిస్తూనే ఉన్నాయి.

ఎటుచూసినా కన్నీళ్లు, మోసా లు, హత్యలు, మానభంగాలు, మానవమృగాల వికృత చేష్టలు, పేదల ఆక్రందనలు, రైతుల ఆవేదనలు, నిరుద్యోగుల నిట్టూర్పులు... ఇంకా ఎన్నాళ్లు, ఎన్నాళ్లు... అంటూ అక్రమార్కుల్ని, అవకాశవాద పార్టీ ఫిరాయింపుదారుల్ని, పాలించలేక అణిచివేతకు సిద్ధపడుతున్న పాలకులను... దోషులుగా నిలబెట్టి కవి సూటిగా వారిని ప్రశ్నిస్తున్నాడు. అదే సమయంలో రేపటి భవిష్యత్తులో దీపావళి కాంతులు అందుతాయనే ఆశాభావాన్ని కూడా కవి వ్యక్తం చేస్తున్నాడు. ఒక వలస కార్మికుడు తన ఆకలి బాధను తట్టుకోలేక తన సెల్ ఫోన్ అమ్మి, ఆ డబ్బును తన భార్యకు ఇచ్చి, ఇక బ్రతికే మార్గాలు లేక ఆత్మహత్య చేసుకుని చనిపోతాడు. ఆ వార్త విని చలించిపోయిన కవి, తన అక్షరాలతో ఆ కార్మికుడికి హారతులి స్తూ, మన్నించి తన మాట వినమం టూ, ఆకలికి పరిష్కారం ఆత్మహత్య కాదంటూ, కుటుంబ సభ్యుల్ని అనాథలను చేయడం, నడిచేకాలం అసలు సహించదని, కన్నీళ్లు కలకాలం ఉండబోవని, వాస్తవాన్ని వలసకార్మిక మిత్రులంతా తెలుసుకోవాలని కవి చేసిన విన్నపం 'సోదరా ఓ సోదరా' కవిత నిండా మారుమ్రోగుతోంది. అక్కడో చెత్తకుండి, అందులో అప్పుడే పుట్టిన బిడ్డ, చీమలు, దోమలు, క్రిమి కీటకాల మధ్య గుక్కపట్టి ఏడుస్తున్న బిడ్డ.... ఆకాశం సైతం ఆ హృదయవిదారక దృశ్యాన్ని చూసి, బోరుమని ఏడుస్తోం ది. మరి మనుషులు ఎందుకు ఈ దుర్మార్గానికి సిద్ధపడుతు న్నారు?... అంటూ కవి ప్రశ్నిస్తున్న 'చెత్తకుండిలో బిడ్డ' కవితలో ఆ బిడ్డ కన్నతల్లి వేదనను కూడా తన కలంలో నింపి పాఠకులకు అందించిన విధానం, మనచేత కూడా కన్నీళ్లు కార్పించి మానవత్వాన్ని గురించి ఆలోచించే దిశ వైపు, మనం కూడా అడుగులు వేసేలా ఆదేశిస్తుంది ఈ కవిత.

ఈ కవితాసంపుటి రహదారుల్లో నడుస్తున్నప్పుడు అనుకోకుండా గలగలమంటూ ప్రవహిస్తున్న ఒక నది నడక మనల్ని ఎంతగానో ఆకర్షిస్తుంది. ఆగి ఆ నదిని తాకి చూశాను, ఆశ్చర్యం ఆ నీటి అలల నిండా కవి ముఖ చిత్రాలే కనిపిస్తున్నాయి. 'నదీ ప్రవాహం' కవితలో అక్షరాలు లేవు, అన్నీ కదులుతున్న నీటి బిందువులే. కాలం ఏదైనా మంత్రాలకు చింతకా యలు రాలవన్న నిజాన్ని మరోమారు ఢంకా భజాయించి, బయలుదేరిన 'మంత్రాల కు చింతకాయలు' కవితనిం డా అన్ని సత్యాల తోరణాలే దర్శనమి స్తున్నాయి. కులం, మతం, విషసంస్కృ తుల నిర్మూలన కోసం ఈ సంపుటిలో కవి తన కవితలతో ఒక యుద్ధాన్ని ప్రకటి స్తున్నాడు. కులాల పేరుతో, మతాల పేరుతో చేతులు నరకటం, సజీవ దహనాలు చేయటం, ప్రార్థనా మం దిరాలను కూల్చడం... ఏ శాస్త్రాలు బోధించడం లేదని, కేవలం మనుషుల వికృత ఆలోచనలే మత విద్వేశాలకు కారణమంటూ మరో మారు ఈ కవితలో గాడంగా గుర్తుచేస్తున్నాడు కవి.

ఈ సంపుటిలోని 'నేను చావలేదు' కవిత పాఠకుల్ని విశేషంగా ఆలోచిం పజేస్తుంది. ఈ కవితలోని భావవ్యక్తీక రణ పరిధిలు, ఆకాశం దాకా విస్తరించడం ఆనందాన్ని కలిగించిం ది. ఎన్నోసార్లు ప్రయత్నించినా అతడు చావడం లేదు. ఎన్ని పుస్తకాలు పఠించినా, ఎన్ని ఆశ్రమాలను సందర్శించినా, ఎన్ని గుడి, గోపురాల కు మొక్కులు తీర్చుకున్నా, అతడు చావటంలేదు. చివరికి ఇక్కడ కూడా అంతా ఆ శక్తేనని, అందరిలోనూ ఉ న్న ఒకే ఒక అంశం ఆ శక్తేనని తెలుసుకునే సమయం కోసం ఎదురు చూస్తున్నట్టు... ఈ కవిత తెరల మీద స్పష్టమైన ఒక దృశ్యం కనబడుతోంది. చినిగిన చొక్కా వేసుకొని తన కలనే కవితగా రాసుకుని, ఉగాది కవిసమ్మేళ నానికి బయలుదేరిన కవిని కాసేపు ఆపి, రాసిన కవిత గురించి అడిగాను. కవి తన కవితను నా చేతికి ఇచ్చాడు. అందులోనుంచి కాలుష్యం, ఆకలి చావుల దృశ్యాలు కనిపిస్తున్నాయి. వరకట్నం వేధింపులు, పోలీసుల కాల్పులు వినిపిస్తున్నాయి. కవి నేత్రాలనిండా నిప్పుకణాలు రాలుతు న్నాయి. 'జగన్నాథ రథచక్రాలు వస్తున్నాయి, వస్తున్నాయి... భూమార్గం పటిస్తాను, భూకంపం సృష్టిస్తాను..' అంటూ పిడికిళ్ళు బిగించిన కవి, తన 'ఉగాది సమ్మేళనం' కవిత నిండా బిగ్గరగా సామాన్యజనం కోసం నినాదాలు చేస్తున్నాడు.

ఈ సంపుటిలో మళ్లీ మళ్లీ మనచేత చదివించే కవిత 'నేను వెళ్తున్నాను'. ఈ కవితలో ఆకాశాన్ని దాటుకుంటూ, చందమామకు వీడ్కోలు చెప్పుకుంటూ, సూర్యుడిని ఆస్వాదిస్తూ, చుక్కల్ని పలకరిస్తూ, గగనాంతరాలలోని గ్రహాలతో ఆడుకుంటూ, నేను వెళ్తున్నాను... అంటూ ఒక గొంతు వినబడుతోంది. ఎక్కడినుంచి వచ్చానో, అక్కడికే వెళ్తున్నాను... అంటాడు కవితలో. విషయం మనకు అర్థమైపోతుంది. ఇప్పుడు అతడికి ఏ కోరికలు లేవు. ఎవరితో ఏ సంబంధాలు లేవు. కోపం లేదు, తాపం లేదు, మొత్తం ప్రశాంతం. కవిత పూర్తయ్యాక 'కాలచక్రం తిరుగుతూనే ఉంటుంది, కొత్తగా పుట్టేవాళ్ళు పుడుతూనే ఉంటారు. వెళ్లేవాళ్ళు వెళుతూనే ఉంటారు. రేపటి రోజు మనమూ ఇంతే...' అంటూ ఒక తాత్విక చింతన మన చుట్టూ ఒక పక్షిగూడులా అల్లుకుపోతుంది.

ఈ విశ్వంలో ప్రేమ ఎంత శక్తిమైనదో తెలియజేసే కవిత 'ప్రేమే కారణం'. కవి వ్యక్తం చేసినట్లు సమస్తానికి ప్రేమే మూలం. ఈ ప్రేమ, కోడికి, కోడి పిల్లలకు మధ్యన కూడా ఉంటుంది. తన పిల్లల రక్షణ కోసం కోడితల్లి తన ప్రాణాలను లెక్కచేయదు. అష్టకష్టాలు పడి అమ్మ, నాన్నలు తమ బిడ్డల్ని పెంచే నేపథ్యానికి ప్రేమే కారణం. ఈ కవిత చివరలో కవి ఒక అద్భుతమైన భావనను ఇలా అందిస్తున్నాడు. 'శాశ్వత విశ్రాంతినిచ్చే చావు రావడం, విశ్వ ప్రేమకు కారణం...' అంటాడు కవి. ఈ అక్షరాలలో ఉన్న సత్యాన్ని అవగాహన చేసుకుంటే, మరణానికి ప్రతిమనిషి తన ఆహ్వానాన్ని అందించే సందర్భం ఇది. చదివే పాఠకుడి నేత్రాలనిండా భక్తి భావాన్ని రాసులు, రాసులుగా నింపే కవిత 'కత్తిపట్టని- ప్రపంచ విజేత'. గౌతమ బుద్ధుడి స్వరూపాన్ని చాలా శక్తివంతంగా చిత్రీకరించిన కవిత ఇది. ఆయన సంకల్పం, కార్యశీలత, చిత్తశుద్ధి, ఖండాంతరాలలో మారుమ్రోగిన ఆయన ఖ్యాతి, సునిశిత పరిశీలన, పంచసూత్రాల నిర్మాణం, అఖండమైన వెలుగుతో ప్రకాశించిన ఆయన ఆచరణ, బోధనలు... ఇంకా, ఇంకా అనేక విషయాల ప్రస్తావనలతో ఒక దీపంలా వెలిగిన కవిత ఇది. ఈ సంపుటిలో కులం కుంపటి మీద కవి ఎక్కుపెట్టిన బాణాలు చాలా సూటిగా లక్ష్యాన్ని చేరుకున్నాయి. సైనిక కవాతులా కదంతొక్కిన 'భరత వీర లేవరా... నవ భారతం నిర్మించరా' అన్న నినాదాలు నాలుగు దిక్కులలో వినిపించడం, కవి చేతిలోని కలం బలానికి సాక్ష్యంగా నిలుస్తోంది.

కవి జస్టిస్ చంద్రకుమార్ తన అపారమైన జీవిత గమనంలో అసంఖ్యాకమైన విషయాలను అధ్యయనం చేసిన మేధావి. నిక్షిప్తమైన తన ఆలోచనల్ని అక్షరాల రూపంలోకి మార్చి, కవితల పందిళ్ళకింద వాటికి ఒక శాశ్వత నివాసాన్ని ఏర్పాటుచేసి, పాఠకుల చేత కరచాలన ఉత్సవాలకు తెరతీయించిన సాహితీవేత్త ఆయన. ఆ కలం నుండి రాలిన ప్రతి అక్షరం ఒక లక్ష్యాన్ని, ఒక ప్రయోజనాన్ని, ఒక సందేశాన్ని మోసుకురావడం, ఈ కవిత సంపుటి ప్రత్యేకత. కవిత్వాలనిండా ఆధునికత తొణికిసలాడిన ఈ కవితా సంపుటిలో, మనిషి పుట్టుక, మరణాల మర్మాలు తమ రెక్కలు ఇప్పుకుని మనతో సంభాషిస్తాయి. గాలి, వెలుతురు, నిప్పు, నీరు, భూమి... ఈ పంచ స్వరూపాలతో ముడిపడిన మానవుడి మనుగడ మన గడపల ముందు ముగ్గులేస్తూ కనపడుతుంది. వర్తమానంలో జీవిస్తూ, వాస్తవంగా ఆలోచించమన్న వాక్యాలు ఆభరణాలై మన బ్రతుకు కంఠాలకు అలంకరించబడతాయి. ఎన్నో ఉపయుక్తమైన గ్రంథాలను తెలుగుజాతికి అందించిన జస్టిస్ చంద్రకుమార్, మరోసారి మానవాళికి అవసరమైన ఔషధాన్ని కవితల రూపంలో అందివ్వడం, తెలుగు సాహిత్యానికి పండగరోజు పట్టుచీరను బహుకరిం చినట్టుగా ఉంది. కవి చంద్రకుమార్ ఒక శాశ్వత సాహిత్య గుర్తింపుకు వాం సుదైనందుకు మనసారా మన మంతా ఆయనకు అభినం దనల మందారాలను అందజేద్దాం.

ప్రతులకు:
జస్టిస్ బి. చంద్రకుమార్
8-7-55/బి/2, రోడ్ నెం.3, శిరిడీసాయి
నగర్ కాలనీ, హస్తినాపురం సెంట్రల్,
నాగార్జునసాగర్ రోడ్ దగ్గర
హైదరాబాద్-500 079
సెల్: 7997484866

-డా. కె.జి. వేణు,
98480 70084

నిఖిలేశ్వర్ ఆత్మకథ "నిఖిలలోకం' ఆవిష్కరణ

"స్వతహాగా సౌమ్యుడైన నిఖిలేశ్వర్ తన అభిప్రాయా లను వ్యక్తం చేయడంలో నిక్కచ్చిగా వ్యవహరిస్తారని పలువురు వక్తలు కొనియాడారు. ఆయన కవిగా పరిణా మం చెందే కాలం, ఆ తర్వాత జీవితాన్ని 'నిఖిలలోకం' ద్వారా చాలా బాగా పరిచయం చేశారని అభినందిం చారు. ఆనాటి దిగంబర కవుల్లో ఒకరైన నిఖిలేశ్వర్ ఆత్మకథ 'నిఖిలలోకం', 'సాహిత్య సంగమం' వ్యాస సంపుటి పుస్తకాలను ఆదివారం శివం రోడ్డులోని ఓ హోటల్‌లో మరో దిగంబర కవి నగ్నముని ఆవిష్కరించారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ.. నిఖిలేశ్వర్‌తో తనకున్న అనుబంధాన్ని గుర్తు చేసుకున్నారు. సభాధ్యక్షత వహించిన ప్రముఖ కవి కె. శివారెడ్డి మాట్లాడుగూ దిగంబర కవులను చూసి, వాళ్ల కవిత్వం చదివి తాను ఉత్ప్రేరకాన్ని పొందానని చెప్పారు. 'సాహిత్య సంగమం' సంపుటి ద్వారా 32 మంది సాహితీవేత్తలతో పాటు ముగ్గురు కమ్యూనిస్టు యోధుల జీవితాల మీద విశ్లేషణను చదవవచ్చని డా॥జతిన్ పేర్కొన్నారు. ఆంధ్రజ్యోతి ఎడిటర్ కె. శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ 'నిఖిలలోకం'లో నిఖిలేశ్వర్ రాయాల్సిన అంశాలు చాలా ఉన్నాయి. వాటిని రెండో భాగంగా అయినా రాయాలని సూచించారు. ప్రముఖ కవులు, రచయితలు డా॥నందిని సిధారెడ్డి, ఓల్గా, తెలకపల్లి రవి, ఆచార్య ఎస్వీ సత్యనారాయణ, మానవ హక్కుల వేదిక జీవన్ కుమార్, ఎమెస్కో, ఎడిటర్ డి. చంద్రశేఖర్ రెడ్డి తదితరులు నిఖిలేశ్వర్‌తో తమకున్న అనుబంధాన్ని గుర్తు చేసుకున్నారు. దిగంబర కవిత్వంలోనూ విప్లవ రచయితల సంఘంలో ఆయన తనదైన పాత్ర పోషించారని ప్రశంసించారు.

'నిఖిలలోకం', 'సాహిత్య సంగమం' వ్యాస సంపుటి పుస్తకాల ఆవిష్కరణలో నగ్నముని, కె. శివారెడ్డి, నిఖిలేశ్వర్

అడిగోపుల పూరిస్తున్న "కొత్తగాలి"

పుస్తక సమీక్ష

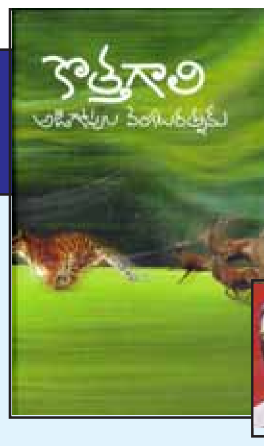

అడిగోపుల వెంకట రత్నమ్ సీనియర్ కవి మాత్రమే కాదు.. సీరియస్ కవి కూడా. కవన సృజన ఆయన దృష్టిలో ఓ తపస్సు లాంటిది. నిత్య కవితా వ్రతుడైన అడిగోపుల తన సాహిత్య ప్రస్థానంలో యిప్పటికే 26 కవితా సంపుటాలు వెలువరించిన కవి. కొన్ని గ్రంథాలపై నేను సమీక్షా వ్యాసాలు కూడా రాసినట్టు గుర్తు. యిప్పుడు తాజాగా 62 కవితలతో **'కొత్తగాలి'** పేరిట అభ్యుదయ కవిత్వాన్ని పూరిస్తున్నాడు. వెంకట రత్నమ్ కవిత్వంలో మానవతావాదం, సమాజ పరిశీలన, ప్రకృతి వర్ణన, పీడితుల వేదన ప్రస్ఫుటంగా వెలుగులీనుతై.

'కొత్తగాలి' అంటే ఏమిటి? ఎప్పుడూ వుండే గాలేగా.. కొత్తగా వీచడమేమిటి? ముఖచిత్రం చూడగానే కవితాత్మ గోచరమవుతుంది. దుప్పులు (జింక పిల్లలు) సమూహంగా వెంటబడి తరుముతుంటే ఓ పులి తోక ముడిచి పారిపోతుంటుంది. అణగా రిన వర్గం ఏకమై తిరగబడితే దోపిడీ దారుడు ఖిన్నుడై నిష్క్రమిస్తున్న దృశ్యం తళుక్కుమంటుంది.

ఒకానొక దౌర్జన్యం
బీభత్సమై బంధించి
నిలువు దోపిడీయై నగ్నంచేసి
సమస్తం తానై చక్రంతిప్పి
సూర్యాస్తమయాలు చేజిక్కి
దారులన్నీ మూసుకున్నాక
మార్గావిష్కరణే కొత్తగాలి!

అంటు ఆవిష్కరిస్తాడు కవి. దారు లన్నీ మూసుకుపోయి నాల్గు గోడల మధ్య బందీ అయిన పిల్లి ఏమవు తుంది? పులి అవుతుంది అని కవి భావన.

మరో అడుగు ముందుకేసి
"చూపులన్నీ మసకేశాక
క్రాంతి కావడమే కొత్తగాలి!
మాటలన్నీ మూగబోయాక
గర్జించడమే కొత్తగాలి!"
అని వివరణ యిస్తారు అడిగోపుల.

"కవితా వస్తువును వెతుక్కుంటూ
నగరం కూడలిలో నిల్చున్నాను" ఆయన కవితా సృజనకు సమాజ దర్శనమే ప్రేరణ అంటున్నాడు కవి.

"దోసిలి భిక్షాపాత్రచేసి
ఓ స్త్రీ నా ముందు పెట్టింది
నన్ను సూటిగా చూసిన చూపు
కుడి ఎడమలకు మళ్లి
నేలపై పరుచుకుంది
తడిసీ తడవని కన్నీరు
కనుల రెప్పలపై తారాడింది" యిదీ కవికి ఎదురైన దృశ్యం. మరి కవి ఏం చేస్తున్నాడు.

"చూపులలో రంగుల్ని **కవిత్వీకరి స్తున్నాను!"** అంటున్నాడు. మన చుట్టూవున్న సమాజం ఓ పెద్ద వస్తు భాండాగారం. చేదుకోగలగాలే గాని కావల్సినంత వస్తు సంపద అందు తుంది. వెంకటరత్నమ్ ఆ పనే చేస్తున్నాడు. అందుకే స్త్రీ, శిశు వు, పంచేంద్రియాలు. ప్రకృతి, భౌతికత, పల్లెసీ మలు, వంటి వస్తువులు ఆయన కవిత ల్లో కవితాత్మకంగా ఒదిగిపోతాయి. కవితలన్ని చదివింతర్వాత ఓ మానవ తావాదిగా, మార్క్సిస్టుగా. అభ్యుదయ వాదిగా, వ్యక్తిత్వ వికాస నిపుణుడిగా వివిధ రూపాల్లో వ్యక్తమవుతుంటాడు అడిగోపుల.

ఉంటున్న చోటును వదిలి భుక్తి కోసం దేశ సంచారం చేసే అభాగ్యుల జీవితాల్లో ఎన్ని జీవితాలు ఉదయించి నా మారని గమనం వారిది అంటాడు.

"ఎన్ని ఉగాదులు పలకరించి వెళ్ళినా
ఎన్ని ఉదయాలు ఉదయించి వెళ్ళినా
ఉదయించని వెతలవారు!"
కరోనా కావొచ్చు. కరువు కావొచ్చు వరదలు కావొచ్చు. కారణం ఏదైనా బతకడానికి నిస్సహాయులై దేశ సంచారానికి నాంది పలుకుతారు. దారీ తెన్నులేని ప్రస్థానం ఆ అభాగ్యులది.

"ఆచ్ఛాదన లేని పాదాలు
ఇనుప తొడుగులై
ముళ్లపై నిర్భయంగా నడుస్తాయి
అడవి తల్లి దీవెనంటూ
రంగు రంగు దారాలు
మణికట్టుపై ముడివేసి
కొండ దేవత ప్రసాదిత
గాజులౌతాయి!" బతుకు పోరును దృశ్యమానం చేసిన తీరు యిది.

ఎవరైనా ఆత్మీయంగా ఆలిం గనం చేసుకుంటే ఎంత హాయిగా వుం టుందో ఊహించుకోండి. ఆ రెండు గుండెల భాషామృతం వర్ణనాతీతం. మానసిక రుగ్మతకు దివ్య ఔషధంలా పనిచేసే స్పర్శఅది.

"స్పర్శ..ఒకసారి మాట
ఒకసారి మౌనం
ప్రతిసారి ఔషధం" అంటున్నాడు కవి. ఒక్కో రుగ్మతకు ఒక్కో ఔషధాన్ని సూచిస్తున్నాడు.

మానవ సంబంధాలు మృగ్యమ వుతున్న రోజులివి. అహం, స్వార్థం, ఈర్ష్య మనుషుల మధ్య దూరాన్ని పెంచడమేగాదు మనసుల మధ్య అగాధాన్ని సృష్టిస్తున్నాయి.

"మనుషుల మధ్య మాటకరువై
కలయిక లుండవు
"ఊళ్ళమధ్య దారులు శూన్యమై
సంబంధాలు మృగ్యం
అమ్మ ఒడిలో నడక నేర్చనివాడు
ఆకాశంలో దారులంటాడు
శూన్యంలో పరుగులంటాడు
గ్రహాలపై దౌడులంటాడు" మసక బారుతున్న మానవ సంబంధాల పట్ల కవి ఆవేదన.

"చేతులెత్తి నమస్కరించే
అర్థించిన వాడి చేతులెంత నొప్పో
అర్థి అందుకున్న చేతులకు
తెలియదు!" ఇదీ సమాజంలోని నేటి దుస్థితి. పాలకుల మనోస్థితి. వృద్ధాప్య మంటే బాల్యంలోకి ఒదిగిపోవడమే. మనకు తెలీకుండానే చిన్న పిల్లలమై పోతాం.

"పట్టు తప్పిన మూత్రం
మంచం క్షేత్రమై
పంచెను ముంచెస్తే
పడక ముఖమల్ గుడ్డపై
యధేచ్ఛగా బిడ్డ
జారవిడిచిన మూత్రం చూసి
బంగారం చిచ్చు పోశాడంటూ
తల్లి మురిపాల ముద్దుచేసిన
బాల్యం గుర్తొస్తుంది" యిలా వృద్ధాప్యాన్ని బాల్యానికి అన్వయిస్తు రాసిన చిలిపి కవిత **"బాల్యం గుర్తొస్తుంది"**.

"బాల్యానిది వృద్ధాప్యంపై
హ్రస్వదృష్టి
వృద్ధాప్యానిది
బాల్యంపై
దూరదృష్టి" అడిగోపుల కవిత్వం లో క్లిష్టత వుండదు. భాష సరళం.. భావం మధురం.. రవాణా ఖర్చులకు 20 రూపాయలు చేతిలో లేక కాలినడకన మోయలేని స్థితిలో బిడ్డతో అరవై కిలో మీటర్లు అడుగులు వేస్తు వెళ్ళిన తండ్రికి నిరాశే ఎదురవుతుంది. ఇరవై నిముషాలు ముందొస్తే **'బిడ్డకు నూకలు నిండేవి కావు'** అంటారు ఆసుపత్రిలో వైద్యులు. శవాన్ని యింటికి జేర్చాలి. ఎలా? ఇరవై వేలు చార్జి అడుగుతారు అంబులెన్స్ సారధులు.

"ఆసుపత్రి కనువిప్పదు
అధికారం నోరు విప్పదు
చోదకులదే పాలన
సారధులదే శాసనం!"
"ఇదీ నడుస్తున్న భారతం" అంటాడు వెంకటరత్నమ్. ఇటీవల ఇటువంటి సంఘటనలు నిత్యకృత్యం.

"వాహ్యాళి చెయ్యడమంటే
కేవలం శరీర విహారం కాదు
మనస్సులో సంగీతం మోసుకురా
వటం" వంటి సరిగమల్ని చాలానే వినిపిస్తాడు ఈ కవి. **"ప్రయాణంలో పదనిసలు"** కూడా ఆస్వాదిం చవచ్చు. వృద్ధాప్యాన్ని తాత్విక దృష్టితో దర్శిస్తాడు కవి. రంగు మారిన కిటికీల్తో ఊడిపడపోయే ద్వారాలతో, బూజు పట్టిన గోడల తో శిధిలావస్థకు చేరుకున్న ఇంటితో పోలుస్తాడు. ముఖంమీద అలలు అలలుగా తేలిన ముడతల నుండి అనుభూ తుల్ని, అనుభవసా రాన్ని పిండుకోవాలని పిలుపునిస్తాడు.

"ఒకటి నిశ్చలం
ఒకరు చలనం
జరిగిన ప్రస్థానంలో
కరిగిన చరాచరాలు
పరిణామ దశలు" అంటు తేల్చేస్తాడు. కవితా నిర్వహణలో Take off ఒక ఎత్తయితే.. Landing మరో ఎత్తు. యివి రెండూ చక్కగా అమరితే కవిత పండుతుం దనడంలో సందేహం లేదు. ఈ రహస్యం బాగా తెలిసిన కవి అడిగోపుల. ఆయన కవితల్లోని కొన్ని ముగింపు పంక్తుల్ని గమనిద్దాం.

"ఒక నమ్మకం నడిపిస్తుంది
ఒక ఆశ వెంట నడుస్తుంది"
"మనిషి మతమైతే/ మట్టి మత్తేవుతుంది" **"భూమిని బంతిని చేసి ఒకడు ఆరు బయట ఆడుకుంటు సూర్యుని దీపం చేసి ఒకడు ఇంట వెలిగించుకుంటూ"** **"నీరు సుఫల దారి.. ఎడారి జీవుల నోరెండి దోసిలి పట్టి వేడు కుంటే.. ఒయసిస్సై ప్రత్యక్షమౌ తుంది"**
"కర్తది బరువు.. కర్మది భారం
క్రియది విషాదం"
'మాటల్లేని చూపులు మాట్లా డుకుంటాయి
మౌనాలు ఓదా ర్చుకుం టాయి" యిలా ఏరుతూ పోతూ Quotable quotes చాలానే వున్నాయి. అడిగోపుల వెంకట రత్నమ్ కవిత్వ పఠనం ఒకచక్కని అనుభవం. అనుభూతి మయం.

ప్రతులకు: అడిగోపుల వెంకటరత్నం, కావేరి రెసిడెన్సీ
అరబిందో మార్గ్, ఎన్‌జిఓ కాలనీ, తిరుపతి-517 507. ఏ.పి.
సెల్: 98482 52946

- రమణ వెలమకన్ని
సెల్: 9866015040

నీవు సల్లగుండాలె

(వచన కథా కావ్యం-29)

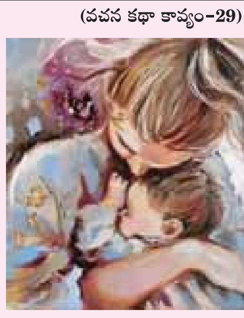

యూతంటే
చేతులూపుకుంట తిరుగుడు గాదు
సెల్ ఫోన్ల మూతులు వెట్టుడు గాదు
అయ్యమ్మలను బెదిరిచ్చి
అనుకున్నది సాధించుకునుడు గాదు..
కటకం లేని కంటితో
కపటం లేని మనసుతో
తన వాళ్లను చూసుకునుడు;
తనను తాను దెలుసుకునుడు;
అది లేకనే
వాళ్లు ఆగమై కుటుంబాలను ఆగం చేస్తున్నరు!
స్మార్ట్ ఫోన్ల వేట కొడవళ్లకు
బలైపోతున్నరు
బద్ధకం బురదల కూరుకపోతున్నరు
నడిస్తే కాళ్ళు గుంజుతయ్
పనిచేస్తే నడుములు గుంజుతయ్
పెండ్లి చేస్తే బతుకు ముండ్లకంపైతున్నది
సంపాదన పేరుతోని
దేశాలు పట్టుకొని తిరుగుతున్నోళ్లే నయ్యం
ఎందుకంటే
వాళ్ల గోసను చూసే దరిద్రం లేదు గద!
ఒగ పెద్ద మనిషి సలహాతో
ఊళ్ళ పంచాయతీ ఆఫీసుల
గ్రంథాలయం పురుడుబోసుకున్నది!
యువత పక్క తోవలను మూసుకున్నది!!
ఆ పెద్దాయన 'సల్లగుండాలె' అని
సరయు లెక్కలేనన్నిసార్లు అనుకున్నది...

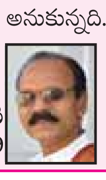

-దోరవేటి
సెల్:9866251679

ఇంకొన్నాళ్ళు నను ఉండనీయండి

కండ్లు తెరిస్తే
నీ కిరణాలు జొరబడి
నా కలల లోకాన్ని
మాయంచేస్తాయన్న భయం ..
కలల దారుల్లో వెతుకున్న స్వప్న
సౌధాలను కూల్చి ఇలలో వెలిసే
అపశృతి జీవిత దృశ్యాల భీతి?,
అయినా?..

ఇంకొన్నాళ్ళు నన్ను నీ వెచ్చని నీడలో
ఉండనిస్తావా నా నేస్తమా సూర్యా..,
నీ పసిడి కిరణాలను నా శరీరం
మూటకట్టుకుని మురిసిపోనీ?!

నీ పచ్చని పొత్తిళ్ళలో నను పొదుముకుని
పెంచావు ..ఇంకొన్నాళ్ళు తనివితీరా
నీ చల్లని నీడలో నను తరించనీ చెట్టుతల్లీ..,
ఇలలో నీ ఋణము తీర్చే మార్గమేదీ??!

నీ ప్రేమ జల్లులో నను ఇంకొన్నాళ్ళు తడిసి
మురిసి ముద్దైపోనీ మిత్రమా వరుణా..,
నేలతల్లి తడిఒడిలో మేలుకొనే మొలకలతో
నను కాసేపు ప్రేమతో ముచ్చటించనీ?!

నా మనసు పొరల్లో మీ ప్రేమ గింజలను
పదిలంగా దాచుకుని జన్మజన్మలూ తిరిగి
నాటుకుంటూ కాసిన ఆ ప్రేమ విత్తులను
నలుగురుకి పంచుకూంటూ పయనిస్తాను..
ఇంకొన్నాళ్ళు నను ఇక్కడ ఉండనీయండి..!!

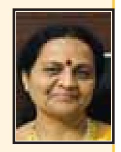

-డా. పి. విజయలక్ష్మి పండిట్
సెల్:8639061472

బంజారా నానీలు

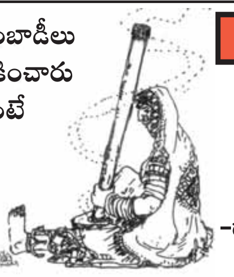

గగనానికి లంబాడీలు
ఘుగరా అతికించారు
ఇంద్రధనస్సంటే
అదే..

-డా॥ సూర్యాధనంజయ్
సెల్:9849104187

పెప్సీలెందుకు
పనికొస్తాయి
యాడి వండిపెట్టిన
లాప్సీ ముందు?

తెలుగును వెలిగించు...

అమృతమే తెలుగు
అద్భుతంగా అంతటా సంభాషించు
అజరామరం తెలుగు
ఆత్మబంధువువై పరిరక్షించు
ప్రామాణిక రూపమే తెలుగు
అనుశీలతతో పరిశోధించు
అనుబంధాల వేగుచుక్క తెలుగు
విశాలత కలిగిన క్రియాశీలిగా భావించు
విజ్ఞానాల కదంబం తెలుగు
అజ్ఞాత శూన్యం తొలగిందని గుర్తించు
సామాజిక చైతన్య స్వరూపం తెలుగు
అసలైన మూలధనం అదేనని ప్రకటించు
పీడనపై ఎలుగెత్తిన అక్షర బావుటా తెలుగు
సార్వకాలిక యదార్థమదేనని వివరించు
జనామోద ప్రతిబింబమే తెలుగు
తరతరాలకు ఆ శోభను విస్తరించు
వెలిగించు తెలుగును
విస్తరించు భాషాదీపికను
ప్రసరించు కీర్తి చంద్రికలను....

- డా. తిరునగరి శ్రీనివాస్
8466053933

(ఆగస్టు 16న ఎస్వీ సత్యనారాయణ జన్మదినం సందర్భంగా...)

బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి ఆచార్య ఎస్వీ సత్యనారాయణ

డా॥ కందిమళ్ళ భారతి సంపాదకత్వంలో రూపొందిన 'ఆత్మీయం' గ్రంథావిష్కరణ (2015) సందర్భంగా శ్రీమతి కల్వకుంట్ల కవితకు పుష్పగుచ్ఛాన్ని అందిస్తున్న ఎస్వీ.

"ప్రజలబాధ మన కవిత
ప్రజలభాష మన కవిత"

అని చెప్పడమే కాదు, ఆచరించి ఆదర్శంగా నిలిచిన కవి, రచయిత, విమర్శకులు, ఉత్తమోత్తమ గురువులు, ఉద్యమకారులు, సంపాదకులు, వక్త, పాలనాదక్షులు, బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి ఆచార్య ఎస్వీ సత్యనారాయణగారు.

"కదిలే కాలంలో మువ్వ మోగుతుంది
వలికే మనసులో కవిత సాగుతుంది"

మువ్వలాంటి మనసు డా.ఎస్వీ సత్యనారాయణది. ఆ మనసు మువ్వైన కదిలించే, మోగించే ప్రగతిశీల చైతన్యాన్ని నిలువెల్లా నింపుకున్న అక్షర ప్రేమికుడు డా.ఎస్వీ అని సినారెగారు కితాబిచ్చినట్టు అక్షరం, ప్రగతిశీల చైతన్యపు రథంపై అభ్యుదయ సాహిత్యోద్యమాన్ని దేశమంతా ఊరేగించిన చక్కని ఆచార్య ఎస్వీ సత్యనారాయణ. ఈ నెల 16వ తేది వారి పుట్టిన రోజు.

వీరు హైదరాబాద్ పాతనగరంలో 'రాధాభాయ్ - విఠల్‌రావు' అనే పుణ్యదంపతులకు 1954 ఆగస్టు 16వ తేదిన జన్మించారు. పాతనగరంలోని "వెంకట్‌రావు మెమోరియల్ స్కూల్" నుండి 1970లో పదవ తరగతిలో అతి కొద్దిమంది విద్యార్థులు మాత్రమే ఉత్తీర్ణులయ్యారు. అందులో ఎస్వీ ఒక్కరు. పాఠశాల చదువు మొత్తం వీధిదీపాలు, కిరసనాయిల దీపాల వెలుతురులో సాగింది. ఎం.ఎ. (తెలుగు), ఎం.ఎ.(ఇంగ్లీష్), 'అబ్బూరి రామకృష్ణారావు రచనలు - సమగ్ర పరిశీలన అనే అంశం పై ఎం.ఫిల్ (1982), **'తెలుగులో ఉద్యమగీతాలు'** అనే అంశంపై పిహెచ్.డి (1989) పరిశోధన ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం నుండి చేశారు. పాఠశాల విద్యాభ్యాసం సాగిస్తున్న రోజుల్లో సత్యనారాయణ అనే పేరు గలవాళ్లు నలుగురు, ఎస్ ఇంటిపేరు కలిగిన వాళ్లు ఇద్దరు ఉండటంతో ఒకరిని పిలిస్తే ఇంకొకరు వెళ్లడం, కొన్నిసార్లు ఒకరి మార్కులు ఇంకొకరికి వేయడం జరిగేది. దీనికి పరిష్కారంగా వీరి పెద్దన్న వారి తండ్రిగారైన విఠల్‌రావు పేరులోని మొదటి అక్షరం 'వి' ని వీరి ఇంటి పేరుకు జతచేసి ఎస్.వి.సత్యనారాయణ అని నమోదు చేయడం జరిగింది. ఇది ఒక అపూర్వమైన సంఘటన.

ఎస్వీ గారి జీవితంలో సాహిత్యాన్ని, ఉద్యమాన్ని వేరువేరుగా చూడలేము. ఆవంత్స సోమసుందర్ గారు 'జీవితం + కవిత్వం = ఉద్యమం అంటే ఎస్వీ కవిత్వం' అని అంటారు. 'పువ్వు పుట్టగానే పరిమళిస్తుంది' అన్నట్లు ఎస్వీగారు పదిహేను సంవత్సరాల ప్రాయంలో పదవతరగతిలో

'మానవత్వపు అమృతాన్ని ప్రపంచానికి రుచి చూపించటమే
విశ్వమానవుడు కోరేది, పోరాడేది ఈ అమృతం కోసమే
....
నర ధర్మాల సారం మానవతను రక్షించుకోవటమే'

అని 'రక్షించుకుందాం' శీర్షికతో రాసిన ఈ కవిత వారి గురువులు శ్రీవతి గారిని సంభ్రమాశ్చర్యాలకు గురిచేసింది. ఆ కవిత 'విద్యుల్లత' అనే సాహితీ మాసపత్రికలో గురువే స్వయంగా పంపడం విశేషం. అది 1970 మే సంచికలో ముద్రణయ్యింది. ఆ రోజుల్లో సాహిత్య స్పృహతో పాటు ఉద్యమాలు ఊపిరిలూదాయి. బస్తీ యువకులను సమీకరించి 'మహోదయ యువజన సంఘం' ను నెలకొల్పి కార్యదర్శిగా పనిచేశారు. రాజాబహద్దూర్‌గౌర్ వంటి ప్రముఖులను బస్తీకి అతిథులుగా ఆహ్వానించే వారు. దూబగుంట సారా ఉద్యమంకన్నా రెండు దశాబ్దాల ముందే కల్తీసారా, కల్తీకల్లు వ్యతిరేకోద్యమాన్ని హైదరాబాద్‌లోని పాతబస్తీలో ప్రారంభం చేశారు. ఈ ఉద్యమం చివరకు ఎస్వీ ఇంటిపై గొడ్డళ్లతో భౌతికదాడులు చేసే వరకు వచ్చింది. కానీ ఎస్వీ ధైర్యస్తుడు, పోరాటపటిమ, మగలశక్తి, న్యాయం జరిగే వరకు పోరాటం చేశాడు. విధ్వంసమవుతున్న జీవితాలను నిలబెట్టటానికి జీవితాన్ని ఒక ఉద్యమంగా మలచుకున్న వ్యక్తి. పాతనగరం నుండి ఎగసిన ఒక మానవీయరూపం ఆచార్య ఎస్వీగారు.

ఎస్వీ కుటుంబం: డా॥ కందిమళ్ళ భారతి, డా॥ఎస్. స్వప్న, డా॥ ఎస్. ప్రతి.

1969లో తొలిదశ తెలంగాణోద్యమం భీకరంగా జరుగుతున్నప్పుడు తెలంగాణలోని పేరుమోసిన కవులు సమైక్యాంధ్రరాగాన్ని ఆలపిస్తుంటే, తెలంగాణ యువలోకం ఆంధ్ర తుపాకి గుళ్లకు గుండెలను అడ్డుపెట్టారు. 15 సం.రాల వయసున్న ఎస్వీ,

"మన తెలంగాణ జనే కబళించుచున్నారు
రక్తనులదానులై కుక్క బతుకున్న
వీరమరణం మిన్న"
"పన్నెండు వర్షాల బానిసత్వము చాలు
జై తెలంగాణమే సమరాన మరణమే"

అని అక్షర ఫిరంగులను కురిపించారు.

ఎస్వీ చింతపట్ల సుదర్శన్, జి.వి.జగదీశ్వర స్వామిలతో కలసి 1970 లో 'ఉషస్సు' లిఖిత పత్రికను నిర్వహించారు. ఈ ముగ్గురు ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమ గీతాలను రచించి, 'విప్లవశంఖం' పేరుతో ప్రచురించారు. వీరు ఇంకా విద్యార్థి దశలోనే ఉన్నందున ప్రభుత్వానికి, పోలీసులకు భయపడి ఆ పుస్తకంలో తమ పేర్లను ప్రకటించకుండా రచన దగ్గర 'ఎవరో' అని వేసుకున్నారు. దీన్ని 'డీ' కోడ్ చేస్తే ఎ-ఎస్.వి, వ-జగదీశ్వర, రో-శ్రీహరి- ఇలా గుప్తనామలతో ఉద్యమాన్ని నడిపిన నిస్వార్థ త్యాగధనులు.

ఎస్వీగారు ప్రధానంగా అభ్యుదయ దృక్పథంతో రచనలు చేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ అభ్యుదయ రచయితల సంఘానికి, భారత అభ్యుదయ రచయితల సంఘానికి అధ్యక్షులుగా పనిచేశారు. అభ్యుదయ కవిగా మార్క్సిస్టు భావజాలం మరియు వర్గదృక్పథం గల ఎస్వీ రెండు వర్గాల మధ్య యుద్ధం నిత్యం ఉంటుందని చెప్పారు.

"రెండు శత్రు శిబిరాలున్నంత కాలం
రెండు వైరి వర్గాలు వర్ధిల్లినంతకాలం
యుద్ధం కొనసాగుతూనే ఉంటుంది."

అభ్యుదయ కవి వాస్తవ జగత్తులో ప్రయాణం చేయాలి. ఊహాలలో, అపోహలలో కొట్టుకపోరాదు.

"కవీ! జీవితం ఊహాకాదు వాస్తవం
సాహిత్యం సమాజ చలనాలకు దర్పణం'

అని ప్రజాకవికి ఉండవలసిన లక్షణాలను చెప్పాడు. ప్రపంచీకరణ వలన వచ్చే దుష్పలితాలను కమ్యూనిస్టులు, అభ్యుదయ కవులు గొంతువిప్పి చెప్పుతున్నారు. పల్లెల, కార్మికుల, కర్షకుల, వృత్తుల దీనగాథలను ఎస్వీ కవిత్వీకరించారు.

"ఇక్కడో నాగరికత ఉండేది
ఎవరు తుడిచేశారు
విశిష్టమైన సంస్కృతి ఉండేది
ఎవరు విషం కలిపారు
విలక్షణమైన జీవన విధానముండేది
ఎందుకిలా మారిపోయింది" అని ప్రశ్నించాడు.

ఎస్వీ మంచివక్త. చెప్పే విషయంలో ఆవేశంతో పాటు అనుభూతి కూడా అంతే ఉంటుంది. కొన్నిచోట్ల వక్తృత్వశైలి వారి కవిత్వంలోకి కూడా ప్రవహిస్తుంది. అలాగే తన అంతరంగంలోని జ్ఞాపకాలను వెతుక్కుంటూ వెళ్లడం కూడా చూస్తాం. తన బాల్యపు గుర్తుల పాతబస్తి గురించి.

"నగరంలో వాడిపోని పల్లె పుష్పమా
నా తిరిగిరాని బాల్యమా!
ఎవరి నడగాలి నిన్ను తెచ్చివ్వమని!
ఎక్కడ వెదకాలి నీ పాదముద్రలు"

అని తన జ్ఞాపకాలను నెమరువేసుకోవడం కన్పిస్తుంది. తన అభిప్రాయాలను నిర్మోహమాటంగా చెప్పడంలో ఏ మాత్రం వెనుకాడని ధైర్యశాలి. తప్పుదారి పడుతున్న విశ్వవిద్యాలయ విద్యపై విమర్శనాత్మక కవితలు రాశారు.

" ఏమాత్రం పురిటినొప్పులు పడకుండా
డిగ్రీల పురుగుల్ని కంటున్న విశ్వవిద్యాలయమా!
కొంత బాధైనా పర్వాలేదు.... పదు
మెరికల్లాంటి మేధావుల్ని ప్రసవించు"

సమాజ గమనాన్ని వాస్తవ దృష్టితో గమనించడం, అభిప్రాయాలను బలంగా చెప్పడం, సమాజంలోని తప్పులను ఎత్తిచూపడంలో వారి నిరంతర అధ్యయనం, సూక్ష్మదృష్టి కారణం. రకరకాల సాహిత్యవాదాలను, ఉద్యమాలను స్వీకరించినా మౌలికంగా అభ్యుదయవాది కావటంతో అభ్యుదయ సాహిత్య విమర్శను ఉద్యమంగా నడిపారు.

ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల (2017) వేదిక (హైదరాబాద్‌)పై ఎస్వీకి సత్కారం..

ప్రొ. శ్రీ. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం వారి కీర్తి పురస్కారాన్ని ఎస్వీకి ప్రదానం చేస్తున్న జస్టిస్ చలమేశ్వర్ రావు (2003)

రచనలు

సరిగమలు, ఉద్యమం, జీవజ్వాల, రేఖా చిత్రాలు, యుద్ధం జరుగుతూనే ఉంది, ఆలోచన, దళిత సాహిత్య నేపథ్యం, అవిశ్రాంత పోరాటయోధుడు తమ్మారెడ్డి, తెలంగాణ సాయుధ పోరాట సాహిత్యం, ప్రజల మనిషి ధర్మభిక్షం, మహిళోద్యమ నాయకురాలు శ్రీమతి యార్లగడ్డ భాగ్యవతి, అభ్యుదయ సాహిత్యం-ఇతర ధోరణులు, ఆధునిక సాహిత్యం - విభిన్నధోరణులు, తెలుగులో ఉద్యమ గీతాలు, జీవితం ఒక ఉద్యమం, తెలంగాణ విమోచనోద్యమం -సాహిత్యం, దృక్పథాలు, విశ్లేషణ, తెలుగులో అభ్యుదయ సాహిత్యం, సత్యానుశీలనవంటి గ్రంథాలను రచించారు. 20కి పైగా గ్రంథాలకు సంపాదకత్వం వహించారు. అగ్గిచిగుళ్ళు, కవితాభ్యుదయం, జాషువా సాహితీ ప్రస్థానం, స్త్రీవాద వివాదాలు, జనచైతన్య దీపం - సురవరం, విధ్వంసం - నేపథ్యం, దళితవాద వివాదాలు, తెలంగాణ వీరనారి - ఆరుట్ల కమలాదేవి, నిర్విరామ కర్మయోగి వైవికె, నాలుగు రోడ్ల కూడలిలో నల్లటి రక్తపు మరకలు, ప్రపంచీకరణ ప్రతిధ్వని, గ్లోబలైజేషన్ కథలు, అఖిల భారత అభ్యుదయ రచయితల సంఘం ప్రత్యేక సంచిక, కె.రాజేశ్వరరావు రచనలు, ఆధునిక సాహిత్యం ప్రక్రియలు - ధోరణులు, పార్థివ, కమ్యూనిస్టు ఉద్యమగీతాలు, మేడేగీతాలు, అరుణకేతనం మొ॥ఇవేకాకుండా 'తెలుగులో ఉద్యమ గీతాలు' అనే వీరి సిద్ధాంత గ్రంథం కొత్త విషయాలను తెలియజేసిన విలువైన పరిశోధన. ఇందులో జాతీయోద్యమం, తెలంగాణ సాయుధ పోరాటం, వామపక్ష ఉద్యమాలు, దళితోద్యమం అనే ఐదు ఉద్యమాల పాటల పరిశీలన ఉంది. 'భరతఖండంబు చక్కని పాడియావు' అనే పద్యాని కంటే ముందే 1905 డిసెంబర్ 15వ తేది కృష్ణా పత్రికలో అజ్ఞాతకవి రచించిన - 'దిక్రై ఆఫ్ మదర్ ఇండియా' వచ్చిందని చెప్పారు.

వృత్తిపరంగా వీధిదీపాల వెలుగులనుండి విశ్వవిద్యాలయపు ఆచార్యులుగా, పాఠ్య ప్రణాళికా సంఘం అధ్యక్షులుగా, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం తెలుగుశాఖాధిపతిగా, డీన్‌గా, ప్రిన్సిపల్‌గా తెలుగు విశ్వవిద్యాలయానికి ఉపకులపతిగా పనిచేశారు. బోధనలో తిరుగులేని ఉత్తమ గురువుగా విద్యార్థుల మనస్సులో నిలిచిపోవడమే కాకుండా పరిపాలనాపరంగా ఆదర్శంగా నిలిచారు. ఉపకులపతిగా 8 కోట్ల రూపాయలతో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయానికి బాచుపల్లి దగ్గర అన్ని వసతులతో కూడిన భవనాలను నిర్మించారు. అర్హులకు మాత్రమే పురస్కారాలు ప్రకటించడం లో తన పరిపాలనా దక్షతను చాటుకున్నారు. సుంకర సాహిత్య పురస్కారం, యునైటెడ్‌రైటర్స్ అసోసియేషన్ చెన్నై వారిచే లైఫ్‌టైమ్ అచీవ్‌మెంట్ అవార్డ్, దాశరథీ సాహిత్య పురస్కారం, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారి ఉత్తమ అధ్యాపక పురస్కారం..... మొ॥ 20కి పైగా పురస్కారాలను పొందారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం నిర్వహించిన 5 రోజుల ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలను విజయవంతంగా నిర్వహించడంలో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఉపకులపతిగా ఆచార్య ఎస్వీ గారి కృషి ప్రధానమైనది. ప్రస్తుతం 69 సం.రాలు పూర్తి చేసుకొని 70వ వసంతంలోకి అడుగుపెడుతున్న ఆచార్య ఎస్వీ గారి కవిత్వావేశం, ఉపన్యాసాలు నిత్యయవ్వనం, నిత్యనూతనమే.

-డా॥ పెబ్బేటి మల్లికార్జున్
అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్
నాగర్ కర్నూల్. సెల్:9491881916

మద్రాసులోని సర్‌త్యాగరాయ కళాశాల సాహిత్యోత్సవంలో ప్రసంగిస్తున్న ఎస్వీ. వేదికపై సినీనటి జయసుధ కూడా ఉన్నారు. (2018)

యునైటెడ్ రైటర్స్ అసోసియేషన్, చెన్నైవారి లైఫ్‌టైం అచీవ్‌మెంట్ అవార్డును ఎస్వీకి బహూకరిస్తున్న అప్పటి (2005) కేంద్ర ప్రణాళికా సంఘం ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ మాంటెక్‌సింగ్ ఆహ్లూ వాలియా..

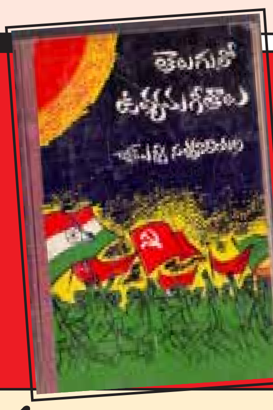

ప్రజాకవులను వెలుగులోకి తెచ్చిన పరిశోధకులు ఎస్వీ

పరిశోధన ఆషామాషీ వ్యవహారం కాదు. ఏళ్ల తరబడి చేసే సాధన. ఒక తపస్సు, ఒక దీక్ష. కాలాన్ని కూడా మర్చిపోయేలా చేసే అసిధారావ్రతం. అవ్యక్తంగా ఉన్న అంశాలను సుబోధకం చేసేదే పరిశోధన. అస్పష్టంగా, అగోచరంగా, అయోమయంగా ఉన్న అంశాన్ని వైజ్ఞానిక దృష్టితో పరిశీలించి, ఆ అంశం నిజ స్థితిని ప్రకటించడమే పరిశోధన ప్రధాన లక్షణం. పరిశోధించే అంశాన్ని కూలంకషంగా పరిశీలించి, పరిష్కార మార్గాన్ని కనుగొనడమే పరిశోధన. ప్రతి సూక్ష్మ అంశాన్ని హేతుబద్ధంగా, తార్కికంగా ఆలోచించి, నిజానిజాలను సాక్ష్యాధారాలతో సహా నిరూపిస్తేనే పరిశోధన విజయవంతమైనట్టు భావించాల్సి ఉంటుంది. హేతుబద్ధత, తార్కికత పుష్కలంగా ఉండి; సాక్ష్యాధార సహిత నిరూపణ ఆచార్య ఎస్వీ సత్యనారాయణ పరిశోధనలో అడుగడుగునా కనబడుతుంది.

తెలుగు సాహిత్యంలో పరిచయం అవసరం లేని పేరు ఆచార్య ఎస్వీ సత్యనారాయణది. ఆయన అభ్యుదయ రచయితల సంఘంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తూ, నిరంతరం సాహిత్యోద్యమాలతో మమేకమవుతున్నారు. 'తెలుగులో ఉద్యమ గీతాలు' ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం నుండి పిహెచ్.డి. పట్టా పొందిన ఆయన సిద్ధాంత గ్రంథం. జాతీయోద్యమ రోజుల నుండి ఆధునిక కాలం దాకా అనేక దశల్లో ఉద్యమ గీతాలను నిశితంగా పరిశీలించిన పరిశోధన ఇది. విస్మృతులైన ప్రజా కవులనేక మందిని వెలుగులోకి తెచ్చి, వారి కృషిని ఆచార్య ఎస్వీ సత్యనారాయణ ఈ సిద్ధాంత గ్రంథంలో విపులీకరించారు. ప్రముఖ కవి ఆచార్య ఎన్.గోపి ఈ పరిశోధనకు పర్యవేక్షకులుగా వ్యవహరించారు.

ఈ సిద్ధాంత గ్రంథాన్ని ఏడు ప్రకరణాలుగా విభజించారు. మొదటి ప్రకరణంలో ఉద్యమాలను నిర్వచించడంతో పాటు ప్రపంచ ఉద్యమాలను పరిశీలించారు. రెండో ప్రకరణంలో తెలుగులో జాతీయ, స్వాతంత్ర్యోద్యమ గీతాలను విశ్లేషించారు. మూడో ప్రకరణం ఆంధ్రోద్యమ గీతాల పరిశీలన. నాలుగో ప్రకరణం తెలంగాణ సాయుధ పోరాట గీతాలను సవివరంగా పేర్కొంది. ఐదో ప్రకరణంలో వామపక్ష గీతాలను, ఆరో ప్రకరణంలో దళిత గీతాలను ప్రత్యేకంగా అధ్యయనం చేయడం విశేషం.

పరిశోధనలు సంబంధిత అంశాల నిర్వచనాలతో ప్రారంభం కావడం సర్వసాధారణం. ఈ రొటీన్ పద్ధతికి భిన్నంగా ఎస్వీ సత్యనారాయణ పరిశోధన ప్రారంభం కావడం గమనార్హం. జీవిత ప్రాధాన్యానికి కారల్ మార్క్స్, ఫ్రెడరిక్ ఏంగెల్స్ ఇచ్చిన నిర్వచనంతో ఈ పరిశోధనను ఆరంభించారు. ఈ ఆరంభమే ఇతర పరిశోధకులు చాలా మందికి, ఎస్వీ సత్యనారాయణకు మధ్య తేడాను తెలియజేస్తుంది.

సామాజిక చైతన్యం ఏడు రూపాల్లో జరుగుతుంది. దీన్ని హరివిల్లులోని ఏడు రంగులతో పరిశోధకుడు పోల్చడం ఇంద్ర ధనుస్సును కూడా ఆనందానికి, చైతన్యానికి ప్రతిరూపంగా భావించడమే. ఉద్యమం ఆధునిక కాలం పోకడగానే భావిస్తుంటారు. ఈ భావనకు భిన్నంగా ప్రాచీన సాహిత్యంలోనూ ఉద్యమ జాడలను పట్టే ప్రయత్నం చేశారు ఎస్వీ సత్యనారాయణ. ఆంధ్ర మహాభారతంలో ఉద్యమ అర్థంతో చేసిన ప్రయోగాలను ఆయన విస్పష్టంగా పేర్కొన్నారు. పూనిక, ప్రయత్నము, సన్నాహము, సిద్ధమగుట మొదలైన అర్థాలతో ఉద్యమ పద ప్రయోగం కనబడుతుందని ఆయన విశ్లేషించారు. పోతన 'మహాభాగవతం'లో కూడా 'ప్రారంభం' అనే అర్థంలో 'ఉద్యమం' అనే పదాన్ని వినియోగించారని ఆయన తేల్చారు. ప్రాచీన కవిత్వాన్ని ఆధారంగా చేసుకోవడం ద్వారా ప్రాచీన కవిత్వంపై కూడా తనకున్న సాధికారతను చెప్పకనే చెప్పారు.

తెలుగు సాహిత్య పరిశోధనలో ఆచార్య సి.నారాయణరెడ్డిది ప్రత్యేక స్థానం. ఆయన తమ పరిశోధన గ్రంథంలో చిలకమర్తి రచించిన 'భరత ఖండంబు చక్కని పాడియావు' జాతీయోద్యమ సంబంధమైన తొలి రచనగా పేర్కొన్నారు. ఈ అంశంతో ఎస్వీ సత్యనారాయణ విభేదించారు. ఆ రచన వెలువడేందుకు రెండేళ్ల పూర్వమే 1905లో ఒక అజ్ఞాత కవి రచించిన 'ది క్రై ఆఫ్ మదర్ ఇండియా' గీతం వెలువడిందని సాక్ష్యాధారాలతో సహా చూపించారు. పైగా చిలకమర్తివారి పద్యానికి ప్రేరణలు కూడా ఈ గీతంలో ఉన్నాయని చూపించారు. వాస్తవాల వెల్లడిలో నిష్కర్షగా వ్యవహరించడం ప్రతి పరిశోధకుడికి ఉండవలసిన లక్షణం. నిజాలను వింగడించడంలో తన గురువుతో కూడా విభేదించగలగడం ఆచార్య ఎస్వీ సత్యనారాయణకు ఉన్న గొప్ప స్వభావం . ఈ లక్షణమే ఆయన పరిశోధనలో అడుగడుగునా కనబడుతుంది.

అస్పృశ్యతపై గాంధీజీ చేసిన పోరాటానికి దశాబ్దం ముందే తెలుగు కవిత్వంలో అస్పృశ్యతపై నిరసన వ్యక్తమైందని 'ఆంధ్ర భారతి' పత్రికలో 1909లో ప్రచురితమైన 'మాలవాండ్ర పాట'ను ఉదహరించారు ఎస్వీ సత్యనారాయణ.

తెలుగు నేలపైనే కాకుండా దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో జాతీయోద్యమంలో వెలువడిన వివిధ భాషల కవిత్వాలను ఎస్వీ సత్యనారాయణ తమ పరిశోధనలో పేర్కొన్నారు. హిందీలో ప్రేమ్‌చంద్, శ్యాంలాల్ గుప్తా ప్రసాద్; బెంగాలీలో టాగోర్, శరత్‌చంద్ర; తమిళంలో సుబ్రహ్మణ్య భారతి; మళయాళంలో శంకర కురుప్; సంస్కృతంలో గణపతి ముని మొదలైన పలువురి సాహిత్య కృషిని సందర్భానుసారం వివరించడం వేర్వేరు భాషాసాహిత్య విషయాల్లో ఎస్వీ సత్యనారాయణకున్న అవగాహనకు దర్పణం పడుతుంది.

మరుగున పడిపోయిన అనేక మంది కవులను ఈ పరిశోధన ద్వారా ఎస్వీ సత్యనారాయణ వెలుగులోకి తెచ్చారు. కుసుమ ధర్మన్న కవి, పెండ్యాల లోకనాథం, శెట్టిపల్లి వెంకటరత్నం, మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య, అలువాల మాచయ్య, ఆవుల పిచ్చయ్య, గంగారాం, అప్పన్న మొదలైన పూర్వ కాలపు ప్రజా కవుల సాహిత్య కృషిని వెలికితీయడం మాటలతో అయ్యే పని కాదు. నిరంతర అధ్యయనంతో, పరిశోధనాభిలాషతో, ప్రత్యేక శ్రద్ధతో ఎస్వీ సత్యనారాయణ పూర్వ కవుల కృషిని వెలికితీయగలిగారు.

పైగా ఉద్యమ గీతాలను వేర్వేరు ఉద్యమాల పరంగా విభజించి, ఆయా ఉద్యమ సాహిత్య చరిత్రను వేర్వేరుగా చర్చించడం ఈ పరిశోధనలో కనిపిస్తుంది. తెలుగు సాహిత్యంలో తొలి కార్మిక గీతం, తొలి కర్షక గీతం, తొలి ఎర్రజెండా గీతం, తొలి తరం విప్లవగీతాలు మొదలైన వాటిని పరిశోధన ద్వారా వెలికితీయగలిగారు. జాతీయోద్యమంలోనూ సహాయ నిరాకరణోద్యమం, ఉప్పు సత్యాగ్రహం మొదలైన ఉద్యమాల్లో వచ్చిన గీతాలను వేర్వేరుగా చర్చించారు. జాతీయ జెండా గీతాలపై చర్చలో జాతీయ జెండా చరిత్రను కూడా వివరంగా రాయడం విశేషం.

మలి దశ తెలంగాణ ఉద్యమం రాకముందే 1989లో పిహెచ్.డి. పట్టా పొందిన ఈ సిద్ధాంత గ్రంథంలో ప్రత్యేక తెలంగాణ ఆందోళనను ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించారు. ఈ ఆందోళన వెనుక సాంస్కృతిక కారణాలను కూడా ఆయన ఈ సిద్ధాంత గ్రంథంలో చర్చించారు. తొలి దశ ఉద్యమంలో వెలువడ్డ గీతాల రచయితలు తమ పేర్లను ప్రకటించ కుండా అజ్ఞాత కవులుగానే అనేక గీతాలను ప్రచారం చేశారు. నాడు వెలువడ్డ ప్రచురణల్లో 1969లో 'విప్లవ శంఖం' పేరుతో వెలువడ్డ గీతాల సంకలనం కూడా ఉంది. ఈ గేయవాహినిలో చాలా గీతాలను హైదరాబాదు పాత నగరానికి చెందిన కవి అనుముల శ్రీహరి రచించారని తన పరిశోధన ద్వారా ఎస్వీ సత్యనారాయణ వెల్లడి చేశారు. ప్రత్యేక తెలంగాణ తొలి దశ ఉద్యమం జరుగుతున్న రోజుల్లో హైదరాబాదు పాత నగర వీధుల్లో తనతో పాటు చింతపట్ల సుదర్శన్, జి.వి. జగదీశ్వర స్వామి, తిరునగరి మురళి, ఎం.ఎస్. కుమార్, జోగిని హనుమంతరావు మొదలైనవారు ప్రభాతభేరీ నిర్వహిస్తూ ప్రభుత్వ వ్యతిరేకగీతాలను పాడేవారని ఆయన వెల్లడించారు.

తెలంగాణ సాయుధ పోరాట గీతాలను ప్రత్యేక అధ్యాయంగా ఈ పరిశోధనలో ఎస్వీ సత్యనారాయణ చర్చించారు. తెలంగాణ సాయుధ పోరాట గీత రచయితలను ప్రావాహికులు, ప్రవాహ ప్రభావితులు, ప్రవాహ ప్రేరితులు, తటస్థులు అనే నాలుగు ప్రధాన శ్రేణులుగా ఆయన వర్గీకరించారు. వట్టికోట ఆళ్వారు స్వామి, దాశరథి, కాళోజీ, ఆదిరాజు వీరభద్రరావు, కాంచనపల్లి చిన వెంకటరామారావు, యాదగిరి, సుద్దాల హనుమంతు, ఆవుల పిచ్చయ్య మొదలైనవారిని ప్రావాహికులుగా పేర్కొన్నారు. గూడూరు సీతారాం, దాశరథి రంగాచార్య, నెల్లూరి కేశవస్వామి, సురమౌళి మొదలైనవారిని ప్రవాహ ప్రభావితులుగా వర్గీకరించారు.

పోరాట ప్రాంతానికి దూరంగా ఉంటూ ఉత్తేజితులై రచనలు చేసిన తుమ్మల వెంకట్రామయ్య, గంగినేని, ముక్కామల నాగభూషణం, తెన్నేటి సూరి, ఆరుద్ర, కుందుర్తి, సోమసుందర్, బెల్లిముంత శివరామకృష్ణ మొదలైనవారిని ప్రవాహ ప్రేరితులుగా వివరించారు. పోరాటకాలంలో కలం కదిలించని కవులను తటస్థులుగా పేర్కొన్నారు. రాజకీయ కారణాలు, ఉద్యోగ కారణాలు, వ్యక్తిగత బలహీనతల వల్ల ఎంతో రాయగల ప్రతిభ ఉండి కూడా ఉద్యమ ఉధృతిలోనూ ఉదాసీనంగా ఉండిపోయారని విమర్శించారు. ప్రజా ప్రతిఘటనకు స్పందించకుండా ఉన్న మహాకవుల్లో ముఖ్యులుగా శ్రీశ్రీని ఆయన ఉదహరించారు. జాతీయోద్యమంలోనూ, ఆంధ్రోద్యమంలోనూ తమ బలమైన గొంతుకలను వినిపించిన కవులు అనేకులు తెలంగాణ సాయుధ పోరాట ఉద్యమ కాలంలో తటస్థంగా ఉన్నారని పేర్కొన్నారు.

ఈ సిద్ధాంత గ్రంథం కేవలం యూనివర్సిటీ ఇచ్చే డిగ్రీల కోసం రాసినవాటిలా కాకుండా పరిపూర్ణంగా తీర్చిదిద్దేందుకు ఎస్వీ సత్యనారాయణ చేసిన శ్రమ ప్రతి పేజీలోనూ కనబడుతుంది. ఎంతో క్లిష్టమైన పరిశోధనాంశం ఎన్నుకుని, తన సహజ సిద్ధ స్వభావమైన క్రమశిక్షణతో పూర్తి చేయడాన్ని గమనించవచ్చు. పాతతరం ప్రజాకవులను వెలుగులోకి తేవడంతోపాటు ఉద్యమ సాహిత్యంపై అధ్యయనాలకు మార్గదర్శిగా ఉండే సాధికారత ఉన్న గొప్ప పరిశోధన ఇది. పనిపట్ల అంకిత భావం, నిబద్ధత, శ్రమించే తత్త్వం, నిజాలను నిక్కచ్చిగా చెప్పగల తెగువ పుష్కలంగా ఉన్న ఎస్వీ సత్యనారాయణ పరిశోధనాజిజ్ఞాసకు 'తెలుగులో ఉద్యమ గీతాలు' ఉదాహరణగా నిలుస్తుంది.

- డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు
9441046839

(17.8.2018 నేటినిజం సాహితీ కెరటాలులో ప్రచురింపబడిన సమీక్ష పునర్ముద్రితం..)

రాజసాభరణం

మీ మనసుకు నచ్చి
నా గానానికి మెచ్చి
మీరిచ్చిన ఈ బంగారు గొలుసు
కీర్తిచ్చిన ఈ సింగార గొలుసు.
ఇది నన్ను ఎగతాళి చేయడానికా!
నాలో అహంకారం పెంచడానికా!

నన్నిలా ఇబ్బంది పెట్టడానికా!?.
ఆ నిజం నాకు ఇప్పుడే తెలిసింది
మీ నైజపు పరమార్థం తెలిసింది.
ఇది నా మెడ మీద ఉన్నప్పుడు
ఇది కుత్తుకకు ఒత్తుగా ఉన్నది
నాకు తెలియకుండానే గాయపరుస్తుంది.

దీనిని త్రెంచి వేయడానికి
ఇలా త్రుంచి వేయడానికి
ఎలాగో లాగి వేయడానికి

ఎంత ప్రయత్నిస్తే
అంతగా నా గొంతు పట్టుకుంటుంది
ఇంకా లాగితే నా గొంతు కోస్తానంటుంది.
నా కీర్తి కండూతి వలన
ఈ కంఠాభరణం వలన
నా గొంతు పెగలడం లేదు
నా గానం పలకడం లేదు.

అది లేనప్పుడు
ఇది రానప్పుడు

నేనొక అనంత భావాల స్వేచ్ఛాజీవిని
నేనొక సుస్వర గానామృత వాహినిని.

ఓ ప్రభో!
నేను దీనిని తిరిగి నీ చేతికిస్తే గాని
నేనిక రక్షింపబడలేను
నేను స్వేచ్ఛాజీవిని కాలేను
ఇచ్ఛగా నీ పాట పాడలేను

దీనిని నా దగ్గర నుండి
త్వరగా తీసుకో సామి

నన్నిక కీర్తి బంధ విముక్తుడిని చేయి నా ఆసామి.

ఈ బిగుతు బంగారు దండకు బదులుగా
నీ పూలదండతో నన్ను బంధించవచ్చుగా
అదీగాక....
సర్వోన్నత ఐశ్వర్యవంతుడివైన
నీ ముందు ఈ బంగారు గొలుసుతో
నిలబడడానికి సిగ్గుగా ఉంది.

నా ప్రభూ....
ఈ బంధన శోభల రత్నరాశుల కన్నా
నీ కరుణాకటాక్షపు రంగుల పూలు మిన్న.

నన్ను కరుణించి
నాకు శరణిచ్చి
ఈ బంగారు మెడదండ తొలగించు
నీ సింగార పూలదండ అలరించు.

ఇది అచ్చంగా నా తప్పే ప్రభూ
ముప్పని తెలియదు ప్రభూ

ఆనాడు....
రాజస రతనాల బంగారుదండ కావాలా
సత్త్వపు పరిమళాల పూలదండ కావాలా
అని మీరు అడిగినపుడు
మౌనంగా బంగారుదండ వైపు చూశానే!

-రాఘవ మాస్టారు కేదారి
97414 07099

అక్షర నివాళి

(మణిపూసలు)

ప్రశ్నించే కలమతడు
గర్జించే గళమతడు
సామాన్యుల ముమ్ముందుకు
నడిపించే బలమతడు!

పొడుస్తున్న పొద్దు మీద
నడుస్తున్న గద్దె మీద
ఆట పాట లాడిండు
గద్దర్ చెడుపద్దు మీద!

ఉద్యమాల కోటలోన
విప్లవాల బాటలోన
నిలిచిపోయెను గద్దర్
పదునెక్కిన పాటలోన!

ఉద్యమాలకూతమాయె
చెరిగిపోని చరితమాయె
గద్దర్ మన తెలంగాణ
చైతన్యపు గీతమాయె!

-వడిచర్ల సత్యం,
తాండూర్.

గద్దరన్న గళానికి
ఘనవిప్లవ కలానికి
అభ్యుదయ వందనాలు
బడుగుజనుల బలానికి!

-వంగరి వెంకటేశం.
సిద్ధిపేట

తెలంగాణ పోరుపాట
పొద్దుపొడుపు కలలతోట
సమసమాజ స్థాపనకె
గద్దరన్న దుంకులాట!

-పటేల్ శివకుమార్
తాండూర్,

విప్లవాల రాచబాట
ఉద్యమాల కంచుకోట
ప్రజా యుద్ధనౌక పలికె
పదునెక్కిన ప్రజలపాట!

మెతుకుసీమ ముద్దుబిడ్డ
తెలంగాణ కతడు అడ్డ
పేదప్రజల కొరకు పోరు
గద్దరన్న పాట దొడ్డ!

పాట మూగవోయింది
ఆట ఆగి పోయింది
గద్దరన్న ఆత్మ నేమొ
నింగిలోన వెలిగింది!

గజ్జె గట్టి ఆడినాడు
గళమునెత్తి పాడినాడు
న్యాయానికి తోడు నిలచి
ప్రజలవెంట నడచినాడు!

-గుండ్లరాజు,
సిద్ధిపేట.

విప్లవాల సూరీడు
పదునెక్కిన మొనగాడు
ప్రజల గుండెల్లో నిలిచె
జానపదము సరిజోడు!

-.కె.వి.యన్.రావు.
షాద్ నగర్.

పీడిత తాడిత పక్షము
సమాన బావన లక్ష్యము
పాటను తూటగ మలిచే
గద్దర్ గొంతుకె సాక్ష్యము!

-పిట్ల రాజయ్య
బి హెచ్ ఇ ఎల్.

పాటమ్మ తల్లి కన్నది
తెలగాణకై పెంచింది
ఆ పొడుస్తున్న పొద్దు
నేడు "అస్తమిస్తు" ఉంది!

విప్లవ - జ్యోతారినట్లు
కారుమబ్బులలుమునట్లు
గద్దరు మరణంబువినగ
ఆయె గుండెలాగినట్లు!

కాలిగజ్జె లూడినట్లు
స్వరం మూగవోయినట్లు
ఆయెనాకు మరణమినగ
వెన్నువిరిగి కూలినట్లు!

ఎర్రజెండ ఏడ్చినట్లు
నేల.... తల్లడిల్లినట్లు
తోచెనాకు వార్తవినగ
నీతిగుండె వగిలినట్లు!

తెలంగాణ సూర్యుడా!
పోరాటపు యోధుడా!
నీపాటలు మర్వలేము
గంభీరపు.....గాత్రుడా!

-సిండియాల అర్జునయ్య,
రంగారెడ్డి జిల్లా.

కలం బట్టి రాసెను
గజ్జె గట్టి ఆడెను
ప్రజాపోరు బాటకై
గళం విప్పి పాడెను!

పాటతో గర్జించెను
యుద్ధనౌకను నడిపెను
పోరాట సమరశీలి
గద్దరు నింగి కెగిసెను!

-శీలోజు శోభన్ బాబు
సూర్యపేట జిల్లా.

కలంతో ధిక్కరించె
గళంతోని గర్జించె
తెలంగాణ విముక్తికై
యుద్ధభేరి మ్రోగించె!

తెలంగాణ పొలికేక
ఉద్యమాలకు గొంతుక
జనం కోసం తపించిన
మీకు లేదు మరణమిక!

-కటుకం కవిత,
కోరుట్ల.

అక్షరపు నూపురము
అజ్ఞాత జీవితము
గద్దర్ పేదల పాలిటి
చైతన్య విప్లవము!

-డా. కె.వి. కృష్ణశాస్త్రి, చెన్నై.

బండెనక బండి గట్టి
పదహారు బండ్లు గట్టి
పాట వదలి గద్దరన్న
పోతివా బాట వట్టి!

-మల్కనెల్లి లాల్ రెడ్డి.
వికారాబాద్.

పాట కేది మరణము
ఆట కేది మరణము
ఈ గాలి తిరుగువరకు
రాతకేది మరణము!

-బ్రహ్మం అవుసలి,
వికారాబాద్.

కలమును చేత బట్టి
గళమును ఎత్తి పట్టి
నడిపెను జనసమూహాన్ని
కాళ్ళకు గజ్జె కట్టి!

గజ్జె కట్టి, గొంగడేసి
ఊరు వాడ చిందులేసి
నడిచినావు తూటలున్న
పోరు పాట, బాట వేసి!

ఆయన పాట ఒక రణము
గా చేసిన అగ్నికణము
ఉండదెపుడు "గద్దరన్న"
కలము, గళమునకు మరణము!

-కల్లూరి ప్రభాకరాచారి,
హైదరాబాద్.

చక్కనైన గొంతుకతో
చిన్నచిన్న చిందులతో
ప్రజల హృదిని మెల్కొపెను
ఆశువుగా పాటలతో!

-టి. సురేష్. వికారాబాద్.

ప్రజాపోరు యాత్రిక
మరిచిపోరు నిన్నిక
జనహృదిలో వినిపించె
అభ్యుదయపు గీతిక!

పాటంటే జనహోరు
పదం ఆడితే జోరు
ఆటపాట మాటలతో
సాగించె ప్రజాపోరు!

-మధు జెల్ల!
రంగారెడ్డి జిల్లా

ఎర్రమల్లే .... రాలింది
మనసు రోదన పెంచింది
బడుగుల బాటై నడిచి
భువిని తారై మెరిసింది!

-డా. బి. సుధాకర్,
సిద్ధిపేట.

పోరుపాట మూగబోయె
పొద్దుపొడుపు చీకటాయె
ప్రజాగాయకుడు గద్దర్
నింగిలోన కలిసిపోయె!

-మిట్టపల్లి పరశురాములు,
సిద్ధిపేట

గగనసీమ జాబిలాయె
కాలిగజ్జె మూగబోయె
ప్రజలగుండె చెరువవ్వగ
కాటిలోన కలిసిపోయె!

-గడ్డం కృష్ణారెడ్డి,
సూర్యాపేట

తూప్రాన్ లోన పుట్టాడు
తూటాలకు గిట్టనండు
పల్లె పాటల శైలిలో
జనం మెచ్చిన గాయకుడు!

-డా. చిలుక భాస్కర్.
హైదరాబాద్

విప్లవ పాటల మేటి
కోటి రాగాల పేటి
అమరుడాయె గద్దరన్న
జనహృదయాలను మీటి!

ఎదిరించిండు దొరతనం
ప్రశ్నించిండు 'ధర'తనం
పాటలు తూటాలు చేసి
వదిలించె సోమరితనం!

నీ పాటకు చావు లేదు
నీ ఆటకు అలుపు లేదు
నీ విప్లవ యానంలో
స్వార్థానికి తావులేదు!!

-వెన్నెల సత్యం, షాద్‌నగర్.

సేకరణ: **వడిచర్ల సత్యం.**
మణిపూసల రూపకర్త.
9441350137

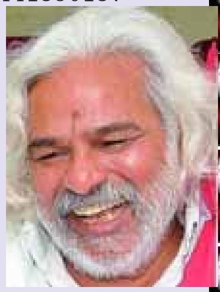

అక్షర కన్నీటి బాష్పకణాలతో కొన్ని నేనిచ్చిన నివాళి

ఆకాశాన్ని శిక్షిస్తున్నావా గద్దర్?

తుపాకులు తూట్లు తొలుచుకుంటూ పోతున్నా
పాటల హృదయాన్ని రంధ్రాల డ్రిల్ చేస్తున్నా
ఇరవై ఒక్కటి బులెట్లను నిష్కారణంగా నిర్దయతో,
న్యాయం చేత లేని, చేవలేని, నిర్దోషియైన ఆకాశాన్ని
పేల్చుకుంటూ, మరణశిక్ష విధించి నిశ్శబ్దంగా ఉన్నావా?
దేశం కోసం పాడుకుంటూ ఆడుకుంటూ
శరీరంలో జీర్ణించుకున్న
రవిస్తూ రహిస్తూ స్తుతిస్తూ
దశాబ్దాలనుంచి నివసిస్తున్న
తూటాల్ని మరిచి జపిస్తున్నావా గద్దర్?

(7 ఆగస్టు 2023నాడు 21 తుపాకుల పోలీసులు అధికారలాంఛనాలతో పేల్చుతున్న సమయంలో)

"అన్నా శ్రీధరన్నా, ఆర్టీఐ సరిగ్గా ఉపయోగిస్తే విప్లవాలు తేవచ్చన్నా" గద్దర్

"అమ్మతో కలిసి కూడా దిగుదాం. దగ్గరికి రా" అని నాతో గద్దర్ చెప్పిన మాట నేనిక మరిచిపోలేను. (రచయిత, శ్రీమతి వేదకల్యాణి తో చెప్పిన సందర్భంలో)

అపోలో స్పెక్ట్రా హాస్పటల్ లో గద్దర్ అన్నతో కలిసినాను. చాలా కాలం తరువాత చూసాను కదా, నాగురించి పరిచయం చేద్దామనుకున్నాను. నేను లోపలికి రాగానే బెడ్ పైన కూచున్న గద్దర్ 'ఆర్టీఐ లో మంచి పనిచేసినవే" అనడం కళ్లు చెమర్చింది.

అల్వాల దగ్గర, ఇంకెన్నోచోట్లనో జాగలు ఎవరెవరికో తీసుకుపోతూ ఉంటే, అదొక్కటే కాదు ఎన్నో చోట్ల నీ ఆర్టీఐ సమాచారం కోసం నిలబెట్టుకున్నాం. అన్నా శ్రీధరన్నా, ఆర్టీఐ సరిగ్గా ఉపయోగిస్తే విప్లవాలు తేవచ్చన్నా" అన్నాడు.

నా అదృష్టం. గద్దర్ నాకోసం నాలుగు పాటలు అప్పుడిదప్పుడే పాడినాడు. అందులో ఇతివృత్తం చిన్నపిల్లలకు పాలు పట్టడం వివరించాడు. అంత ఇంటిని ఊడ్చే చీపుర గురించి అంతగొప్ప పాట పాడడం అద్భుతం. మనసులో ఏ మాత్రం భయం కాని బాధ కానీ మచ్చుకన్నా కనబడలేదు. ఎప్పటివలెనే ధైర్యంగా, సంతోషంగా రాబోయే పోరాటానికి కూడా సిద్ధపడినట్టు నాకు కనిపించినాడు గద్దర్.

ప్రెస్ నోట్ రాస్తున్నపుడు ఒక్క క్షణంలో సరైన అక్షరాలను, పదాలను

గద్దర్ చివరి వ్రాత ఇది...

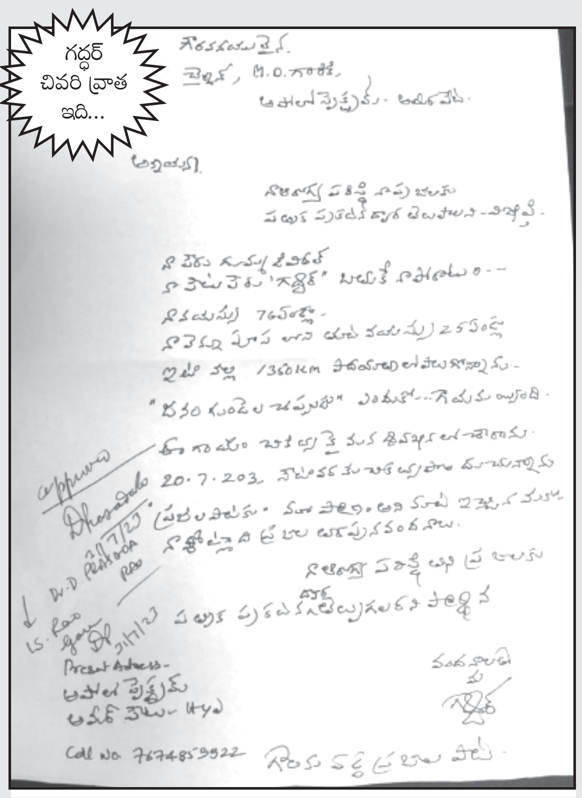

ఒక్క అదనులోనే వాక్యనిర్మాణం పూరించాడు.

ఇదే గద్దర్ స్వయ దస్తోరితో రాసిన ఆఖరి లెటర్ !

దానికి ముందు డాక్టర్ ప్రసాదరావ్, పాశం యాదగిరి ఒక్కో అక్షరాన్ని దిద్ది, ఒకో పదాన్ని చదివి ఇది ఇప్పుడు బాగున్నది అని జనానికి పంపండి అని ఒప్పుకున్నారు. డాక్టర్ ప్రసాదరావ్ గారు చదివి విని, అవునవును అన్నారు. మొదట రచయిత గద్దర్. చాలా మంచి జర్నలిస్టు యాదగిరి అక్షరాలను సరిదిద్దుకొన్నాడు. కాని డాక్టర్ ప్రసాద్ గారి ముందున్నా హాస్పిటల్ గది బయట యాదగిరి నిలబడిపోయాడు, గద్దర్ కు ఇబ్బంది వస్తుందేమోనని మనసుతో భయపడ్డాడు. నాలుగైదు రోజుల నుంచి డాక్టర్ ప్రసాద్ గారిని, గద్దర్ కోసం నేను, నా శ్రీమతి కలుస్తూఉన్నాము. ఆంజియో కోసం నేను గద్దర్ ఉన్న పక్క గదిలో ఉన్నా, నన్ను గద్దర్ను డిస్టర్బ్ చేయవద్దని డాక్టర్ ప్రసాద్ గారు చెప్పారు. సరైన సమయం చూసి ప్రసాద్ గారు నన్ను, శ్రీమతిని పంపించారు. నావెంట డాక్టర్ ప్రసాద్ వున్నారు.

అప్పుడు హాస్పిటల్ నుంచి 'పత్రిక ప్రకటన' డ్రాఫ్ట్ నుంచి చదివి ఆయనే వినిపించారు. "నా మాట, జనం, ప్రజలు" అనే మాటలు సరిగ్గా అమర్చినవాడు గద్దర్. అప్పుడు ఈ ప్రకటన జరిగింది.

గద్దర్ గాయపడ్డ ప్రజల పాట

డాక్టర్ ప్రసాదరావ్, పాశం యాదగిరి కలిసిన తరువాత కరుణాకర్ ఈ విధంగా గాయపడిన కళ్లతో రాసుకున్న మాటలు ఇవి. "గద్దరన్న ఇక లేడని తెలిసి నేను జీర్ణించుకోలేక పోతున్నాను ! గద్దరన్న గొప్పతనం నాకు బుద్ధి తెలిసిన నుండి తెలుసు! నా గురించి గద్దరన్నకు తెలిసింది మాత్రం పాశమన్న ద్వారానే!" అని కరుణాకర్ వివరించాడు.

పోరాటయోధుడు గద్దర్ చివరి క్షణాలు ఇవి, "నిన్న ఉదయం 8 గంటలకు "గద్దర్ లంగ్స్ ఇన్ఫెక్షన్ తో ఇబ్బంది పడుతున్నాడు" అని డాక్టర్ చెప్పినాడు కాని దానికోసం ఆయన ఏడ్వలేదు. అయినా ధైర్యం ఆయనది. "5 బుల్లెట్లు శరీరంలోకి దిగినా" తట్టుకోని 25 ఏండ్లు జనంకోసం పోరాడుతూనే ఉన్నాడు. "ఈ లంగ్ ఇన్ఫెక్షన్ గద్దరన్నకు ఒక లెక్కనా అనుకున్నా. కానీ మధ్యాహ్నం డాక్టర్ గారు

పాశం యాదగిరి ఫోన్ చేసిన తరువాత నాలో భయం జొరబడ్డది. హుటావుటిన హాస్పిటల్‌కు ఉరికినం. చాలా క్రిటికల్ గా ఉందని డాక్టర్ చెప్పినప్పుడు గుడ్లు తెలేసాను" అని విలపించాడు. "31 తారిక్ నాడు నేను మాడభూషి శ్రీధర్ గారు గద్దర్ అన్నతో హాస్పిటల్ లో కల్సినప్పుడు అరే నేను బయటికి వచ్చిన తరువాత గజ్జె కట్టి పాడిన వాడు అని అన్నప్పుడు నా మనస్సు ఉప్పొంగింది. అరే నేను నా ఆరోగ్యం గురించి ప్రజలకు తెలియ జేయాలని "ప్రెస్ నోట్" రాసిన, దీన్ని తెలుగులో టైపు కొట్టి అందరి మీడియాకు పంపు అంటే" అని కరుణాకర్ వివరించారు. మనమందరం కల్సి గద్దరన్న చివరి కోరికైన "తెలంగాణ పుననిర్మాణం" జరిగితే అప్పుడే ఆయన ఆత్మ శాంతిస్తుంది. జోహార్ గద్దరన్న, హా.. అంటే నవ నాడుల్లో ప్రకంపనం, గొంతెత్తి పాడితే అణువణువు ఉత్తేజం, ఆ విప్లవ గీతం యువతకు స్ఫూర్తిమంత్రం, ఎలుగెత్తే ప్రతి అక్షరం ఓ ధిక్కార స్వరం. పెత్తందారులను వణికించిన పాటల అస్త్రం! ఆస్పత్రిలోని ఐసీయూలో అంపశయ్యపైనా పాటనే శ్వాసించి తుది శ్వాస విడిచారు, తెలంగానం వినిపించిన చైతన్య స్వరం. ఆ ధిక్కార స్వరం మూగవోయింది. విప్లవ వీరుడు-వాగ్గేయకారుడు గద్దర్ అస్తమించారు. ఆ పాటల గర్జన ఆగిపోయింది!" అని 'కరుణాకర్ రాసిన తరువాత ఇక నేనేం

-మాడభూషి శ్రీధర్

పేదల పాట గద్దర్

ఆ గొంతు కట్టిన గజ్జెకు
గుండె గుండెలో సవ్వడే...
ఆ కాలు పాడే పాట
పల్లె పల్లెకు పండుగే....
ఆ మనిషి చిమ్మే అందే
మనసు మనసులో చైతన్యం
పేదలకు అండగా రూపాన్ని కట్టి
సమస్యలకి హెచ్చరికగా బాణీలను కట్టి
పాటతో ప్రజల్లో ప్రవహించి
మాటతో గుండెల్లో ప్రసరించి
అడవి వీధికొచ్చినట్లు
ఊరు పాట పాడినట్లు
తెలుగు నాట పాట పిలుపుకు
గన్ గా మారిన గొంతు
మన గద్దర్....

-చందలూరి నారాయణరావు.
9704437247

గద్దరన్న గానము! ప్రజాయుద్ధ గేయము!!

గద్దరన్న గానము ప్రజాయుద్ధ గేయము
గద్దరన్న రాగము జనం జెంగ్ సైరను
జనం గుడెల చప్పుడు ఆకలి కేకల అర్పుల
గజ్జెల మోతల చప్పుడు డప్పుల మీద దర్వుల......
దండమన్న దండమే గద్దరన్న దండమే
దండమన్న దండమే యుద్ధ నౌక దండమే ॥గద్దరన్న॥

పెన్నునే గన్నుచేసి తూటాలను పేల్చినావు
గళం తోని గర్జించి ఉరుములయ్యి ఉరిమినావు
అడవినంత అల్లుకోని పల్లెపల్లె చుట్టుకోని
చైతన్యం మండించిన ప్రజా వాగ్గేయకార ॥గద్దరన్న॥

పాటకు రూపం నీవు ఆటకు చిరునామ నీవు
నిన్ను చూసి డప్పు మీద దర్వులు మేం నేర్చినం
నిన్ను చూసి గోసి పెట్టి గొంగడేసి ఆడినం
నిన్ను చూసి పాట రాసి గొంతు ఎత్తి పాడినం ॥గద్దరన్న॥

అన్నా నీ పాటలు తుపాకీలో తూటాలూ
అన్నా నీ ఆటలు సాముచేసె ఈటలూ
అన్నా నీ మాటలు పీడనపై పిడుగులూ
అన్నా నీ రూపము పోరుకు ప్రతి బింబమే ॥గద్దరన్న॥

నీ పాటకు మరణం లేదు ఆటకు చావు లేదు
దోపిడి వున్నంత వరకు నీ దర్వు మోగుతుంది
పీడన వున్నంత వరకు నీ పాట సజీవమే
గద్దర్ నీ ఆట పాట గరీబోళ్ళ కండదండ ॥గద్దరన్న॥

అన్నా నీ డప్పు పైన దర్వులు మేమెస్తమే
అన్నా నీ గజ్జెలను కాల్లకు మేం కడతమే
అన్నా నీ గొంగడిని భుజాన మే మేస్తమే
అన్నా నీ కర్రతోని సాము మేము చేస్తమే ॥గద్దరన్న॥

-ఉప్పెన
సెల్: 8106073661

నివాళి ...

విఠల్ గారు నిప్పు కణిక
ఉద్యమ ఉక్కు తునక
సాగర యుద్ధ నౌక
సదాఉండు మనవెనక
పాట తో నే తన ఆట
నోటిమాట నే తూట
పోరాటమే తనబాట
లేదే నాడు అలసట
ప్రజా గాయకుడు
పేదలకు దేవుడు
పెత్తందార్లు కెముడు

దివి కేగిన విజయుడు
పొడుస్తున్న పొద్దు
తాడిత పీడి తుల ముద్దు
జగతి మెచ్చి న గద్ద రు
జడుసుకున్నది ఖద్దరు
గొంగడి బుజాన. చుట్టీ
కాళ్ళకు గజ్జెలు కట్టి
చేత ధ్వజము చేపట్టి
జనజాగృతి జెగజెట్టీ

-నమిలకొండ నాగేశ్వరరావు

మూగబోయిన ప్రజా గొంతుక

మెదక్ జిల్లాలో మెరిసిన అణిముత్యం
ప్రజాయుద్ధ నౌక గద్దర్
గద్దర్ అంటే ఒక ప్రజా ఫ్రంట్
గద్దర్ ఒక అక్షర యుద్ధం!!!

గద్దర్ ఒక కలం గళం
ప్రజా చైతన్యం కలిగించిన
ప్రజా యుద్ధనౌక
గోచి గొంగడితో తన ఆట పాట
పాటల ఊట గద్దర్

పాటల పూదోట గద్దర్!!!

అమ్మ తెలంగాణమా
ఆకలికేకలాగానమా
గానం గద్దర్ పొడుస్తున్న
పొద్దు మీద నడుస్తున్న కాలమా
అంటూ పోరాటం
ఆపర రిక్షాతో
అందరినీ ఆకట్టుకున్న పాట!!!

గజ్జ కట్టి గల మెత్తిన నీ పాట
ప్రజల మధ్యలో ఉండే నీ పాటలు
భౌతికంగా దూరం ఉన్న పాట రూపంలో
మా యాదిలో ఉంటావు గద్దరన్న

-దేవులపల్లి రమేశ్
9963701294

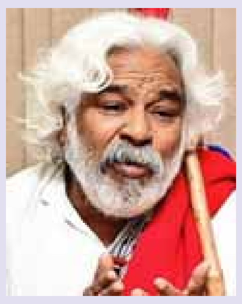

ప్రజా యుద్ధ నౌక గద్దర్"

గద్దర్ జనం సైనికుడు!!
గళమై దళమై రణం వైపు నడిపింది..
పొడుస్తున్న పొద్దుపై
నిలిపిన కాలాన్ని కవాతుచేసి..
అక్షర విప్లవాన్ని కర్రనుచేసి..
ముడివిడని ఎర్రని జెండాను ముడివేసి..
ఉద్వేగం ఉప్పొంగినప్పుడు
ఉద్రేకం ఉరకలేసిన్నప్పుడు
భుజాన గొంగళి పాటల కవాతు చేసింది..
గళం దండుకట్టి రణం వైపు నడిపింది!!...
అతనివి లాలించి జోకొట్టే పాటలు కాదు...
బుజ్జగించి మురిపించే మాటలుకావు...
గుండెలను కదిలించి వెన్నులో నుంచి
మనసును తట్టిలేపే చైతన్య భావాలు...
దోపిడీ దొంగల పై
తిరగబడి దండు కట్టించింది...
పీడిత తాడిత ప్రజలవైపు నిలబెట్టింది...
పొలాల పొత్తిళ్ళలో
పొర్లుతున్న రైతన్నల గుండెచప్పుడు...
పల్లెప్రజలను తట్టి లేపే చైతన్య
పాటలతో పరుగులు తీయించింది...
బిగిసిన పిడికిలి ఎత్తిన ఎర్రని జెండా
పాటల తూటాలై పదపద ముందుకంటూ
పరుగులు తీయించింది..
నిత్యం ప్రజలవైపు నిలబడి ప్రశ్నించి...
ఇంకిపోయిన కన్నీళ్ళ ప్రజలను ఓదార్చి
జనచైతన్యానికి ఊతమై నిలిచిండు...
గద్దరు అంటేనే
పీడకుల గుండెలు జారీ పోయేవి!!...
ఎందరెందరో నేలకు ఒరిగిన అమరుల
త్యాగాల గాథల్ని చైతన్య రాతల్ని...
వర్ణిస్తూ ఎర్రెర్రని దండాలతో పాటలు పాడి
వారి ఆత్మకు శాంతిని చేకూర్చిన ఉద్యమరూపి!!
ఎన్నెన్నో పాటల ప్రవాహాలు పారుతునే ఉన్నాయి...
ఉక్కునరాలు ఇనుపకండరాలు అగ్గిపిడుగుల
పదాల పరుగులు ఒక్కటై చైతన్య భావాలై
ప్రజల కళ్ళలో కన్నీరును తూడ్చే ఆయుధాలై..
దోపిడీ గుండెలను చీల్చే తూటాలైనవి!!...
నిజమైన పేద ప్రజల పక్షపాతి!!..
గద్దర్ కు మరణం లేదు!!.. ఇదొక విప్లవం!!..
ఎకడో ఒకదగ్గర రగులుతూనే ఉంటుంది..
మార్పుకొరకు విప్లవం పుడుతుంది...
ప్రజలకొరకు గద్దర్ పుట్టాడు...
నిత్యం ప్రజలలో పాటై ఆటై ఉంటాడు!!...

-అంబటి నారాయణ
9849326801

అచ్చ తెలుగు పాటకు పుట్టు మచ్చ..!

దళిత కొలనులో పుట్టిన
ఎర్ర కలువా.. నీకు వందనాలు.!
ఎరుపు సంద్రంలో పయనించిన
యుద్ధ నౌకా..నీకు లాల్ సలాం...!

మండే గుండియతో
పల్లె పాటను రగిలించినావు
తెలుగు గీతాన్ని అరుణ పతాకం గా చేసి
నీలాకాశం లో ఎగురు వేశావు.!
గాయ పడిన గేయాలకు గజ్జెలు కట్టి
ఎర్ర దండు ను చేసుకున్నావు.!

పాటతో అసమానతలను ప్రశ్నించావు
గొంతుతో వివక్ష తలపై గర్జించావు
చిందుతో దురాచారాలను చిదిమేశావు

పాటతో యుద్ధం చేసి
గళంతో గర్జన చేసి
ఆటతో సమరం చేసి
అచ్చ తెలుగు పాటకు నీవు
పుట్టు మచ్చ అయి నావు!!
ప్రజా కవి గద్దర్ ..
జనత ఉన్నంతవరకు
నీ పేరు వాడ వాడలా ఊరేగు.!!

-జి.సూర్యనారాయణ,
6281725659.

ఆ పాట విరామంలో ఉంది

ఎవడి మాటతో పాటతో
భావాలతో గ్రామీణ వేషధారణతో
పలుకు బళ్ళతో లక్షలాది పీడిత గరీబు ప్రజానీకాన్ని
ఉగ్రూత లూగించి ఉత్తేజ పరచి ఉద్యమోన్ముఖుల్ని చేసిందో
ఆ గొంతు నేడు శాశ్వతంగా మూగబోయింది.

ఆ గొంతు ఆ ఆట ఆ పాటతో
తెలుగు నేల గుండెలు ఎంతగా పులకించినాయో.....
గజ్జగట్టి ఎగిరి దుమ్మికిన ఆ ప్రజా యుద్ధ గాయకుడు
అలసిపోయి నేడు అనంత లోకాలకి పయనమైనాడు
అన్నా! విటల్ అన్న ఓ గద్దర్ అన్న!
పేదల గొంతైన నువ్వే లేకుంటే
నిరంతరం దోపిడీ పీడనలకు గురయ్యే
అదో జగత్ సహోదరులకు అనార్తులకు
నోరెవ్వరు ఇక సాంస్కృతిక దిక్కెవరు?

లేదు.... గద్దర్ అన్న అమర్ హై!!
ఆయన ప్రబోధ గీతాలు ఎప్పటికీ
మా ఎద మైదానాల్లో తిరుగుతూనే ఉంటాయి
మమ్మల్ని కర్తవ్య ఉన్ముకుల్ని చేస్తూనే ఉంటాయి.....
(ప్రజా కవి గద్దర్ జ్ఞాపకంలో)

- డాక్టర్ దామెర రాములు

పాటలతో ప్రజాచైతన్యం తెచ్చిన వ్యక్తి గద్దర్

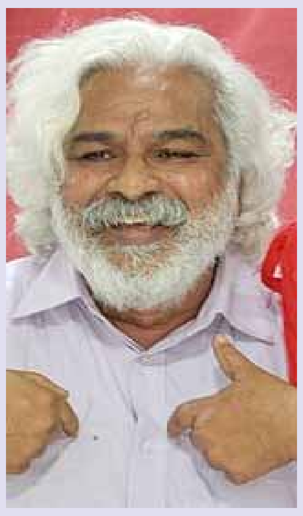

తన పాటల ద్వారా ప్రజలకు చైతన్యవంతులను చేసిన ప్రజా గాయకుడు, యుద్ధనౌక గద్దర్ పాటలసూరీడు అని తెలంగాణ బీసీ జాగృతి రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కె. మురళీకృష్ణ శ్లాఘించారు. తెలంగాణ బీసీ జాగృతి ఆధ్వర్యంలో శుక్రవారం సాయంత్రం నల్లకుంటలో గద్దర్ స్మృతికి నివాళిగా రత్నానగర్ నుంచి సత్యానగర్‌లోని అంబేడ్కర్ విగ్రహం వరకు కొవొత్తులతో ర్యాలీ నిర్వహించారు. అనంతరం గద్దర్ చిత్రపటానికి పూలమాలలు వేసి నివాళు లర్పించారు.

ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ తన తుది శ్వాస వరకూ పాట ద్వారా ప్రజాచైతన్యం చేసిన గొప్ప వ్యక్తి అని కొనియాడారు. కార్యక్రమంలో బీసీ జాగృతి వర్కింగ్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బి. లింగంగౌడ్, ప్రధాన కార్యదర్శి కత్తుల సుదర్శన్‌రావు, ఉపాధ్యక్షులు అచ్చిని రమేష్, కార్యదర్శి పాతకోటి మహేష్, నాయకులు ఈశ్వర్, కిషోర్, కుర్మ భిక్షపతి, ప్రశాంత్‌కుమార్, లాలయ్యగౌడ్ పాల్గొన్నారు.

గద్దర్‌కు కొవ్వొత్తులతో నివాళులర్పిస్తున్న మురళీకృష్ణ తదితరులు.

ప్రజాభాషలో గొప్ప చైతన్యం తెచ్చిన గాయకుడు గద్దర్-ప్రొ.హరగోపాల్

సభలో ప్రసంగిస్తున్న ప్రొ. హరగోపాల్.

ప్రజల భాషలో చైతన్యం తెచ్చిన గొప్ప ప్రజా గాయకుడు గద్దర్ అని.. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ముఖ్యంగా తెలుగు సమాజంపై గద్దర్ చెరగని ముద్ర వేశారని ప్రొఫెసర్ హరగోపాల్ పేర్కొన్నారు. ఆదివారం రాత్రి సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో భారత్ బచావో తెలంగాణ రాష్ట్ర కమిటీ ఆధ్వర్యంలో ప్రజా కవి గద్దర్, సియాసత్ ఎడిటర్, భారత్ బచావో రాష్ట్ర చైర్మన్ జహీరుద్దీన్ ఆలీఖాన్‌లకు సంతాప సభ నిర్వహించారు. ఈసందర్భంగా హరగోపాల్ మాట్లాడుతూ.. ఈ ఇద్దరి మరణం వల్ల నష్టాన్ని పూడ్చలేనిదన్నారు. ఈ రోజు సమాజంలో అనేక మార్పులు సంభవిస్తున్నాయని ఈ దేశం మరో ఫాసిస్టు రాజ్యంగా మారబోతుందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం నిలబడడానికి ఒకవైపు గద్దర్ తన గొంతును ఉపయోగిస్తే.. సమాజంలో విలువలను పెంపొందించడానికి జహీరుద్దీన్ అలీఖాన్ కృషి చేశారన్నారు. చరిత్ర నిర్మాణంలో గద్దర్ భాగస్వామ్యం మరువలేనిదన్నారు. భారత్ బచావో తెలంగాణ రాష్ట్ర కన్వీనర్ డాక్టర్ గోపీనాథ్ అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో ముంబాయి హైకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ కొలిస్సేపాటిల్, ప్రముఖ సామాజిక ఉద్యమనేత, సీనియర్ జర్నలిస్టు జె.వి.రాజు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఒడిస్సా కవిత్వం

సాహితీ స్రవంతి

-వారాల ఆనంద్
9440501281

ఒడిస్సా అనగానే అందరి మనుసుల్లో తళుక్కున మెరిసేది 'జగన్నాథుడు', ప్రతి ఏటా జరిగే 'జగన్నాథ రథ యాత్ర' గుర్తొస్తుంది. అంతేకాదు ఒడిస్సా అనగానే మనకు కోణార్క్ దేవాలయం కవిపిస్తుంది. వాటి తోడు ఒడిస్సీ నృత్యమూ మదిలో మెదుల్తుంది. వీటన్నింటి తోపాటు దృశ్య మాధ్యమం మీద ఆసక్తి వున్నవాళ్లకు గొప్ప సినీ దర్శకులు నీరద్ మహాపాత్ర, మన్మోహన్ మహాపాత్ర, ఏ.కె.బీర్, ఒడిస్సాకే చెందిన ఆర్టిస్ట్ జతిన్ దాస్, ఆయన కూతురు నందితా దాన్ లు గుర్తొస్తారు. ఇంకా చిలికా సరస్సు లాంటివి అనేకం కళ్ల ముందు కదలాడతాయి

అయితే ఒడిస్సా అని ప్రస్తుతం పిలుచుకుంటున్న ఒరిస్సా లో భాషా సాహిత్యాలూ అంతే ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకున్నాయి. భారతీయ భాషలన్నింటిలో ఒడియా కూడా విలక్షణమయిన స్థానాన్ని పొందింది. ఒడియా సాహిత్య ప్రపంచంలో కవిత్వం వచనం రెండూ విలసిల్లాయి. కవిత్వాన్ని గురించే మాట్లాడుకుంటే ఒడియాలో 4వ శాతాబ్దం నుంచే సాహిత్య సృజన వుందని అది శాసనాల్లో వుందని చరిత్రకారులు చెబుతారు. అయితే ఒడియా కవిత్వం మొట్టమొదటిసారిగా 10శతాబ్దం లో విలసిల్లిందని అది కూడా బౌద్ధ మిస్టిక్ వర్సెస్ లో వున్నాయని భావిస్తున్నారు. తర్వాత 15వ శతాబ్దం లో సరళాదేవి రాసిన మహాభారత రచన తో ఒడిస్సా కవిత్వంలో పరిపక్వత పూర్ణత్వం కనిపిస్తుంది. ఇక ముఖ్యంగా 14 నుంచి 18వ శతాబ్దాల నడుమ ఒడియా భాషలో కావ్య రచన, పురాణాలు, భజన్స్, చంపూ రచన్లు, చాస్టీసెస్, చాందాస్ లాంటి పలు రూపాల్లో కవిత్వ రచన సాగిందని చెప్పుకోవచ్చు.

మధ్యయుగాల్లో ఒడియా కవిత్వం ప్రధానంగా రాజుల నీడన, జానపదుల్లో బతికిందనే చెప్పాలి.

ఆధునిక ఒడియా కవిత్వ విషయానికి వస్తే శ్రీ రాధానాథ్ రాయ్ ప్రధాన మయిన కవిగా చెప్పుకోవాలి. మధ్యయుగానికి చెందిన ఒరవడినుంచి తొలగి భిన్నమయిన సృజనాత్మకతను చూపించిన వాడు ఆయన. సరికొత్త జాతీయాలు, అంతే కొత్త ధోరణిలో ఆయన కవిత్వం సాగిందనే చెప్పాలి. దానికి ప్రధాన కారణం ఆయన తరం మొట్ట మొదటిసారిగా పాశ్చాత్య విద్యను నేర్చుకోవడం, అక్కడి సాహిత్య పరిచయం రాయ్ కవిత్వ ధోరణికి ప్రధాన కారణమని చెప్పుకోవాలి. ఆ కాలంలో ముఖ్యంగా స్వాతంత్ర ఉద్యమం ప్రధాన అంశంగా సాగిందా రచన.

రాధానాథ్ రాయ్ రాస్తున్న కాలంలోనే ఆయనకు సమాంతరంగా ఒడియా కవిత్వ రంగంలో చెప్పుకోదగ్గ సృజన చేసిన వారు మధుసూదన్ రావు, గంగాధర్ మెహెర్, నందకిశోర్ రాయ్, ఫకీర్ మోహన్ సేనాధిపతి లు ముఖ్యమయినవారు. వారిలో మధుసూదన్ రావు ఆధ్యాత్మిక గేయాలు, దేశభక్తి గేయాలు విరివిగా రాశారు. ఆయన రచనల్లో సంస్కృత

ఒరవడి బాగా కనిపిస్తుంది. ఇక గంగాధర్ మెహెర్ తన రచనల్లో రామాయణ భారత భాగవతాది గ్రంధాల్లోంచి భావాల్ని కథల్ని తీసుకుని మంచి నిర్మాణాత్మక రూపంలో తన రచనలు చేశారు. సేనాపతి రచనల్లో సాధారణ జన జీవితాల్లోంచి, జానపద గాధల్లోంచి వివిధ అంశాల్ని తీసుకుని సాధారణ ప్రజల భాషలో రాశారు.

ఇక 20 వ శతాబ్దం మొదటి రెండు దశాబ్దాల్లో ఒడియా కవిత్వ రంగంలో 'సత్యబాది' పేర ఏర్పడ్డ సాహిత్య సమూహం ఒడియన్ సాహితీ రంగంలో ప్రధాన పాత్రను పోషించింది. సత్యబాది ముఖ్యంగా జాతీయత, దేశ స్వాతంత్రం తదితర మయిన వాటిని ప్రధాన అంశాలు చేసుకుని కృషి చేసింది. అందులో గోపాబందుదాన్ నాయకుడిగా వున్నారు. ఆ తర్వాత మరొక సాహిత్య సమూహం ఒడిస్సా కవిత్వ రంగంలో వెలుగు చూసింది. అది 'సబుజ' అంటే ఆకుపచ్చని అని అర్థం. ఆ వర్గం ప్రధానంగా బెంగాలీ సాహిత్యం, పాశ్చాత్య సాహిత్య ప్రబావాలతో పని చేసింది. సరికొత్త థీమ్స్ తో, సరికొత్త రూపాల్లో వారి సృజన కొనసాగింది. అప్పటికి ఒడిస్సా లో విద్యావేత్తలు, సాహిత్యం చదివేవారి సంఖ్య తక్కువగానే వున్నప్పటికీ ఆ నాటి కవిత్వానికి గొప్ప ఆధారణనే లభించింది. ఆనాటి కవుల్లో ప్రముఖంగా చెప్పుకుంటే మాయాధర్ మానిసిన్హా, రాధా మోహన్ గొడనాయక్, గోదావరిష్ మహాపాత్ర, అనంత పట్నాయక్, సచ్చిదానంద రౌత్రాయ్ లు స్వాతంత్రానికి ముందు తర్వాతికాలంలో అంటే 1947 కు ముందు అనంతర కాలంలో ప్రధాన కవులుగా పేరెన్నిక గన్నారు.

మానిసిన్హా, గడనాయక్ లు గేయాలు, సొన్నెట్స్, బాలేలు రాశారు. మానిసిన్హా రచనల్లో ధూప(పవిత్ర జ్వాల), గడనాయక్ రచనల్లో స్మరణిక(జ్ఞాపకాలు) ప్రముఖమయినవి. గొప్ప పేరు తెచ్చుకున్నాయి. ఇక గోదావరిష్ మోహపాత్ర సామాజిక రాజకీయ వ్యంగ్య రచనలకు ప్రాధాన్యత నిచ్చారు. ఆయన ఒడియా కవిత్వానికి సరికొత్త దృక్కోణాన్ని ఇచ్చారనే చెప్పాలి. ఇక అనంత పట్నాయక్ ఆధునిక కవిత్వం లో గొప్ప ప్రయోగాలు చేశారు. భాషలో, రూపంలో కూడా. ఆయన తీసుకున్న విషయాల్లో ముఖ్యంగా మార్క్సిజం, తర్వాత స్వాతంత్ర పోరాట ఆశలు వైఫల్యం చెందడం లాంటివి ప్రధానంగా వున్నాయి.

ఇక ఒడిస్సాలో జ్ఞానపీఠ పురస్కారం అందుకున్న శ్రీ సచ్చిదానంద రౌత్ రాయ్ రాసినంత విస్తారంగా ఆధునిక కాలంలో మరెవరూ రాయలేదనే చెప్పాలి. ఆయన తన రచనలతో ఒడియా ప్రజల్ని ఉప్పెనలా చుట్టేశారు. ఆయన 1943 లో రాసిన దీర్ఘ కవిత 'బాజీ రౌత్' గొప్ప రచన. బ్రిటిష్ వారి తుపాకీ దెబ్బలకు బలయిన ఒక నావిక యువకుడి గాధ ఇది. తర్వాత ఆయన 20 కి పైగా కవితా సంకలనాల్ని వెలువరించారు. ఆయన రాసిన 'పల్లిశ్రీ' గ్రామీణ జీవితాన్ని అద్దం పట్టింది. ఇక 'ప్రతిమానాయక్' లో నగర యువతి ఎదుర్కొంటున్న కష్టాల్ని వేదనల్ని కళ్ళకు కట్టినట్టు చూపించారు.

యువకుడిగా మార్క్సిజాన్ని అభిమానించిన రౌత్ రాయ్ ఇటీవల జగన్నాథుడి పైన కవిత్వం రాశాడు.

ఆ తర్వాత గురుప్రసాద్ మోహన్తి, రమాకాంత్ రథ్, సీతాకాంత్ మహాపాత్ర, జగన్నాద్ ప్రసాద్ దాస్, సౌభాగ్య కుమార్ మిశ్రా, దేవదాస్ చౌత్రాయ్, రాజేంద్రకిషోర్ పాండా, హర ప్రసాద్ దాస్, ప్రవాసిని మహాకుద్ తదితరులు ఆధునిక ఒడియా కవిత్వ రంగంలో కృషి చేస్తున్నారు.

గురుప్రసాద్ మోహంతి 'కాల పురుష్' ఆధునిక ఒడియా కవిత్వంలో ఒక మలుపు అనే చెప్పాలి అది టీ.ఎస్.ఇలియట్ వేస్ట్ లాండ్ ప్రభావంతో రాసినదే అయినప్పటికీ స్వతంత్ర రచనగా నిలబడింది.

సచ్చిదానంద రౌత్ రాయ్ తర్వాత రామకృష్ణ రథ్ కవిత్వం ఒడియాలో అత్యంత ప్రభావ వంత మయిందిగా చెప్పాలి. ఆయన రచనల్లో ఒంటరితనం, ధుఃఖం మరణం తదితర అంశాలు ప్రధానంగా కనిపిస్తాయి. తర్వాత సీతాకాంత్ మహాపాత్ర వర్తమాన ఆధునిక జీవితాన్ని తనదయిన ఒరవడిలో సరికొత్త శైలి లో రాసిన వాడు. రథ్ సరస్వతి సమ్మాన్ పురస్కారాన్ని , సీతాకాంత మహాపాత్ర జ్ఞానపీఠ్ పురస్కారాల్ని

పొందారు.

ఇంకా జగన్నాథ్ ప్రసాద్ దాస్, సౌభాగ్య కుమార్ మిశ్రా, రాజేంద్ర కిషోర్ పాండాలు భాషలోనూ భావాల్లోనూ తమదయిన ఒరవడిని నెలకొల్పారు. ఇంకా మరి కొంతమంది ముఖ్యమయిన కవుల గురించి చెప్పుకుంటే చౌత్రోయ్,హరి హర్ మిశ్రా, బ్రజానాథ్ రథ్, సౌరీంద్ర బరిక్, నృశింగా కుమార్ రథ్, ప్రసన్నకుమార్ మిశ్రా, హర ప్రసాద్ పరిచేయా పట్నాయక్, ఫణి మొహంతి లు ముఖ్యులు. ఇక కవయిత్రుల విషయానికి వస్తే మనోరమా మహాపాత్ర భీస్వాల్, ప్రతిభా సత్పతి, బ్రహ్మోత్రి మొహంతి, సుచేత మిశ్రా, లాట్నీ వాళ్ళు విరివిగా రాశి ఒడియా కవిత్వాన్ని నిలబెట్టారు.

ప్రధానంగా ఒడియాభాషలో రాసేవాళ్లే కాకుండా ఆ రాష్ట్రం లో ఇంగ్లీష్ భాషలో కవిత్వం రాస్తూ ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన జయంత్

మహాపాత్ర లాంటి వాళ్ళు వున్నారు. జయంత్ మహాపాత్ర ఇంగ్లీష్ తో పాటు ఒడియాలో కూడా గొప్ప కవిత్వం రాశారు రాస్తున్నారు. దేశం మొత్తమ్ మీద అత్యంత గౌరవప్రదమయిన కవిగా జయంత్ మహాపాత్ర పెరుగడించారు.

ఒడియాకు చెందిన కవులు రాసినకవితలకు నేను చేసిన కొన్ని అనువాదాలు :

కాలం ఎగిరిపోదు

ఎగిరిపోయేది కాలం కాదు
మనుషులు సమస్త జీవజాలమే
ఎగిరిపోతుంది.

నల్లటి కోటు తొడుక్కున్న మేఘం
రూప చిత్రం లా కూర్చున్న
నాన్నకు
వీడ్కోలు చెబుతూ ఎగిరిపోతుంది
నాన్న తల ఇంటి ముందున్న
వరండా గోడను
అసరాచేసుకుంటుంది
మరుసటి రోజు
ఆయన వెనుతిరిగి
అస్తమిస్తున్న సూర్యునితో పాటు
ఎగిరిపోయి క్షితిజం లో
చేరిపోయాడు.

రోదిస్తున్న వృక్షానికి వీడ్కోలు
చెబుతూ
ఆకులు రాలిపోతాయి.

కట్టెలు కొట్టేవాడొచ్చి
చెట్టును నరికేస్తాడు
తాను పుట్టి పెరిగి నిలబడ్డ నేలకు
వీడ్కోలు చెబుతూ చెట్టు నెలకు
ఒరుగుతుంది.

అకస్మాత్తుగా
ఇల్లూ, నదులూ,అడవులూ,
పొలాలూ, చిత్తడి నేలలూ
బంధువులూ
కాలం చిత్రించిన అనంతమయిన
చిత్రాలూ
నిశీధి లోకి కదిలిపోవడం
చూస్తాం

-ఒరియా మూలం ఇంగ్లిష్
అనువాదం: సీతాకాంత్ మహాపాత్ర
తెలుగు: వారాల ఆనంద్

ఒరియా కవిత

ఒంటరితనం

నేను వింటున్న ఈ
ఒంటరితనం ఎక్కడుంది.
ప్రేమావకాశానికి అవతలా
కన్నీటి సరస్సు పైనా
లేదూ, మరణ భయం లోనా
. . . .
వదిలేసిన భవనం అన్ని మూలల్లో
హృదయం పై ముద్రితమయిన
సున్నిత పాద ముద్రల్లో.
చిత్తడి చిత్తడయిన
బూడిద నేలల అడవిలో.
నిశబ్దం శూన్య ఆకాశంలా
విశాలమయింది బలమయింది
కూడా.
బూడిద రంగు సూర్య కాంతిలో
ఓ పక్షి తన రెక్కల మీద
నీలి రంగు ముద్రలతో
గిరికీలు కొడుతున్నది.
సప్తస్వరాల్ని అవపోసన పట్టిన
చంద్రుడు
ఇంటి పైకప్పు పైకి పిలుస్తున్నాడ
ఇంత ఒంటరితనం
నా చెవుల్లో ఎట్లా నిండిం
చల్ల గాలి 'మహువా' వాసనల్ని
మోసుకొస్తున్నప్పటికీ
ఓ బలహీనమయిన గొంతు
నన్ను చేరుతున్న
ఓ సున్నితమయిన సూర్యోదయం
పట్టరాని కోపంతో
నన్ను నిద్రలేపుతున్నది.
ఒంటరితనంతో నాకిది
ఎక్కడి స్నేహం
నన్నెట్లా భగ్నం చేస్తుంది
ఇంకొకరి ఆధిపత్యాన్ని
తిరస్కరించే నన్ను
ఈ ఒంటరితనం
బంధించి వేస్తున్నది
ఒంటరితనం జవాబుల్ని ఆశించినప్పటికీ
నేను ప్రశ్నలు వేయను
నేనెప్పుడూ పిలవకున్నా
ఒంటరితనం
నా పక్కనే ఎదురుచూస్తూ వుంటుంది
నేను మాట్లాడను, అయినా
ఆరంభాన్నీ అంతాన్నీ
తెలుసుకోవాలనుకుంటాను
నన్ను భయమెందుకు పాలిస్తున్నది
నా జ్ఞాపకాల నెందుకు రేపుతున్నది
నా సాన్నిహిత్యాన్నెందుకు
ఆశిస్తున్నది

-ఒరియా : ప్రవాసినీ మహాకుద్
ఇంగ్లీష్: జయంత మహాపాత్ర
తెలుగు : వారాల ఆనంద్

ఒరియా కవిత

'అమ్మాయి సీతాకొక చిలుక'

నీ పిడికిట్లో ఏమి దాచావు
అత్యంత ఆసక్తితో అడిగింది
ఓ తల్లి తన కూతుర్ని
ఆ అమ్మాయి కళ్ళూ పెదాలూ
దేహం ముఖం
ఆమె కొంటె నవ్వును దాచలేక పోయాయి
నా పిడికిట్లో నీలం తెలుపు
సీతాకొక చిలుకను దాచాను
చూడు అంటూ పిడికిలి తెరిచింది
కానీ సీతాకొక చిలుక లేదు
ఉండాలమ్మా
నేనే తోటలోంచి తెచ్చాను
తల్లి తన హృదయపు లోతుల్లోంచి
గాఢమయిన నిట్టూర్పు విడిచింది
పాత కథే
అర్థంలేని నష్టం ఓటమి లొంగుబాటు
ఫలితంగా అలవికాని దుఖం
నేనుకూడా చూశాను తల్లీ కలల్లో
నీలం తెలుపు రెక్కల నడుమ
అమాయక పడుచుదనాన్ని
ఫెలుసయిన యవ్వనాన్ని
కానీ వాటిని ఆశించేందుకు
నాకు ధైర్యం లేక పోయింది
'అది నిన్నూ నాలాగే
శూన్య నేత్రాల్ని మిగిల్చి
ఎడారిగా చేసి ఎగిరిపోకుండా
నీ వేళ్ళను బంధించు '
అంది తల్లి కూతురితో
ఆశ్చర్యాద్భుతాలు నిండిన చూపులతో
కూతురు తల్లినే చూస్తూ వుండిపోయింది

ఒరియా మూలం:
ప్రవసినీ మహకుద్
ఇంగ్లీష్: ఏం. విజయలక్ష్మి
తెలుగు : వారాల ఆనంద్

పలాయనం

నా లోపల ఓ పక్షి వుంది
నా చాతీ పంజరం కాదని
దానికి తెలుసు.
ఆ పక్షి ఎగిరినప్పుడల్లా
పాడుతుంది
దాని చిత్ర విచిత్ర చేష్టలతో
నన్ను దిగ్భ్రాంతున్ని చేస్తుం
అది అన్ని బంధాలనీ
అనుబంధాలనీ
తెంచుకుని ఎగురుతూ వుంటుం
అది ఎగురుతూ
లక్షల దీపాల్ని వెలిగిస్తూ
కల్లోల చీకట్లని చేధిస్తుం
అది ఎగురుతూనే వుంటుంది
కనుక
నాకూ హద్దులు లేవు.
నేను గాలిని వేదజల్లుతూనే
వుంటాను
ఃకానీ అది ఆరిపోదు
నన్ను కొలవడం
నా దేహం,కళ్ళూ,
ముక్కూ,పెదాల్నీ
మదింపు వేయడం
నీదెంత వృధా ప్రయాస

-ఒరియా మూలం: శర్మిష్టా
సాహు
ఇంగ్లీష్: జే.పీ.దాస్

వర్షం

సరిగ్గా నిన్ను కలవడానికి
బయలుదేరే ముందు
వర్షం కురిసింది
వాన చినుకుల్లో తడిచి
నిన్నుఎట్లా కలవను?
తిరిగి వచ్చేసా.
వర్షం కురిసి
చాలా కాలమయింది
కానీ నువ్వు వెళ్లి పోయావు.
ఎముకల పొడిలాంటి
నా ఈ శరీరం మీద
ఇక
ఒక్క వాన చినుకయినా కురవదు

- ఒరియా మూలం
-ఆంగ్లానువాదం :
రమాకాంత్ రథ్

చెత్తను ఏరి పారేద్దాం

చెత్తను ఏరి పారేద్దాం
రోజుల చెత్తయినా,
నెలల చెత్తయినా,
సంవత్సరాల చెత్తయినా
చెత్తను ఏరి పారేయాల్సిందే
ఇంట్లో అయినా ఒంట్లో అయినా
చెత్తా పేరుకపోతుంది
చెత్తను ఎప్పటికప్పుడు,
ఏరోజు కారోజు
ఏరి పారేస్తే ఇళ్లు శుభ్రం,
ఒళ్ళు శుభ్రం !
మనసుకు ఉల్లాసం !
వ్యవస్థలో సమస్త చెత్తలు
పేరుక పోయినందుకేగా
ఈ అనర్థాలు !
చెత్తను ఏరి పారేయడానికి
వాయిదాలు వెయ్యద్దు, నిర్లక్ష్యం చెయ్యద్దు
ఎన్నిరోజులు ఆగుతుంది,
ఎవరికోసం ఆగుతుంది చెత్త
కాలమో ప్రళయంమో వచ్చి,
తుఫానో, వరదో వచ్చి
చెత్తనంతా తుడిచి పెట్టుక పోతుంది
చెత్తతో పాచిపోయిన ఈ లోకాన్ని
ప్రకృతే ఒకింత
శుభ్రం చేస్తుంది అప్పుడప్పుడు
ఈ చెత్తను కూడా సమర్ధించే వాళ్ళు,
ఉండనీయమనేవాళ్ళు కూడా ఉంటారు
వాళ్లు చెత్తా మనుషులు !
మార్పును కోరని వాళ్ళు !
అప్పుడప్పుడు
సమాజంలో భరించరానంతగా
చెత్తా పేరుకపోతుంది
చెత్తని ఏరి పారేయడానికి కూడా
ఒకింత తెగువ, ధైర్యం కావాలి
అలాంటి రోజు కోసం
అలాంటి మనిషి కోసం చూద్దాం
స్వాగతం పలుకుదాం
చెత్తను ఏరి పారేద్దాం !

- డా. సబ్బని
లక్ష్మీ నారాయణ,
8985251271

ఈత కొలను

సంతోషాన్ని తెచ్చి
ఒక్క చోట కుప్పపోసి
నింగి నుండి
నీలి రంగును తెచ్చి!.

వెన్నెల వెలుగులు
అద్దెకు తీసుకొని
నేల దోసిల్లలో
నిలువ ఉంచినట్లు!.

కొలనులో దూకాక
పిల్లలూ పెద్దలూ ఒకేతీరు
దుస్తుల్లో, దూకే ఉత్సాహంలో
కేరింతల అలలు సృష్టిస్తున్నారు!

స్వేదం చిందిన శరీరాలకు
సేద తీరే చల్లని కేంద్రాలు
వేడి వాడి తగిలిన మనసుకు
తడి తాకగానే ఆనందం!

మునగ మునగ కు
శరీరం తేలికయినట్లు
బిగపట్టిన శ్వాసతో
గాలిలో తేలుతున్నట్లు!

కాయానికి వ్యాయామం
మనస్సుకి వాహ్యాలం!
వేడిని ఒడ్డునపెట్టి
చల్లదనాన్ని ఒడిసిపట్టినట్లు!

సముద్ర, ఆకాశ విహారం
కలిపి నిజమైన కలలా
ఇలలో ఈత కొలను!!

-జగ్గయ్య.జి
9849525802

తొలిమెట్టు తొలకరి చినుకు

చిన్నా రారా కన్నా రారా
గబగబ బడికి పరుగెడుదాం
చిట్టి రావే పొట్టి రావే
చకచక తొలిమెట్టెక్కేద్దాం

అ ఆ ఇ ఈ అంటూ మనమూ
అక్షరమాలను నేర్చేద్దాం
ఏ బీ సీ డీ అంటూ మనమూ
ఆంగ్లం అవపోసన పట్టేద్దాం
ఒకటీ రెండూ అంటూ మనమూ
ఓనమాల బండెక్కేద్దాం
ఆట పాటలతో మనమూ
ఆనందంగా చదివేద్దాం.

కథలు వింటూ కథలు చెప్తూ
ఊహాలలోకం విహరిద్దాం
బొమ్మలు గీస్తూ రంగులు వేస్తూ
కళలతో సావాసం చేద్దాం.

ముద్దు ముద్దు మాటలతో
మురిపెంగా భాషలో జీవిద్దాం
ధ్వని అక్షర గుర్తింపులతో
చదువుల లోకం ఏలేద్దాం
భాషాక్రీడల తొలకరిచినుకుల్లో
సంబరంగా తడిచేద్దాం
బడిబాటను పట్టి ప్రగతిని పొంది
సామర్థ్యాలను సాధిద్దాం

తొలిమెట్టు తోడుగ మనమూ
మలిమెట్టును దాటేస్తూ
విజ్ఞానపు వీధుల్లో
విలువల ఆధారంతో
చిరుదివ్వెలమై చిందులు వేద్దాం
భావితరాలకు వెలుగులు పూద్దాం

-అయిత అనిత
సెల్: 89853 48424.

వెలుగులు విరజిమ్మే "దీపావళి"

భారతదేశం సంస్కృతి సంప్రదాయాలకు, ఆచార వ్యవహారాలకు పుట్టినిల్లు.ఎలాంటి జాతి ,మత, కుల ,వర్గ వివక్ష లేకుండా అందరూ సమైక్యంగా జరుపుకునే పండుగ. మన సంస్కృతికి ప్రతిబింబంగా ఉంటూ జగతిని జాగృతం చేసే ఈ పండుగ మానవ జీవితంలో వెలుగులు నింపేది .దీపావళి అంటే దీపాల వరస .చీకట్లను పారద్రోలి తమ జీవితాల్లో వెలుగులు నింపాలని ప్రమిదలలో తైలం పోసి దీపాల వరుసను పెడతారు. దీపావళి ప్రతి సంవత్సరం అశ్వయుజ అమావాస్య రోజున వస్తుంది.

నరకాసురుని మీద గెలిచిన విజయానికి ప్రతీకగా ఈ పండుగను జరుపుకుంటాం. ఆబాల గోపాలం కొత్త బట్టలు ధరించి గుమగుమలాడే పిండి వంటలు, టపాకాయల శబ్దాలతో ఆనందంగా జరుపుకునే పండుగ. నరకాసురుని సంహరించిన తర్వాత జరుపుకునేది దీపావళి అని మనకు ఇతిహాసం చెప్పిన కూడా , దీపావళి రోజే లక్ష్మీదేవి పుట్టిందని, లక్ష్మీ విష్ణువుల వివాహ దినం అంటూ ,రాముడు అయోధ్య చేరిన దినంగా ,పాండవులు అజ్ఞాత వాసం ముగించుకొని రాజ్యంలోకి

ప్రవేశించిన దినంగా రకరకాలుగా చెప్పుకుంటారు.

ఎంతో ప్రశస్తమైన దీపావళి పండుగ గురించి సంకలనం వెలువరించారు సరస్వతీ సంసేవక బిరుదాంకితులు శ్రీ వేమన శ్రీ చరణ్ సాయి దాస్ గారు. వివిధ ప్రాంతాలకు చెందిన 26 మంది కవులతో "దీపావళి"(కవితా సంకలనం) వేయడం హర్షించదగ్గ విషయం. ఇందులోని ప్రతి కవితలు దీపావళి విశిష్టతను గొప్పతనాన్ని చాటిచెబుతాయి .అంతేకాకుండా కొంతమంది కవులు రకరకాల పద్యాలతో కూడా దీపావళి వెలుగులను వివరించారు.

"దివ్య దీపావళి భవ్య దీపావళి
ఉల్లాస ఉత్సాహ ఉత్సవమని
మదిలోని చీకట్లు హృదిలోని చీకట్లు
తీసివేయునది దీపశ్రేణి"

యనుచు డాక్టర్ రాపోలు సత్యనారాయణ గారు "దివ్వెల పండుగ" శీర్షికతో చక్కటి సీస పద్యంలో వివరించారు.

"ఆశ్వయుజ అమావాస్య
అందమైన పండుగ
సౌభాగ్యం సౌజన్యం మన
దీపావళి పండుగ"

అని షేక్ బాషా గారు

"దీపావళి నాడు- నేడు" కవితలో తన అంతరంగాన్ని ఆవిష్కరించారు.

"చిచ్చుబుడ్లు కాకరత్తులు
లక్ష్మీ బాంబులు
అన్ని కన్నుల విందే
కానీ ఎక్కువైతే" అని

సిద్దిపేట చెందిన మల్లెముల కనకయ్య గారు "దీపావళి" కవితలో తెలియజేశారు.

"పాత సంప్రదాయం పొద్దున్నే లేచి
స్త్రీలు వాకిట్లో రంగవల్లు తీర్చిదిద్ది
పిల్లలకు నూనెలతో మర్దన చేసి
తలంటి స్నానాలు చేయించేవారు"

దీపావళి పండుగ వాతావరణంను హైదరాబాద్‌కు చెందిన గజవెల్లి సత్యనారాయణ స్వామిగారు "చీకటి వెలుగులో" వివరించారు.

"నాటి దీపావళి నేటి దీపావళి
తారతమ్యము చూడతరము కాదు
చక్కనాచరణంబు సాంప్రదాయములతో
ఉమ్మడి కుటుంబం ఉత్సవం"

యనుచు సంపాదకులు శ్రీ చరణ్ దాసుగారు సీసమాలిక పద్యంలో "బంధు ప్రేమలు భారమయ్యే" అంటూ కన్నులకు కట్టినట్లు వివరించారు.

26 మంది కవులతో సంకలనం గా వచ్చిన దీపావళి కవితలు ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్క ప్రత్యేకతను కలిగి వున్నాయి. చక్కటి పద్యములతో కవితలతో పాఠక ప్రియులను ఆకట్టుకునే విధంగా తీర్చిదిద్దబడినది .ఇలాంటి సంకలనాలు మరెన్నో సాహిత్య లోకానికి అందించాలని కోరుకుంటూ కవి , సంపాదకులకు శుభాకాంక్షలు.

పుస్తక ప్రతులకు:
వేముల శ్రీ వేమన శ్రీ చరణ్ సాయి దాస్, భారత్ నగర్
సిద్దిపేట బి502103
చరవాణి :9652256429

-యాడవరం
చంద్రకాంత్ గౌడ్ ,
9441762105

పుస్తక సమీక్షలు

బాల గంగాధరయ్య రచించిన మనోరంజక వ్యంజకాలు

తెలుగు సాహితీ ప్రక్రియలలో, సాహితీ కిరణం మాసపత్రిక సంపాదకులు పొత్తూరి సుబ్బారావు సృష్టించిన వ్యంజకాలు, వినూత్న కవితా ప్రక్రియగా, పాఠకుల ఆదరణ పొందుతున్నాయి. సాధారణ మినీ కవితలకు విబిన్నంగా వాటి ప్రయోగంలో నూతనత్వం వుంది. కాని వ్యంజకం కనుమరుగైపోతే వాటి ప్రయోజనం, కవితా పరమార్థం సమజంగా, తెరమరుగైపోతుంది. శతాధికంగా వ్యంజకాలు, కవితలు రచించిన యం. బాలగంగాధరయ్య 'మనోరంజకాలు' అయిన 213 వ్యంజకాలను. సంపుటిగా ప్రచురింపచేసారు. చందస్సు అక్కర్లేకుండా తేలికైన మాటలతో, వర్తమాన సామాజిక సమస్యలపై స్పందించగలిగే భావ,

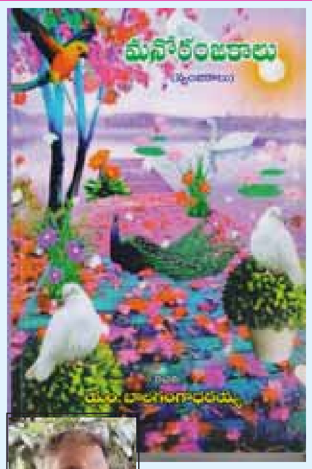

భాషా నైపుణ్యం వుంటేనే వ్యంజకం ఆకట్టుకుంటుంది. బాల గంగాధరయ్య వ్యంజక లక్షణాన్ని, పుణికి పుచ్చుకుని సాఫల్యం సాధించారని ఈ సంపుటి, స్పష్టం చేస్తోంది.

'ఆకాశంలో మిలమిల మెరిసే చుక్కలు
నేలపై చిగురించే పచ్చని మొక్కలు
మబ్బులు కమ్మితే చుక్కలు మాయం
నీటి చుక్కలు ఎక్కువైతే మొక్కలు మాయం" కరోనాపైన కూడా బాల గంగాధరయ్య వ్యంజక విసుర్లు రక్తి కట్టిస్తున్నాయి.

'చేయి చేయి కలుపుదాం హాయి హాయిగా
పార్కుల్లో కబుర్లు చెప్పుకుందాం తీయతీయగా
కరోనా సోకిందని చెప్పగానే
కనుచూపు కందకుండా పరుగో పరుగు"

ఈ సంపుటిలోని మరెన్నో వ్యంజక కవితలు పరిపూర్ణ లక్షణాలతో, ప్రతిభావంతమైన కొస మెరుపులతో న్యాయం చేస్తున్నాయి. కవి. రచయిత, ఎమ్. బాలగంగాధరయ్య అభినందనీయులు.

ప్రతులకు: ఎమ్. బాల గంగాధరయ్య, ఇ.నెం. 2-3-812
శ్రీ గణేశ్‌నగర్, నాగోల్
హైదరాబాద్.
సెల్: 9849546762

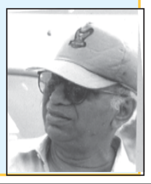

-జయసూర్య
సెల్:9014948336

నేనింకా ఎవ్వరినీ ?

నగరమంతా నిద్రపోతుంది
చీకటి మాత్రం లెడ్ లైట్లతో
పగలను తలపిస్తుంది.

అడుగులు పడే బారుల దారిలో
ఎవరికీ వారు
గమ్యం చేరుకోవాలని
ఉబలాటం... నిత్య పోరాటం.

ఎన్నో వాహనాలు
రోడ్డును గాయం చేస్తూ
గేయాలు పాడుతూ
మస్తకపు మత్తులో తూలుతూ
ఊగుతూ తూలుతూ
కదలి పోతున్నారు.

అటు ఇటుగా కనబడుతున్న
అమాయక అబల కనబడగానే
లొంగ తీసుకోవాలని దుర్బుద్ధి
దాహార్తి తీర్చుకోవాలని చెడుబుద్ధి
పొరలలో వెలిగిపోతుంది.

అరుపుల మెరుపుల మాటున
మాటలను పెకల్చకుండా
శూన్య ప్రదేశంలోకి తోస్తారు
దేహాన్ని నాలుగు చేతులో బందించి
మనసును హారతి గావిస్తూ
తెల్లారని బతుకు తోటలో
పువ్వులను నలిపేస్తూ
ఆరాచక క్రీడా మైదానంలో
సుఖప్రాయాల బంతిని
సిక్సర్లతో ఆటలాడుతుంటారు.

తెలియని పైశాచిక ఆనందంతో
లోతులను తడుముతూ
లేతప్రాయాల గరిక పోసలను
నాశనం చేస్తున్నరు
అరచి అరచి కరిగిపోతున్న దేహం
కన్నీళ్లు ఏకరువు పెట్టిన దైనం

చెవిటి ప్రపంచానికి
వినబడదు కనబడదు
దండెం మీద
ఎండిపోయిన ఆస్థిపంజరంలా..
మర్మాంగాలు చిట్లిపోతున్న
రక్తం నదిలా ప్రవహిస్తున్న
గాజు పలకలా
హృదయం పగులుతున్న
నిశ్శబ్ద దాడికి లొంగిపోతున్నాయి
మానవత్వం
తోడేళ్ళ దాటికి నలిగిపోతుంది.

నేనింకా ప్రాణంతోనే ఉన్నాను
ఏవరైనా వస్తారని...ఆదుకుంటారని
నాకిప్పుడు భాషలేదు
నాకిప్పుడు ఆశలేదు
నాకిప్పుడు పుట్టుకలేదు
మీకు నేను మని'షీ'లా కనబడనపుడు
నేనింకా... ఎవ్వరినీ ?

-డాక్టర్ పగిడిపల్లి సురేందరు
8074846063

మైత్రి

హితాన్ని కోరి
రహస్యాలు లేని
భాషకు అందని
అపురూపం స్నేహితము
రక్తసంబంధం అక్కరలేదు
కులమతాలు అడ్డులేవు
ఆస్థి అంతస్తుల ఊసే లేదు
మంచి మాట చాలు
ఖండాంతరాలు దాటి
స్నేహం చేయ వచ్చు
కుచేల కృష్ణుడుల ఉండాలి
స్నేహం ముసుగులో మోసాలు
వద్దు
ఆనాడు కలం స్నేహం
నేడు ఫేస్ బుక్,ట్విట్టర్
ఇన్స్టాగ్రామ్ లలో మారె
అరె అని పిల్చుకుని
చిలిపిగా నవ్వుకొని
హాయిగా ఆయుష్షును పెంచుతూ
సజీవంగా పారే జీవనది
స్వాంతన చేకూర్చు
ఓదార్పు
మెరుపు
చేయూత
ఎదుగుదలను కోరుకునేదే
స్నేహం

-వి.శేషారావు
9440408080

చీపురు.

పొల్లు రెల్లు వనాలవి..
నిరూపయోగ భూముల్లో
పురుడుపోసుకుంటూ..
అనాదలుగా జీవనంసాగిస్తూ
చూపుకు సైతం నోచుకోని
కసువు వనాలు..చీపురు వనాలు.
తాను నాటకపోయినా..
తాను సాకక పోయినా
అంతా తనదే అనే
మానవ నైజానికి చిక్కినాయేమో
చిక్కుతీసి తీర్చి దిద్దినందుకు
రుణం తీర్చుకోవాలని..
మానవ మనుగడకై
పారిశుధ్య బాధ్యత భుజానేసుకొని..
స్వచ్ఛ భారత్ అంటూ కదులుతూ..
స్వచ్ఛమైన హృదయాలను పరుస్తుంది..
చీపురు.
అతివల చేతిలో వయ్యారాలు పోతూ
గాజుల చేయి చూసి గారాలు పోతూ..
అతివ మెప్పుకై పనులు చక్కబెట్టి..
అవసరమైన వేళ
ఆమె చేతి ఆయుధంగా మారి
పరిస్థితుల దుమ్ము దులుపుతూ..
ఐకమత్యమే తన బలం మని
అదే తన సందేశమని..
గుర్తింపు కోరుకోని సైనికుల్లా..
ఆరోగ్య సిరులు కురిపించే సిరిమాలక్ష్మి..
పరిశుభ్రత యజ్ఞం కరుగుతూ
నిత్యావసర వస్తువులా మురిపించినా..
అవసరాల అనంతరం
ఒక మూలన ఒదిగే
శ్రామిక వర్గ ప్రతినిధి చీపురు..

-ఉదయశ్రీ ప్రభాకర్
9866687134

విజ్ఞాన సమాజమే సుస్థిరాభివృద్ధికు పునాది..!

– డా॥ బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి
99497 00037

సామాజిక, ఆర్థిక, సాంకేతిక అభివృద్ధికి ఉన్నత విద్య మాత్రమే పునాది అని, ఆ విజ్ఞాన సమాజ (నాలెడ్జ్ సొసైటీ) కృషి మాత్రమే దేశ సమగ్రాభివృద్ధికి గీటురాయని మానవాళి గత చరిత్ర రుజువు చేస్తున్నది. గత 76 ఏండ్లుగా స్వతంత్ర భారతంలో ఉన్నత విద్యారంగంలో సకారాత్మక మార్పులు పలు జరిగినప్పటికీ ప్రయోగశాల నైపుణ్యాలు, అనువర్తిత శాస్త్ర వైజ్ఞానిక విజ్ఞానం, ఇన్నొవేషన్, సృజనశీలత(క్రియేటివిటీ), నూతన ఆవిష్కరణ(డిస్కవరీ) లాంటి ముఖ్యమైన రంగాల్లో అభివృద్ధి చెందిన దేశాల కన్న దిగువన యువభారతం ఉందని విశ్లేషణలు తెలుపుతున్నాయి. స్వతంత్ర భారతంలో గత 76 ఏండ్లుగా ఉన్నత విద్యారంగంలో సమూల మార్పుల లక్ష్యంగా అనేక కమిటీలు, కమిషన్స్ ఏర్పాటు కావడం, నివేదికలు సమర్పించడం, అందులో కొన్నింటిని అమలు చేయడం, సకారాత్మక మార్పుల ఫలితాలు బయట పడుతూనే ఉన్నాయి. 1948-59లో సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ నేతృత్వంలో "యూనివర్సిటీ విద్యా కమిషన్", 1964-66లో "కొటారి విద్యా కమిషన్", 2013లో "రాష్ట్రీయ ఉచ్చతర్ శిక్షా అభియాన్ (రూసా)" లాంటివి మన ఉన్నత విద్యకు కాలానుగుణ మార్పులను చూపడం జరిగింది. రీసర్చ్ అండ్ డెవలప్‌మెంట్ (ఆర్ అండ్ డి) విభాగానికి జిడిపీలో ఇజ్రాయిల్ 4.3 శాతం, కొరియా 4.2 శాతం, అమెరికా 2.8 శాతం, చైనా 2.1 శాతం నిధులు వెచ్చిస్తుండగా ఇండియాలో మాత్రం 0.7 శాతం వరకు మాత్రమే నిధులు కేటాయించడం జరుగుతున్నది.

పేటెంట్లు, ముద్రిత పరిశోధన వ్యాసాలు:

ఉన్నత విద్యలో పరిశోధనలు, అధ్యయనాలు, ఆవిష్కరణలు, సాంకేతిక నైపుణ్య బోధనలు, పేటెంట్లు, జర్నల్స్‌లో ముద్రిత పరిశోధన వ్యాసాలు, పిహెచ్‌డీ పట్టాల సంఖ్య లాంటివి కొలమానాలుగా నిలుస్తున్నాయి. నేటికి చైనాలో 6,07,758 (37.8 శాతం) పేటెంట్లు గ్రాంట్ కాగా, యుయస్‌లో 2,86,205 (17.8 శాతం) పేటెంట్లు, జపాన్‌లో 2,56,890 (16.0 శాతం) పేటెంట్లు, దక్షిణ కొరియాలో 1,56,972 (9.8 శాతం) పేటెంట్లు గ్రాంట్ అయ్యాయి. ఇప్పటి వరకు ఇండియాలో 31,261 పేటెంట్లు మాత్రమే గ్రాంట్ కావడం మన ఉన్నత విద్యలో లోపంగా తోస్తున్నది. 2022లో ప్రపంచవ్యాప్తంగా దాదాపు 5.14 మిలియన్ల పరిశోధనా వ్యాసాలు వివిధ జర్నల్స్‌లో ముద్రితం కాగా అందులో చైనాలో 7,44,042 పేపర్స్/వ్యాసాలు, యూఎస్‌లో 6,24,554 పేపర్స్, యూకెలో 1,98,500 వ్యాసాలు, ఇండియాలో 1,19,590 పరిశోధనా వ్యాసాలు ముద్రితం అయ్యాయి. ప్రపంచంలో దాదాపు 206 దేశాలుండగా, అందులోని 15 దేశాల్లో మాత్రమే 76 శాతం వరకు పరిశోధన వ్యాసాలు ముద్రితమవుతున్నాయి.

పిహెచ్‌డి పట్టాల వివరాలు:

ప్రజా సమస్యలను శాస్త్రీయంగా అర్థ చేసుకొని, తమ పరిశోధనల ద్వారా చక్కటి పరిష్కారాలు చూపడంలో, నూతన ఆవిష్కరణల్లో అత్యున్నత డాక్టరేట్ పట్టాలు పొందిన శాస్త్రజ్ఞులు ముందుంటారు. ఉన్నత విద్య పొందిన జనాభాలో పి హెచ్‌డి పూర్తి చేసిన శాస్త్రజ్ఞుల సంఖ్యలో స్లోవియా(దాదాపు 5 శాతం జనాభా), స్విడ్జర్‌లాండ్(3 శాతం జనాభా), లగ్జెంబర్గ్(2 శాతం), యూయస్(2 శాతం జనాభా), స్వీడెన్(2 శాతం జనాభా), యూకె(2 శాతం), జర్మనీ(2 శాతం), ఆస్ట్రేలియా(2 శాతం), ఇజ్రాయిల్(2 శాతం లోపు), ఫిన్‌లాండ్(2 శాతం లోపు)లు తొలి పది స్థానాల్లో ఉండగా, ఇండియాలో ప్రతి ఏట దాదాపు 24,000 డాక్టరేట్ పట్టాలు మాత్రమే (జనాభాలో అతి తక్కువ శాతం) పొందిన విద్యావంతులు ఉంటున్నారు. అదే కాకుండా ఇండియాలో డాక్టరేట్ కోర్సుల్లో నమోదైన యువతలో 10 శాతం వరకు మాత్రమే పూర్తి చేసి అత్యుత్తమ విద్య పట్టాలైన పిహెచ్‌డిలు పొందుతున్నారు. అత్యధిక సంఖ్యలో పిహెచ్‌డి పట్టాలు పొందిన జాబితాలో అమెరికా 68,000తో తొలి స్థానంలో ఉండగా, ఇండియా 24,000లతో 4వ స్థానంలోఉన్నట్లు గణాంకాలు తెలుపుతున్నాయి. మన దేశంలో 2019-20 విద్యా సంవత్సరం లో 2,02,550 మంది యువత పిహెచ్‌డీలో ప్రవేశం పొందగా, అందులో 38,986 మంది పూత్రమే కోర్సును పూర్తి చేసి డాక్టరేట్ పట్టాలు పొందారని తెలుస్తున్నది. మన దేశంలో 1043 విశ్వవిద్యాలయాలు, 42,343 స్వయం ప్రతిపత్తి కళాశాలలు, 11,779 ఇతర విద్యా సంస్థలు ఉండగా అందులో 2.7 శాతం ఉన్నత విద్యా సంస్థల్లో మాత్రమే పిహెచ్‌డి ప్రోగ్రామ్స్ అనుమతించబడుతున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ యూనివర్సిటీలో 29.8 శాతం, ఐఎన్‌ఐ సంస్థల్లో 23.2 శాతం, డీమ్డ్ యూనివర్సిటీల్లో 13.9 శాతం, సెంట్రల్ యూనివర్సిటీల్లో 13.6 శాతం యువత మాత్రమే పిహెచ్‌డి పట్టాలు పొందుతున్నారు.

ఉన్నత విద్యతో పరిశ్రమ అనుసంధానం:

భారత ఉన్నత విద్య సంస్థలు తమ సెలబస్‌కు పరిమితమై విద్యా బోధనతోనే చేతులు దులుపుకుంటున్నట్లు, కార్పొరేట్/పరిశ్రమలతో అనుసంధానానికి దూరంగా ఉంటూ అనువర్తిత విద్యకు సమాధులు కడుతున్నాయి. ఉన్నత విద్యతో పాటు పారిశ్రామిక అవసర నైపుణ్యాలను కల్పించటంలో మన యూనివర్సిటీలు వెనుకబడి ఉన్నాయనే అపవాదును మూట కట్టుకుంటున్నాయి. ఆధునిక ఉద్యోగ సాధన (వ్యక్తిగత/సాంకేతిక) నైపుణ్యాలను అందివ్వని ఉన్నత విద్య వాసనలేని మల్లె పువ్వు లాంటిందని, నిష్ప్రయోజనమైందని విజ్ఞానమని గమనించాలి. అపార యువశక్తి అనబడే మానవ వనరుల ఆస్తిని కలిగి ఉన్న భారతంలో ఉన్నత విద్య పూర్తి చేసిన యువతలో కార్పొరేట్ ఆశిస్తున్న టెక్నికల్, నాన్ టెక్నికల్ స్కిల్స్ పెంపొందిస్తే రానున్న దశాబ్దకాలంలో ప్రపంచ దేశాలకు 'ఇండియా యువ నైపుణ్య వితరణ కేంద్రం'గా నిలుస్తుందనటంలో అతిశయోక్తి లేదు. నూతన విద్యా విధానం-2020లో నిర్దేశించిన పరిశోధనలు/ఇన్నొవేషన్స్ ప్రాధాన్యాలకు అనుగుణంగా పాఠశాలల నుంచి విశ్వవిద్యాలయాల వరకు నాణ్యమైన ప్రయోగశాలలు/పరిశోధనలకు ఎలక్ట్రానిక్ ఉపకరణాలు, గుణాత్మక పరిశోధనలు, ఇన్నొవేషన్ సెంటర్లు, క్రియేటివిటీ కౌన్సిల్స్, ఇండస్ట్రీ-అకడమియా అనుసంధానాలు లాంటివి తక్షణావసరాలని గమనించి, ప్రభుత్వాలు ఉదారంగా నిధులు కేటాయించి, దేశ నాలెడ్జ్ సొసైటీ ఏర్పాటులో కృషి చేయాలి.

విశ్వాన్నే కుగ్రామంగా మార్చిన అంతర్జాల విప్లవంలో భారతీయ విశ్వవిద్యాలయాలకు పరిమిత స్వేచ్ఛలను కల్పిస్తూ విదేశాల్లో స్టార్ట్-అప్ ఇంక్యుబషన్ సెంటర్లు, టెక్నాలజీ డెవలప్‌మెంట్ సెంటర్లు, నవ్య విజ్ఞాన సృష్టికి పరిశోధనా కేంద్రాల ఏర్పాటుకు నూతన దారులు తెరవాల్సిన సమయం ఆసన్నమైనది. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో పాటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా స్థానిక సమస్యల పరిష్కారాలకు ఉన్నత విద్యలో పరిశోధనలకు భారీ నిధులను కేటాయిస్తూ 'నాలెడ్జ్ సొసైటీ' స్థాపనలో తమ వంతు కర్తవ్యాలను నిర్వహించాలి. ప్రపంచ మానవాళి సుఖ సరళ జీవనానికి, విలక్షణ ఆలోచనలు అంకురించడానికి, సృజనను జోడించి ప్రపంచ గమనాన్ని మార్చడానికి "నాలెడ్జ్, స్కిల్ సొసైటీ" మాత్రమే ఏకైక మార్గమని, ఇప్పటికైనా కళ్లు తెరిచి యువ భారతానికి వెలుగుల భవితను ప్రదానం చేయాలని కోరుకుందాం.

జింకపై వీధి కుక్కల దాడి.. రక్షించిన స్థానికులు..

హైదరాబాద్, ఆగష్టు 16: అనంతగిరి అనంతపద్మనాభ దేవాలయం సన్నిధిలోకి ఇవాళ జింకపిల్ల దేవాలయం ప్రహరీ గోడ దూకి వచ్చింది. కుక్కలు దాడి చేయడంతో పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చిన జింక పిల్లను స్థానికులు కుక్కల దాడి నుంచి కాపాడారు. గుట్టలో వీధి కుక్కలు వెంబడించడంతో ఈ సంఘటన చోటు చేసుకున్నట్లు స్థానికులు తెలిపారు. ఈ విషయాన్ని అటవీ శాఖ అధికారులకు సమాచారం ఇవ్వటంతో వారు జింక పిల్లను పశు వైద్యశాలకు తరలించారు. దీనికి సంబంధించిన పూర్తి సమాచారం తెలియాల్సి ఉంది.

పేదల గుండెల్లో గులాబీ జెండా.. ఎమ్మెల్యే దాసరి

కరీంనగర్, ఆగష్టు 16:తెలంగాణ ప్రజల గుండెల్లో గులాబీ జెండా చిరస్థాయిగా ఉంటుందని పెద్దపల్లి ఎమ్మెల్యే దాసరి మనోహర్ రెడ్డి పేర్కొన్నారు. బుధవారం పెద్దపల్లి ఎమ్మెల్యే క్యాంప్ కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమంలో సుల్తానాబాద్ మండలం అల్లీపూర్ గ్రామానికి చెందిన కాంగ్రెస్ పార్టీ యువకులు బీఆర్ఎస్ పార్టీలో చేరగా, గులాబీ కండువా కప్పి ఎమ్మెల్యే దాసరి ఆహ్వానించారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ అమలు చేస్తున్న సంక్షేమ పథకాలను ప్రజలు ఎన్నటికీ మరిచి పోలేరన్నారు. ప్రతి ఇంటికి సంక్షేమ పథకం.. ప్రతి గ్రామం అభివృద్ధి బాటలో నడిచేందుకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎంతో కృషి చేస్తుందన్నారు.

ఎవరు ఎన్ని కుట్రలు చేసినా ప్రజల మద్దతు కేసీఆర్‌కు, బీఆర్ఎస్ పార్టీకి మాత్రమే ఉంటుందన్నారు. వచ్చే ఎన్నికల్లో మూడోసారి బీఆర్ఎస్ అధికారంలోకి రావడం ఖాయమన్నారు. పార్టీలో చేరిన వారిలో ఛత్రపతి యువసేన సభ్యులు హరీష్, క్రాంతి, శ్రీనివాస్, అనిల్, అన్వేష్, వంశీ, వెంకటేష్, సుధాకర్, శంకర్, రవితేజ, అరుణ్, రాజేష్, కనుకేష్, రాహుల్, రాజు, రమేష్, సంపత్, అజయ్, అభిషేక్, చంద్రశేఖర్, కిరణ్, కుమార్, రవి, సాయి, చందు, రవీందర్, మహేష్, నరేందర్, అఖిల్, పండులు ఉన్నారు. ఈకార్యక్రమంలో ఎంపీపీ పొన్నమనేని బాలాజీ రావు, మండల పార్టీ అధ్యక్షుడు పురం ప్రేమ్ చందర్ రావు, ఏఎంసీ ఛైర్మెన్ బుర్ర మౌనిక శ్రీనివాస్, కన్వీనర్ మైలారం నారాయణ, సర్పంచ్ వసంత మోహన్ రెడ్డి, ఉపసర్పంచ్ ఆవుల వెంకటేష్, మాజీ సర్పంచ్ రాజ కొమురయ్య, గ్రామ శాఖ అధ్యక్షుడు నల్లంగి సదయ్య, బీఆంఎస్ ప్రజా ప్రతినిధులు, నాయకులు, కార్యకర్తలు పాల్గొన్నారు.

ఘనంగా మువ్వా పద్మావతి -రంగయ్య పురస్కారాల ప్రదానం

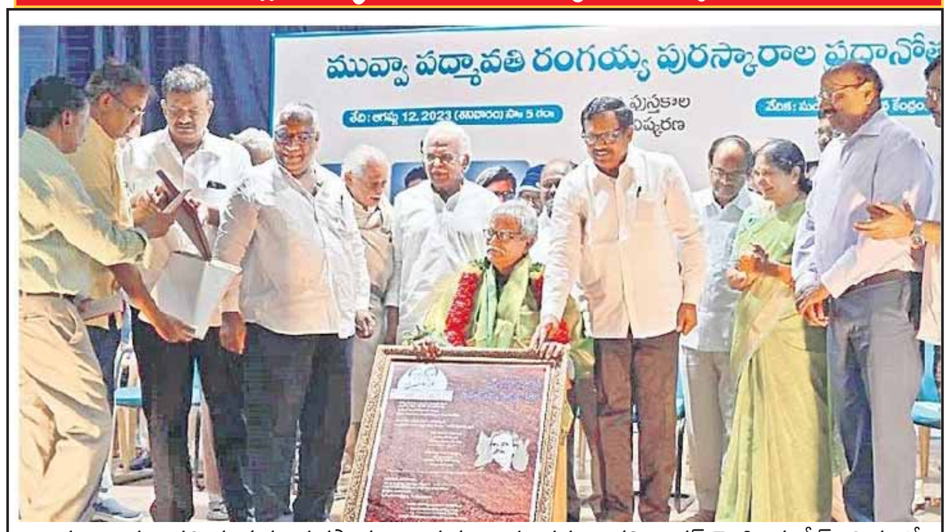

మువ్వా పద్మావతి రంగయ్య పురస్కారం అందుకుంటున్న ప్రముఖ కవి ఖాదర్ మోహియుద్దీన్. చిత్రంలో ఆచార్య కొలకలూరి ఇనాక్, మువ్వా శ్రీనివాసరావు, కె. శివారెడ్డి, గోరటి వెంకన్న, జూలూరీ గౌరీశంకర్, బిక్కి కృష్ణ తదితరులు.

మువ్వా పద్మావతి-రంగయ్య ఫౌండేషన్, తెలంగాణ సాహితీ, జాషువా సాహిత్య వేదిక ఆధ్వర్యంలో శనివారం సాయంత్రం సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో మువ్వా పద్మావతి-రంగయ్య పురస్కారాల ప్రదానోత్సవం ఘనంగా జరిగింది. 2021 సంవత్సరానికి గాను మువ్వా పద్మావతి-రంగయ్య పురస్కారం ఖాదర్ మొహియుద్దీన్‌కు, 2022 సంవత్సరానికి సీనియర్ పాత్రికేయుడు కె. శ్రీనివాస్‌కు ప్రదానం చేశారు. ఆవంత్స సోమసుందర్ పురస్కారాన్ని ప్రముఖ సాహితీవేత్త, కె. ఆనందాచారికి నవస్వరాంజలి పురస్కారం-2022ను ప్రముఖ సాహితీవేత్తలు సుంకర గోపాల్, ఎన్. లహరి, గూండ్ల వెంకటనారాయణ, లావణ్య సైదీశ్వర్, స్ఫూర్తి కందివనం, ఎస్. విద్యాసాగర్, రుక్మిణి, మహ్మద్‌గౌస్, షేక్ రిజ్వానాలకు అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా అనితరుడు (మువ్వా శ్రీనివాసరావు కవితాంతరంగ విశ్లేషణలు), దృశ్యం ఎట్‌దిరేట్ ఆఫ్ 576 మెగా పిక్సల్ (మువ్వా శ్రీనివాసరావు కవిత్వ విశ్లేషణ), ఆలయపు బయలోలగే (మువ్వా శ్రీనివాసరావు కన్నడ అనువాదం), సమాంతర ఛాయాయే)మువ్వా శ్రీనివాసరావు కవిత్వ హిందీ అనువాదం) పుస్తకాలను ఆవిష్కరించారు. సభకు అధ్యక్షత వహించిన పద్మశ్రీ ఆచార్య కొలకలూరి ఇనాక్, మాట్లాడుతూ సాహిత్యపరంగా తెలుగు లోకానికి సేవలందిస్తున్న వారికి పురస్కారాలు అందజేయడం నిజంగా సాహితీ లోకానికి సుదినం అన్నారు. అవార్డులు మరింత బాధ్యత పెంచుతాయని తెలిపారు. అవార్డు గ్రహితలంతా పాలకపక్ష కాకుండా.. ప్రజల పక్షాన నిలబడి ప్రశ్నించే గొంతుకలుగా ఉండడం మంచిదని, వీరంతా అలా ఉండడం వల్లే అవార్డులు వచ్చాయని కొనియాడారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఎమ్మెల్సీ గోరటి వెంకన్న, తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ చైర్మన్ జూలూరీ గౌరీశంకర్, ప్రెస్ అకాడమీ చైర్మన్ అల్లం నారాయణ, ఆచార్య గంటా చక్రపాణి, ప్రొఫెసర్ కాశీం, నగ్నముని, ఎన్.వేణుగోపాల్, గుంటూరు లక్ష్మీనర్సయ్య, ఆచార్య పిల్లలమర్రి రాములు, వెంకటేశ్వరరావు, బిక్కి కృష్ణ, బడేసాబ్, భూపతి వెంకటేశ్వర్లు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

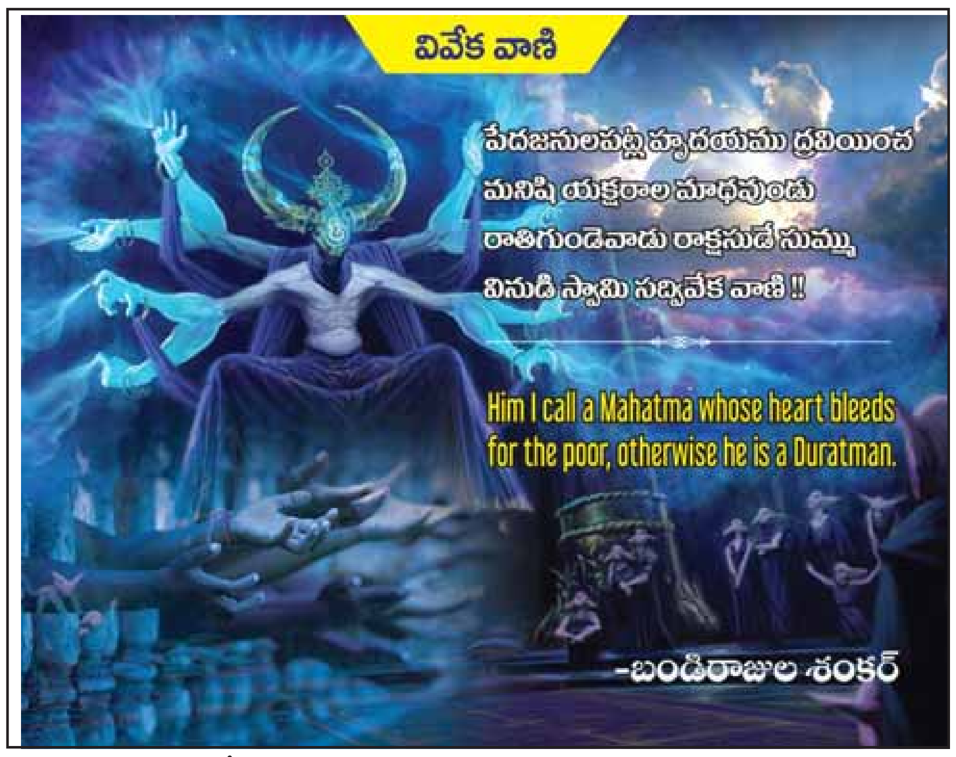

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 922వ రోజు ' చిత్ర కవిత- బాలికావిద్య' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. ' చిత్ర కవిత- బాలికావిద్య' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా... సంపాదకులు...

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
-డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, 9441046839

బతుకు చిత్రం

మనదారులు వేర్వేరు!
ఎదురు బదురు జీవితాలు
చిట్టి తమ్ముడితో చెత్త బండీతో
ఆ చిన్నారి పలకరింపు
"మంచిగా సర్కారు ఇస్కూల్లో
సదువుకో!"
నేటి బతుకు పోరాటం లో
చితుకుతున్న బాల్యం
"నేను నేర్చుకున్న పాఠాలు నీకు చెప్తా!
పరిశుభ్రతకై పాటుపడే నీకు
అండదండగా నేనుంటా
మానాన్న రిక్షాలో మాపయనం
మనిద్దరం ఒకటే బాధపడకు"
ఆకుపచ్చ దుస్తుల చిన్నారి అభయం.
దారులు జీవితాలు వేర్వేరు
ఆశయాలు ఆశలు ఒక్కటే
ఆ బాలికల మనోగతం
స్వచ్ఛ స్నేహానికి నిర్వచనం.
-ఎ.రాజ్యశ్రీ

బతుకు బండి

బతుకు బండిని
నడిపించేందుకు
బాటలో బండి తోలే బాలిక
భావి బంగారు బతుకుకై
బడి బాటలో
పయనించే బాలలను చూసి
పడుతున్నది కడు బాధ!.
-చంద్రకళ దీకొండ

వెతుకుతున్న బాల్యం

ప్రశ్నించడం తెలియని వయసు
ప్రతిపూటా ఆర్థాకలితోనే
శ్రామిక శకటం లాగుతూ
చిన్ని చేతుల శక్తిని
పోగొట్టుకున్నపుడు
అదాటున ఎదురుపడే
మనోహర సౌకర్యాలని
వాటిని పొందే రాకుమారులనీ
వెనక్కితిరిగి చూస్తూనే ఉంది!.
తన చిట్టిచేతులు రాయనేర్వని
చక్కని రాతలని తలుచుకుంటే
పొంగుతున్న దుఃఖసముద్రం
దాటుతూనే ఉంది!
పౌష్టికాహారంతో నిగనిగలాడే
సంపన్నుల సంతువైపు
ఎన్నో సమస్యల ఎదగని శరీరాన్ని
బువ్వకోసం వీధుల్లో తిప్పుతూనే ఉంది!.
చివరికి అంతరాల కారణం
తెలిసే లోగానే
మోసమో
దుర్మార్గమో
కన్నవారి స్వార్థం పాలబడి
మిడిమేలపు వసంతాన్ని మిడిగుడ్లతో
భరిస్తూనే కుములుతూనే ఉంది!.
పదహారేళ్ళకే అమ్మవుతూ
పడరాని బాధలతో
మరో పేదరికం తరాన్ని
మౌనంగా తయారుచేస్తూనే ఉంది
కోల్పోయిన బాల్యాన్నీ భావినీ
వెతుక్కుంటూనే ఉంది!
అంతులేని కథలు!!
అంతరాల వెతలు!!.
- ఎం. వి. ఉమాదేవి

అంతరాలు

విత్తం ఉన్నచోట వివేకవంతులు
చిత్తమున్నచోట చదువరులు
రిక్త హస్తముల ప్రయోజనం?
కష్టఫలే! పిడికెడు తిండికే బాధ!.
దైవోపహతులు ఎక్కడుంటేనేం?
కాలం ఆడుకోక తప్పదు
కడుపు నిండాలంటే కష్టమే దిక్కు
బతుకు బాటలోనే తీర్చిదిద్దలేని
తలరాత చక్కగా తెలుపు కాలం
మార్చుకో నీ జీవితం
చదువుకో నీ కష్టంతో
తోటి వారితో సరిసమంగా !!
ఈర్ష్య వద్దు
సాధింప ధరలో
సకలం లభ్యం
పూని ప్రయత్నం, ఆలోచన
గట్టిగా చేస్తే
సాధించగలవు సర్వం!!.
అవమానాలు లేవు
మానాభిమానాలు లేవు
నిరూపించుకోవాలి
ధృఢచిత్తం
పట్టుదలతో
పరిపూర్ణవు నీవని !!!.
- కె.కె.తాయారు

భేదమేల?!

బాల్యం బందీ బతుకు తెరువులో
బాధ్యతల బందిఖానాలో జీవితం
బతుకు బండి లాగాల్సింది పెద్దలే
వేడి నీటికి చన్నీరు తోడైన చందం
నిరశించినా నడుస్తున్నది
బాలకార్మికత
బతుకు తెరువుకై రిక్షాబండి
చిన్నారులందరూ
చదువులతల్లి ఒడిలోకి
మిత్రులు పురోగమిస్తున్న వేళ
బతుకు పయనంలో
తను తిరోగమనంలో
బాలిక భవిత
ప్రశ్నిస్తున్నది తన హక్కేదని
చిన్నారుల మధ్యన భేదమెందుకని
మధ్యాహ్న భోజనం
ఉచిత పుస్తకాల ఊసెక్కడ
కోట్లు ఖర్చవుతున్నా
లక్ష్యం ఎంతదూరమో
బాధ్యత మోసే యంత్రాంగం
ప్రశ్నించుకోవాల్సిన సమయం

అసమానతలు

బడికెళ్లే వయసులో బండి మోతలు!
ఈ సంఘం కల్పించిన బతుకు బాధలు!
ఆర్థిక బేధాలే ఈ పరిస్థితికి కారణాలు!
సంఘంలో కనిపించే అసమానతలు!.
పూలవంటి పసిపాపలు
కొందరేమో బడికెళ్తే
వాడిన పూలై కొందరు
బండి తొక్కు బతుకైతే
దీనికెవరు కారణమని
అంటే పలు జవాబులు!
ఫలితం...
సంఘంలో ఈ అసమానతలు!.
దాచుకునే వాడొకడు
దోచుకునేవాడొకడు!
కష్టపడే వాడొకడు
లాభపడే దింకొకడు !
ఇవే ...ఇవే...కారణాలు!
సంఘంలో అసమానతలు!.
ఎదుగుతున్న ఈ బాలలు
రేపటి ఆశల ప్రతిరూపాలు!
చదువు కొరకు వారి తపన !
బతుకు కొరకు వీరి యాతన!.
ఈ తేడాలు చెరిపేయాలి!
పిల్లలందరూ చదువుకోవాలి!
ఆర్థిక అసమానతలు రూపుమాపాలి
!
విద్యాదీపాలు ఇంటింటా వెలగాలి!.
పసిమనసులు వికసించాలి!
చిరునగవులు కురిపించాలి !
ప్రజలంతా హర్షించాలి!
భరతమాత పులకించాలి!.
- వాడపల్లి రాధ

అంతరాలు

మానవ జన్మ అత్యుత్తమమైంది
అయినా అంతరాలు అనేకం
తిండిలేక కొందరి బాధ
తిండి అరగక మరికొందరి బాధ
బాధ ఒక్కటైనా కారణాలు వేరు
భద్రంగా బడికి కొందరు పోతుంటే
బండి లాగుతున్నారు మరి కొందరు
రేపటి బతుకు కోసం
కొందరు పోతుంటే
నేటి బతుకుదెరువు కోసం
మరొకరు బండి లాగుతున్నారు
బాల్యం బందీఖానా అయిపోయే
బాల కార్మికురాలిగా మారి పోయే
బడి వయస్సులో బాధ్యతలు
భుజ స్కందాలపై మోత
చిన్నారుల మధ్యన
విభజనెందుకో విధాతకు ఎరుక!.
-లక్ష్మారెడ్డి పసుల

కలవని తీరాలు

బంగారు బాల్యం నీవైపు
బండెడు భారం నావైపు
భావనలేమో చదువుకొమ్మంటాయి
బాధ్యతలేమో ముందుకెళ్ళమంటాయి
పదునెక్కిన పుస్తకాయుధం నీచేతిలో
పనికోసం యుద్ధం నా కాళ్ళతో
చదువులమ్మ ఒడిలోకి నువ్వు
చితికిపోయిన బ్రతుకులోకి నేను
విహరిస్తూ...విస్తరిస్తూ నువ్వు
వగరుస్తూ... ఒంటరిగా నేను
చీకటినుండి వెలుగులోకి నువ్వు
చీత్కారాలనుండి విపత్కారాల్లోకి నేను
ఊతమిచ్చి బ్రతికించే అక్షరం నీవైపు
ఊపిరి బిగబట్టి తొక్కే రిక్షా నావైపు
దిశను దశను మార్చుకోవటానికి నీవు
దిక్కులేక దీనావస్థలో నేను
చరిత్రలోని విజయాలను
నువ్వు పఠిస్తుంటే
సమాజంలోని అసమానతలను
నేననుభవిస్తుంటా
నీబాల్యం
మరపురాని మహా కావ్యం
చిందర వందర నాబాల్యం
చీదరింపుల పరంపర
ఇంగ్లీషు చదువులు నీసొంతం
ఎంగిలి మెతుకులే నాకు జీవితం
బతుకు బాటలో
నందనవనంలో నీవు
చావలేక బతుకుతూ
ముళ్ళ కిరీటంతో నేను
ఏసి గదుల్లో
కంప్యూటర్ ఆటలతో నువ్వు
మండే ఎండల్లో
గుండెలు పగిలే చాకిరితో నేను
లండన్లో నువ్వు బడికిపోతూ
బండల మధ్య నా జీవితం చితికిపోతూ
అందమైన బాల్యం
అందరికీ ఒక్కటిగా దరిచేరదు
ఎగిరిపోతే
నా బాల్యం ఎప్పటికీ
నాచేతికందదు
అందుకే
మనమెప్పటికీ కలవని తీరాలం.
- నాగరాజు చుందూరి

బాల కార్మిక నిషేధ చట్టం
పారిశ్రామిక వేత్తలకు చుట్టం
పేదరికం కొందరికి శాపం
పిల్లలు బడిలో
పెద్దలు పనిలో
నినాదంగానే మిగిలి పాయె
బడికి పంపని పోషకుల
రాయితీలను రద్దుచేయాలె
తల్లిదండ్రులలో చైతన్యం తేవాలె
నిర్బంధ విద్యను
నిర్బంధంగానే అమలుచేయాలి
సంపూర్ణ అక్షరాస్యత గ్రామానికే
ప్రభుత్వ రాయితీలు ఇవ్వాలె
అప్పుడే ప్రజలంతా ఏకమౌతారు
బడీడు పిల్లలను బడికి పంపుతారు.
-గుండం మోహన్ రెడ్డి

అవసరాలు

ఆ.వె. పొట్టకూటి కొరకు పోరాడు పిల్లలు!
చదువుకొనను లేక చతికిలబడి!
కష్టమనక పనులు ఇష్టంగజేతురు!
ఆదుకొనగ తీర్చు అవసరాలు!!.
కనకయ్య మల్లముల

బాలికా విద్య

బాలికా విద్య
భవిష్యత్తుకు భరోసా
నేటి బాలికలే
రేపటి స్ఫూర్తి ప్రదాతలు
సావిత్రి బాయి నుండి
మాలాలా వరకు
విద్య కోసం వీరోచితంగా
ఉద్యమాన్ని నడిపిన వీర వనితలు
బడికెళ్లే వయసులో
బారెడు పనులు
కొందరు బడికెళ్ళుతుంటే
మరెందరో పనులు చేస్తుంటే
పసి మనసులో ప్రశ్నలు చిగురించవా?
అమాయకపు చూపులో
ఆలోచనలు మొలకెత్తవా?
ఇంకా ఎన్నాళ్ళు ఈ బతుకులు?
సమాజం మారదా?
మనుషులు మారరా?
కడగండ్లు తీరవా?
అసమానతలు తొలగవా?
ఓ చిట్టి తల్లి
చీకటి బతుకులు అని
నిరాశపడకు
ఛీత్కరిస్తున్న సమాజాన్నీ క్షమించకు
నేనుసైతం అంటూ
అపర మలాలాలా
ముందుకు అడుగేయి
అన్నిట్లో నేనేనంటూ
అసమానతలు తొలగించేయి
అంబేద్కర్ ఆశయాన్ని నిజంచేయి
ఎదురే లేదు నీకింక
ఎందరో నీ వెనుక
నేటి బాలికలే
రేపటి భవిష్యత్తుకు
స్ఫూర్తి ప్రదాతలు.
-గుండవరం కొండల్ రావు

ఉన్నత లక్ష్యంతో ముందుకెళ్లాలి.. సిఐ అనిల్

కరీంనగర్, ఆగష్టు 16: విద్యార్థులు ఉన్నత లక్ష్యంతో ముందుకెళ్లాలని, ర్యాగింగ్ చేస్తే జైలుకేనని పెద్దపెల్లి సిఐ అనిల్ కుమార్ పిలుపునిచ్చారు. ఇవాళ పెద్దపల్లి జిల్లా కేంద్రంలోని ట్రినిటీ ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో కమ్యూనిటీ పోలీసింగ్ పై ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంలో మాట్లాడుతూ విద్యార్థులు కష్టపడి చదివితే ఉన్నత స్థానానికి ఎదుగుతారన్నారు. చదువుకునే వయసులో చెడు అలవాట్లకు లోనైతే బంగారు జీవితం బుగ్గిపాలవుతుందన్నారు.

బండికల్లు వెంకటేశ్వర్లు ఫౌండేషన్ వారి

సామాజిక, సాహిత్య కార్యక్రమాలలో భాగంగా ఈ ఏడాది 'విశాఖ సంస్కృతి' 'తెలుగు మాసపత్రిక మీడియా సౌజన్యంతో నిర్వహిస్తున్న

"జాతీయ స్థాయి కథల పోటీ"కి కథలను ఆహ్వానిస్తున్నాము

నియమ నిబంధనలు :
1) కథల నిడివి చేతిరాతలో ఏ4 సైజు పేపర్లు 5 పేజీలు, డి.టి.పి లో అయితే ఏ4 సైజు 4 పేజీలకు మించరాదు.
2) రచనపై రచయిత పేరు, చిరునామా, సెల్ నెంబరు ఉండరాదు. కేవలం "హామీ పత్రం" లోనే రచయిత వివరాలు వ్రాయాలి.
3) కథల్లో కుటుంబ వ్యవస్థ, నైతికవిలువలు, సామాజిక అంశాలు ప్రతిబింబించాలి.
4) న్యాయ నిర్ణేతలు ఎంపిక చేసిన 6 కథలకు ఒక్కో కథకు రు. 2,000/-చొప్పున నగదు బహుమతి వుంటుంది.
5) బహుమతి పొందిన కథలు 'విశాఖ సంస్కృతి' వ ా స ప్ (త ి క ల ో ప్రచురితమౌతాయి.
6) కథలు చేరవలసిన ఆఖరు తేదీ : **24-08-2023**

కథలు పంపాల్సిన చిరునామా :
బండికల్లు జమదగ్ని, అధ్యక్షులు, ఒడికల్లు వెంకటేశ్వర్లు ఫౌండేషన్402, హిమజ టవర్స్, 3/10 బ్రాడీపేట, గుంటూరు - 522002. సెల్ నెం. 9848264742

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న
'బుధవారం బాద్షా' పోటీ ఫలితాలు

అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి
8985613123

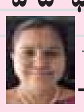

నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య నీలిమ

(ప్రథమ)

అలుపెరగని పయనం

తూరుపురేఖలు తట్టిలేపగానే రెప్పల తలుపులు
గభాలున తెరిచినప్పటి నుండి మొదలు.
మేనును యాంత్రికంగా మార్చేసి సెకనుకో పనిచొప్పున పంచి...
అనుభూతులను ఆనందాలను ఆవిరిచేసి...
నీకంటూ చిక్కని సమయానికి నిన్ను బంధీని చేసి...
ఆడుకుంటోంది కాలం బతుకును కరెన్సీ నోట్లకు తాకట్టు పెట్టించి...
ఎందుకో అనిపిస్తుంటుంది
కొందరి మోములను చూడగానే చిరునవ్వుల జాడే లేక ...
గుంపులో ఉన్నా ఒంటరిగా అలుపెరగని ప్రయాణం చేస్తూ సమస్యల వలయాలలో కొట్టుమిట్టాడుతూ....
ఎవరితో పంచుకోలేని అహంకారపు కుబుసంలో
తమను తాము దాచుకొని....
తమకన్నా తెలివైనవారి గొప్పతనాన్ని మెచ్చుకోలేని
కడుపేద పెద్దరికాన్ని పులుముకొని...
తమకన్నా తెలివితక్కువవారి బేలతనానికి అవహేళనల విషపు నవ్వులతో చూపులగాయాలు చేస్తూ...
సాగే కర్కశ పయనంలో ఎప్పుడైనా ఓసారి తమకంటూ వెతుక్కోవడానికి మిగలని సంబరాలను చూసి...
ఎప్పుడో వలసపోయిన మందహాసం తమను చూస్తూ వెక్కిరిస్తుంటుంది పాపం అందనంతదూరం నుండి...
మరి కాలాన్ని తమగుప్పిట్లో పెట్టుకొని నచ్చిన సంగీతాన్ని ఆస్వాదిస్తూ చైతన్యాన్ని అణువణువునా నింపుకొని...
ఎన్ని సమస్యలున్నా తమచుట్టూ ఉన్న వారిలో నాలుగు నవ్వులపూలు పూయిస్తూ....
ఒత్తిడులను జయిస్తూ విజయతీరాలవైపు సాగే వారితో వెన్నెలనవ్వు హాయిగా వాసంత విహారం చేస్తుంటుంది మోమును వీడని నెలవంకై...
-వకుళ వాసు, హన్మకొండ

(ద్వితీయ)

అలుపెరుగని పయనం

ఉషా కిరణాలు భువిని తాకకముందే
ఉషోదయరాగాలు
హృదయాన్ని మీటకముందే
ఉషస్సు ఏతెంచి
మదిని మేల్కొలపకముందే
మొదలవుతుంది నా ప్రయాణం
అలసట తెలియని
అలుపెరుగని నా పయనం.
ఉత్కృష్టమైన మానవజన్మ
ఆ దైవం నాకిచ్చిన ఓ వరం కదా
సృష్టిలో ఏ జీవరాశికి లేని మాట
ఆ పెరుమాళ్ళిచ్చిన
వరాల మూట కదా
దాన్ని సార్థకం చేసుకుంటేనే
ఈ జన్మ ధన్యం కదా!.
పుట్టుక కన్నా ముందుగానే
చేయవలసిన పని ఆదేశించి
ప్రాణం పోసిన ఆ దేవుని ఆజ్ఞ
తప్పక శిరసావహించాలి కదా!.
నా ధ్యేయం నెరవేర్చుకునేదాకా
నా గమ్యం చేరుకునేదాకా
నాకిచ్చిన బాధ్యత నిర్వహించేదాకా
ఈ జన్మ సార్థకం చేసుకునేదాకా
చేస్తూనే ఉంటా అలుపెరుగని పయనం
విసుగు విరామం దరి చేరకుండా
నడుస్తూనే ఉంటా
నా కలల తీరం చేరే దాకా........
-రమాదేవి
హైదరాబాద్

Printed, Published and own ed by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telang ana. Published at SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas. **RNI No.52865/93.**
E-mail :netinijam93@gmail.com.